

«Այդի Բանկ»

ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
կողմից թողարկվող պարտատոմսերի
վերաբերյալ

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

Երևան - 2022թ.

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ
«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպչաիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. փոստ՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
Գլխավոր տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպչաիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. փոստ՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ, 10,000,000,000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ 7

1.1	Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն.....	7
1.2	Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	9
1.3	Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ.....	10
1.4	Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ.....	12
1.5	Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները.....	12
1.6	Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ	13
1.7	Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը.....	14
1.8	Ամփոփ ֆինանսական տվյալներհազգ. ՀՀ դրամ.....	15

ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 16

2.1	Ռիսկային գործոններ.....	16
2.2	Հիմնական տեղեկատվություն	17
2.3	Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ.....	18
2.4	Առաջարկի ժամկետները և պայմանները.....	27
2.5	Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը.....	33
2.6	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	33

ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ..... 34

3.1	Անկախ աուդիտորները.....	34
3.2	Ռիսկային գործոններ.....	34
3.3	Տեղեկատվություն Բանկի մասին	40
3.4	Բիզնեսի նկարագիրը.....	42
3.5	Թողարկողի կառուցվածքը.....	44
3.6	Զարգացման վերջին միտումները.....	44
3.7	Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը.....	42
3.8	Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	46
3.9	Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	53
3.10	Էական պայմանագրերը.....	54

3.11 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը.....	54
3.12 Այլ տեղեկատվություն.....	54
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	56
Հավելված 1: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք.....	57
Հավելված 2: Թողարկման վերջնական պայմաններ.....	58
Հավելված 5: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր.....	68
Հավելված 6: «Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ.....	69

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Վարտան Դիլանյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Կարեն Մարգարյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Ավետ Միրաքյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արթուր Զավադյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Ալեքսեյ Կոմար		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Մհեր Աբրահամյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ վարչության նախագահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արման Ասատրյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Ռաֆիկ Սուվարյան		
«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Անուշիկ Խաչատրյան «Այդի Բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Կարեն Նալբանդյան «Այդի Բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման Տնօրեն, Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Սերգեյ Առաքելյան «Այդի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի Տնօրեն, Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Տիգրան Մխիթարյան «Այդի Բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 1: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.idbank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի անվանումը և կապի միջոցները

1.1.1.1 Բանկի անվանումը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝

«ԱյԴԻ Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ռուսերեն՝

Закрытое Акционерное Общество «АйДи Банк»

անգլերեն՝

“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ անվանումն է՝

հայերեն՝

«ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝

ЗАО «АйДи Банк»

անգլերեն՝

“ID Bank” CJSC:

1.1.1.2 Բանկի պետական գրանցման վայրն է ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9: Բանկի գտնվելու վայրն է ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց՝ 13:

1.1.1.3 Կապի միջոցներ են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ-փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am: Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել «ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյանի հետ կապի հետևյալ միջոցներով՝ հեռախոս՝ +37410 593395 (3275), էլ. փոստ՝ vahan.hayrapetyan@idbank.am:

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը

«Այդի բանկ» ՓԲԸ-ն «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդն է, որը հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից որպես փայատիրական առևտրային բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր N9) որպես «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ-ն վերակազմավորվել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «Այդի Բանկ» ՓԲԸ: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը «Այդի Բանկ» ՓԲԸ միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և ներգրավվել է նոր բաժնետեր «Ֆիսթոք» LTD ընկերությունը՝ 59.68 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությանը:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

«Այդի բանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազ. ՀՀ դրամ, բաժնետոմսերի քանակը՝ 679,437 հատ սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը՝ 50,000 ՀՀ դրամ:

1.1.4 Թողարկողի ռազմավարությունը

Բանկը շարունակաբար ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները՝ ձգտելով լինել ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում ընթացող գլոբալ փոփոխությունների առաջնագծում: 2022 թվականին Բանկի ռազմավարական հիմնական ուղղվածությունը թվային ուղիների զարգացումն է և հեռահար ուղիներով ծառայությունների մատուցումը: Բանկը շարունակելու է կատարելագործել մանրաձախ և կորպորատիվ հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունները՝ դրանք դարձնելով ավելի պարզ և հարմարավետ: Շարունակվելու է նաև արժեթղթային գործառնությունների իրականացումը, մասնավորապես պարտատոմսերի թողարկման գործառնությունը՝ այդպիսով դիվերսիֆիկացնելով Բանկի կողմից ներգրավվող միջոցների աղբյուրները: Իր նորարարական ռազմավարության շրջանակներում Բանկը կարևորում է նաև ներդրումային բիզնեսի թվայնացումը՝ թվային տեխնոլոգիաների զարգացմանը համընթաց:

1.1.5 Թողարկողի բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ մայրաքաղաքում և 4 մարզերում տեղաբաշխված 13 մասնաճյուղերի միջոցով: Մասնավորապես Երևան քաղաքում Բանկի մասնաճյուղերը տեղակայված են Կենտրոն (2), Արաբկիր (2), Դավթաշեն (1), Էրեբունի (1), Նոր նորք (1), Շենգավիթ (1) Հարավարևմտյան թաղամաս վարչական շրջաններում (1), իսկ ՀՀ մարզերում Աբովյան (1), Գյումրի (1), Վանաձոր (1) և Էջմիածին (1) քաղաքներում: 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի կողմից սպասարկվող բանկոմատների թիվը կազմել է 55, որոնցից 48-ը՝ Երևան քաղաքում, իսկ 7-ը՝ ՀՀ մարզերում, իսկ տեղադրված POS տերմինալների թիվը՝ 1132: Բանկի գործունեությունն ընդհանուր առմամբ ուղղված է իր կողմից սահմանված թիրախային սեգմենտներին բանկային ծառայությունների մատուցմանը, որի համաձայն Բանկում ձևավորվել են համապատասխան բիզնես ուղղությունները, այն է՝ մանրածախ բանկային ծառայությունների ուղղություն և կորպորատիվ բանկային ծառայությունների ուղղություն:

- **Կորպորատիվ բանկային գործառնություններ.** Բանկը կարևորում է ՓՄՁ ոլորտի հիմնական ֆինանսական խնդիրների բացահայտումը՝ դրանց համապատասխան մշակելով պարզ և հարմարավետ բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, առևտրային նպատակով տրամադրվող վարկերը, առևտրի ֆինանսավորման նպատակով թողարկվող բանկային գործիքները մշտապես համադրվում են հաճախորդի պահանջունքների, ինչպես նաև շուկայում առաջարկվող համանման գործիքների պայմանների հետ:

- **Մանրածախ բանկային գործառնություններ.** Ֆիզիկական անձանց բանկային ծառայությունների մատուցման ընթացքում Բանկն առավելապես կարևորում է պարզ ընթացակարգերով ծառայությունների մատուցումը, ինչը թույլ է տալիս հաճախորդին հնարավորինս սեղմ ժամանակահատվածում ստանալ իր կարիքներին համապատասխան բանկային ծառայություն:

1.1.6 Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 1-ում:

1.2 Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի ներդրումները, այդ թվում բանկերի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու

որոշում կայացնելու համար: Ռիսկերը այն բոլոր տեսակի իրադարձություններն են, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործունեության և Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վրա: Հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել՝

- **ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկայի բարձր մրցակցության առկայությունը**, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը,

- **պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով,

- **արտարժույթային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, ինչպես նաև հասարակության մոտ արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ռիսկի ոչ պատշաճ կառավարման և արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերում ներդրողների մոտ իրենց առաջարկված գործիքի վերաբերյալ ոչ բավարար տեղեկատվություն ստանալու արդյունքում,

- **տոկոսադրույքի ռիսկը**, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության,

- **օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը**, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա:

- **Տարածաշրջանային ռիսկ**, որը կարող է առաջանալ տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունների հետևանքով՝ իր հերթին բացասական ազդեցություն ունենալով երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա: Երկրի անբարենպաստ մակրոտնտեսական վիճակն իր հերթին կարող է վատ ազդեցություն ունենալ թողարկողի բնականոն գործունեության և շահութաբերության վրա:

- **Երկրում/աշխարհում արտակարգ դրություն հայտարարելու ռիսկ (օրինակ՝ Պանդեմիայի ռիսկ)**, որն իր վրա կարող է կրել թե՛ թողարկողը, թե՛ ներդրողը: Նման իրավիճակում կարող է փոփոխության ենթարկվել երկրի մակրոտնտեսական վիճակը՝ այդպիսով բացասական ազդեցություն թողնելով նաև թողարկողի հիմնական ցուցանիշների վրա, և ներդրողն իր հերթին, պարտատոմսերում ներդրում կատարելով, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

1.3 Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի գործունեությունը շուկայի պահանջներին, ինչպես նաև նվազեցնելով տարբեր ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը:

30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի ակտիվների կառուցվածը ներկայացված է ստորև աղյուսակում.

Ակտիվի անվանումը	Արժեքը 30.06.2022թ. դրությամբ (հազ. ՀՀ դրամ)	Կշիռն ընդհանուր ակտիվներում, %
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	2.90%
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	25,034,399	10.96%
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,259,954	7.12%
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	296,116	0.13%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,541,918	2.86%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	128,745,777	56.34%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,277,279	3.18%
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	22,160,027	9.70%
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,570,039	3.75%
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	0.00%
Բռնագանձված ակտիվներ	3,360,573	1.47%
Այլ ակտիվներ	3,627,438	1.59%
<i>Ընդամենը՝ ակտիվներ</i>	228,497,307	100.00%

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են:

Բանկի կառավարման մոդելն ուղղված է գործարար գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը, ուստի Բանկի ղեկավարությունը ըստ նպատակահարմարության իրականացնում է կազմակերպական փոփոխություններ աշխատանքի արդյունավետության շարունակական բարելավման համար:

Միևնույն ժամանակ հարկ է նշել, որ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որոնք միտված են Բանկի գործունեության բարելավմանը և արդյունավետության ու շահութաբերության բարձրացմանը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ

Բանկի 2019, 2020 և 2021 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները

1.5.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետև՝ Ընդհանուր ժողով)
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետև՝ Խորհուրդ)
- Բանկի վարչությունը և Բանկի վարչության նախագահը:

1.5.2 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթոք» LTD ընկերությունը, և բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել 679,437 հատ բաժնետոմսերից, որի 59.68 տոկոսը տնօրինվել է «Ֆիսթոք» LTD ընկերության կողմից և 40.32 տոկոսը՝ «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի կողմից:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությանը:

1.5.3 Բանկի Խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից: Բանկի խորհրդի անդամներն են.

- Վարտան Դիլանյան (խորհրդի նախագահ)
- Կարեն Մարգարյան (խորհրդի անդամ)
- Ավետ Միրաքյան (խորհրդի անդամ)
- Արթուր Զավադյան (խորհրդի անդամ)
- Ալեքսեյ Կոմար (խորհրդի անդամ)

1.5.4 Բանկի վարչությունը կազմված է 7 անդամներից: Բանկի վարչության անդամներն են.

- Մհեր Աբրահամյան (վարչության նախագահ)
- Արման Ասատրյան (Ֆինանսական տնօրեն, վարչության անդամ)

- Անուշիկ Խաչատրյան (Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ)
- Ռաֆիկ Սուվարյան (Ռեկսերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ)
- Կարեն Նալբանդյան (Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ)
- Սերգեյ Առաքելյան (Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ)
- Տիգրան Մխիթարյան (Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, վարչության անդամ)

1.5.5 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 669:

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ

Բանկը մինչ այժմ թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր: Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազար ՀՀ դրամ և բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել թվով 679,437 բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպահրավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2019թ. փետրվարի 1-ի թիվ 01 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 13 փետրվարի 2019 թ. թիվ 1/93Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2019թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 3 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի և 250,000,000.00 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2020թ. մարտի 20-ի թիվ 02 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 05 հունիսի 2020 թ. թիվ 1/291Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2020թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 2 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. մարտի 20-ի թիվ 02 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 05 հունիսի 2020 թ. թիվ 1/291Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2021թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 1 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 5,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«Այրի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. հունիսի 25-ի թիվ 06 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 23 հուլիսի 2021 թ. թիվ 1/392Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2021թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 2 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. հունիսի 25-ի թիվ 06 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 23 հուլիսի 2021 թ. թիվ 1/392Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2022թ. -ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 3 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000 ԱՄՆ դոլար և 1 500 000 000 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր, որոնցից 2-ը 5 000 000 ԱՄՆ դոլարի և 1 500 000 000 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

1.7 Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային:
Ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Փոխարկելիությունը՝	ոչ փոխարկելի
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Թողարկման արժույթը՝	ԱՄՆ դոլար / ԵՎՐՈ / ՀՀ դրամ
Թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ, 10,000,000,000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման օրը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար

Շրջանառության ձևը՝	ազատ շրջանառության իրավունքով
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝	չապահովված:

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Վարչության կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում է Բանկի ինտերնետային կայքում տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը:

1.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանում	01.01.2022 - 30.06.2022թթ.	31.12.2021թթ.	31.12.2020թ.	31.12.2019թ.
	(աուդիտ չանցած) հազ. ՀՀ դրամ	(աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ	(աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ	(աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	47,648,250	44,975,189	42,912,423	41,909,878
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	26.19	3.43	2.73	6.10
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	5.94	0.83	0.72	1.88
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Գործառնական եկամուտ	13,375,801	10,776,419	10,417,697	9,076,588
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	46.64	14.31	11.24	28.15
Գործառնական եկամուտ	13,375,801	10,776,419	10,417,697	9,076,588
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	12.73	5.77	6.37	6.67

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	47,648,250	44,975,189	42,912,423	41,909,878
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	4.41	4.15	3.81	3.25
Զուտ տոկոսային եկամուտ	5,471,085	9,570,616	8,225,452	7,633,606
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	159,397,716	147,740,214	135,160,417	122,484,289
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %	6.86	6.48	6.09	6.23
Տոկոսային եկամուտ	9,085,644	16,029,030	13,491,380	12,325,560
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	159,397,716	147,740,214	135,160,417	122,484,289
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	11.40	10.85	9.98	10.06
Տոկոսային ծախսեր	3,614,559	- 6,458,414	- 5,265,928	- 4,691,954
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	156,763,093	129,377,276	108,367,958	96,632,443
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	- 4.61	- 4.99	- 4.86	- 4.86
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	679,437	679,437	679,437	679,437
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	9.18	2.27	1.72	3.76
Սպրեդ, %	8.01	15.84	14.84	14.92

ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

2.1.1 **Շուկայական ռիսկ.** ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես Թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակի և գործունեության արդյունքների (**թողարկողի ռիսկ**), այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակի հետ

(շուկայական ռիսկ): Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներ շուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են **տոկոսադրույքի ռիսկը** և **արտարժույթային ռիսկը**: **Տոկոսադրույքի ռիսկը** առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով. տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը: **Արտարժույթի ռիսկը** առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժևորման դեպքում, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:

2.1.2 Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ. պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված ռիսկերից բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր նախընտրած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով՝ կրելով վնասներ:

2.1.3 Ինֆլյացիոն ռիսկ. Թողարկողի կողմից ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով կամ Եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ պարտատոմսերի մարման պահին իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր անվանական եկամտաբերությունից:

2.1.4 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Թողարկողը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է՝ վարկերի տրամադրմանը: Ի հավելումն վերը նշվածի՝ պարտատոմսերի թողարկմամբ Բանկը նպատակ է հետապնդում նվազեցնել վարկավորմանն ուղղվող ռեսուրսի գինը և հետևաբար նաև

իր կողմից մշակվող վարկային պրոդուկտների առաջարկվող տոկոսադրույքները: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում Բանկը կկարողանա ապահովել իր պասիվների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացում:

2.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի վարչության կողմից:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

2.3 Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ

Արժեթղթերի տեսակը և դասը	անվանական, արժեկտրոնային, առանց հետգնման հնարավորության, ոչ փաստաթղթային և ոչ փոխարկելի պարտատոմսեր: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժույթը	ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	10,000,000,000.00 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ, 50,000,000.00 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000.00 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ
Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են արժեթղթերը	թողարկումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների համաձայն և դրա շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
Արժեթղթերի ձևը	թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի ռեեստրը վարվելու է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից՝ ըստ համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:
Թողարկման արժույթը	պարտատոմսերը թողարկվում են ԱՄՆ դոլարով/ ԵՎՐՈ-ով/ ՀՀ դրամով համաձայն սույն ազդագրով սահմանված ծավալի:

2.3.1 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն.

Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ.

- **առաջին**՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում,
- **երկրորդ**՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի,
- **երրորդ**՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժույթային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով,
- **չորրորդ**՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ «Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամ»-ի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների,
- **հինգերորդ**՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.
- **վեցերորդ**՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները
- **յոթերորդ**՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո:

Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից) ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են

բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով՝

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամ է,
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժույթային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը յոթ միլիոն ՀՀ դրամ է,
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային պարտատոմսեր, և դրամային պարտատոմսերի գումարը յոթ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային պարտատոմսերի գումարը՝ մինչև տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամով:
- եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժույթային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժույթային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների, և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժույթային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժույթային ավանդները:

Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Պարտատոմսերի վերադասակարգում կարող է տեղի ունենալ նոր արժեթղթերի թողարկման դեպքում, եթե դրանք համարվելու են վերադաս, այն էլ միայն այն մասով, որը չի վերաբերվում ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին:

2.3.2 Արժեթղթերից բխող իրավունքների նկարագրությունը. պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվել են պարտատոմսերից բխող հետևյալ իրավունքները.

- **ստանալ** պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում, և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին Թողարկողի կողմից,

- Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենքով թույլատրվող գործողություններ,

- գրավադրել պարտատոմսերն օրենքով սահմանված կարգով

- իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը \$ոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (\$ոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները, որոնք ՀՀ ԿԲ և \$ինանսական շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են, թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետազննման կամ ձեռքբերման գործարքները:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին (կիրապարակվի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններում) , կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

Պարտատոմսերից բխող իրավունքների որևէ սահմանափակում առկա չէ:

2.3.3 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և դրա վճարման պայմանները

2.3.3.1 Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից:

2.3.3.2 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը վճարվելու է պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից հաստատված պարբերականությամբ:

- 2.3.3.3 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում հաշվարկվելու է համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով, ներդրողներին վճարվելու է այն արժույթով, որով պարտատոմսը թողարկվել է, կամ հաճախորդի ցանկությամբ նաև ՀՀ դրամով:
- 2.3.3.4 Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:
- 2.3.3.5 Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը): Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվելու է պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ նշված ժամից հետո ռեեստրում գրանցված սեփականատերերը/անվանատերերը չեն կարող ունենալ նախորդող արժեկտրոնային ժամանակաշրջանի համար (նախորդ կիսամյակ) վճարվող արժեկտրոնի ստացման իրավունքից:
- 2.3.3.6 Թողարկողը արժեկտրոնների մարման (վճարման) օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները:
- 2.3.3.7 Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 10 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:
- 2.3.3.8 Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:
- 2.3.3.9 Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու

և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում արժեկտրոնի վճարման օրվա համապատասխան ՀՀ ԿԲ արտարժույթի համար սահմանված միջին փոխարժեքով:

2.3.3.10 Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI՝ կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV՝ մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k՝ մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը (արժեկտրոնների կիսամյակային վճարման դեպքում k=2),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
  - DCS՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1],
  - DCC՝ արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1],
  - D1M1Y1՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
  - D2M2Y2՝ գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
  - D3M3Y3՝ գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման / անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.4 Պարտատոմսի մարման ժամկետը և արժեքը. պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից: Պարտատոմսերի սեփականատերերի /անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը՝ ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք: Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին / անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը, այսինքն պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ

Կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում: Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են տվյալ թողարկման արժույթով: Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ԱՄՆ դոլարի կամ Եվրոյի հաշիվը չի գտնվում հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով համապատասխան բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների: Թողարկողը վճարման/մարման հանձնարարագրի(րերի) իրականացման հետ միաժամանակ կտեղեկացնի դեպոզիտարիային: ներկայացնելով համապատասխան հանձնարարական(ներ) պարտատոմսերի մարման վերաբերյալ: Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.5 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը. արժեկտրոնի (տոկոսների) եկամտաբերությունը ենթական է որոշման Բանկի վարչության կողմից սույն ազդագրի 2.4.3 մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.6 Նոր թողարկման մասին համառոտ տեղեկատվություն. պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Բանկի վարչության 11/08/2022. նիստում (նիստի արձանագրության N 237-L) և հաստատվել է Բանկի Խորհրդի 23/08/2022թ. N10 արձանագրությամբ, որի համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման կարգն ու, ներառյալ՝ պարտատոմսերի անվանական արժեքի, արժեկտրոնների վճարման հաճախականության, լրացուցիչ տեղաբաշխող ներգրավելու, տեղաբաշխումից հետո պարտատոմսերի կարգավորող շուկայում ցուցակման և առաջարկի ծրագրից բխող հետագա կարգավորումները հաստատված է համարվում համաձայն Բանկի Վարչության կողմից հավանություն արժանացած պայմանների:

2.3.7 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը. Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից: Մեկ ներդրող կողմից տեղաբաշխման ժամկետի ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն ծավալ չի նախատեսվում: Պարտատոմսերի ազատ

շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի: Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:

2.3.8 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը. Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտահարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

- **Շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը.** ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲի:
  - **Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.** ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 104-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 110-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով
  - **Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.** ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ ՀՀ Հարկային Օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 5 (հինգ) տոկոս դրույքաչափով:
- **Եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը.** ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական

անձինք: Ընդ որում ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 24-րդ հոդվածի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում ՀՀ-ում գտնվել է 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, եթե այնտեղ է գտնվում տունը կամ բնակարանը, որտեղ բնակվում է նրա ընտանիքը և գտնվում է նրա (ընտանիքի) անձնական կամ ընտանեկան հիմնական գույքը, կամ հիմնական տնտեսական (պրոֆեսիոնալ) գործունեության իրականացման վայրը:

- *Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը.* ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտները՝ կապիտալի հավելաճից, ենթակա չեն հարկման, իսկ տոկոսների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում (Դրույթը գործում է մինչև 2020թ. փետրվարի 1-ը):

2020թվականի մարտի 1-ից.

Հարկային օրենսգրքի 149-րդ հոդվածի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից, պարտատոմսերից կամ ներդրումը վկայող այլ արժեթղթերից ստացվող եկամուտը, բացառությամբ բանկերի կողմից թողարկված այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը փոքր է 2 տարուց, ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ անձանձ համար ենթակա չեն հարկման եկամտային հարկով:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը. ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 141-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 147-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար: Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները, ժամանակացույցը և առաջարկից օգտվելու համար անհրաժեշտ գործողությունները

2.4.1.1 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

2.4.1.2 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ քան նույն աշխատանքային օրվա ժամը՝ 16:45-ը:

2.4.1.3 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված Թողարկողի կողմից բացված և թողարկված վերջնական պայմաններով նշված բանկային հաշվեհամարներին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

2.4.1.4 Հաճախորդի կողմից մուտքագրված միջոցները 2.4.1.2 կետով սահմանված ժամկետից ուշ (կամ հաջորդ օրը մինչև ժամը 16:45-ը) համապատասխան հաշիվներին մուտքագրելու դեպքում հայտը համարում է բավարարված հաջորդ օրվա սահմանված գնով մուտքագրված միջոցներին համարժեք արժեթղթերի քանակով, մնացորդային մասը հաճախորդի հաշվին փոխանցելու պայմանով, կապի միջոցով հաճախորդին ծանուցելով այդ մասին:

2.4.1.5 Պարտատոմսի հայտ ներկայացնելու դեպքում 2.4.1.4 կետի ի հայտ գալու դեպքում, բանկը հաճախորդին է վերադարձնում մուտքագրված միջոցները:

2.4.1.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանք վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

2.4.1.7 Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

2.4.1.8 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

2.4.1.9 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ է դրամական միջոցները մուտքագրել տեղաբաշխողի կողմից «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված Բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման միջոցների հավաքագրման համապատասխան ՀՀ դրամով 11800083843300, ԱՄՆ դոլարով 11800082588500, ԵՎՐՈ 11800094856200 հաշվեհամարներին:

2.4.1.10 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$V = P \times Q$, որտեղ

- V-ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P-ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.4.3 կետի համաձայն:
- Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.11 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են Բանկի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.12 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական(ներ)ը (Հավելված 3, Հավելված 4), որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Թողարկողման նպատակով Բանկում բացված համապատասխան հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Բանկը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր Թողարկողի թողարկման հաշվից համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:

Դեպոզիտարիայից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպոզիտ հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ-հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են հետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Բանկի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ

այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13, «Այրի Բանկ» ՓԲԸ գանձապետարան, Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյան, **կամ**
- **Էլեկտրոնային փոստ՝** vahan.hayrapetyan@idbank.am, **կամ**
- **Financial Market Department IDBank/CBANet@CBANet**, **կամ**
- այցելելով որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդների սպասարկման բաժնի աշխատակցի միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը:
- Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններով հաստատված լրացուցիչ կապի միջոցով:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

2.4.1.13 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը. հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը: Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ձանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.14 Ձեռքբերման հայտի նվազագույն և առավելագույն գումարները. Համաձայն Թողարկողի կողմից սահմանված թողարկման պայմանների մեկ ներդրող կողմից տեղաբաշխման ժամկետի ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն ծավալ չի նախատեսվում: Պարտատոմսերի վաճառքի առավելագույն սահմանաչափ չի սահմանվում բացառությամբ պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր ծավալի:

2.4.1.15 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները. Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձիք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի

Օպերատորից՝ Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

2.4.1.16 Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը. տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն բանկի ինտերնետային կայքում թողարկման ավարտից 10 օր հետո:

2.4.1.17 Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը. պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել: Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Պարտատոմսերի տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների թիրախային խմբերը. պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց: Բանկի անվանական պարտատոմսերի առաջարկն իրականացվելու է ազատ վաճառքի սկզբունքով Բանկի մասնաճյուղերի միջոցով:

2.4.2.2 Հայտի բավարարման մասին ծանուցման եղանակները. ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը: Բանկի որևէ մասնաճյուղ ներկայացած և մասնաճյուղերի աշխատակիցների միջոցով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը լրացրած ներդրողը իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին տեղեկանալու համար պարտավոր է ներկայանալ Բանկ և իր հայտ-հանձնարարականը լրացրած աշխատակցի միջոցով տեղեկանալ իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին:

2.4.3 Առաջարկի գինը. պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

$$\text{որտեղ } \tau = \frac{DSN}{DCC}$$

- DP՝ պարտատոմսի գինն է,
- DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար),
- N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,
- Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն:

Թողարկման վերջնական պայմանները հայտարարելուց հետո մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում: Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը: Ներդրողները պարտավոր են նաև դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպոզիտ հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 **Տեղաբաշխումը**

2.4.4.1 Սույն Ծրագրային ազդագրի շրջանակում թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխող է համարվում «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն:

2.4.4.2 Թողարկողը իրավունք ունի պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման համար Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) որոշմամբ ներգրավելու լրացուցիչ տեղաբաշխող՝ կնքելով երաշավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագրեր:

2.4.4.3 **Վճարումները ընդունող բանկերի ցանկը.** պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վարդանանց 13) բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռք բերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ: Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու:

համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների: Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով: Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 615555): Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսասանում է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն: Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ:

2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը. սույն ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը դիմելու է «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար: Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերի դեպքում սույն Ծրագրային ազդագրով հաստատված 2.4.1.11 կետով սահանված կարգով:

2.5.2 Առևտրի շուկաները. այս պահին Թողարկողի կողմից սույն ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները. Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառույթներ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Ներգրավված խորհրդատուներ. սույն ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացություն. բացի սույն ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից

տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են ազդագրի Հավելված 6-ում:

- 2.6.3 **Երրորդ անձանցից ստացված տեղեկատվություն.** որպես սույն բաժնում ներկայացված տեղեկատվության ստացման աղբյուր երրորդ անձինք ներգրավված չեն:
- 2.6.4 **Շնորհված վարկանիշեր.** թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորները

Բանկի 2019, 2020 և 2021 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

- 3.1.1 Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2 Ռիսկային գործոններ

- 3.2.1 Բանկում գործում է ռիսկերի կառավարման արդիական համակարգ, որի նպատակն է բացահայտել և կառավարել Բանկում առկա և հնարավոր ռիսկերը: Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով դիտարկվում են բանկային ռիսկերի հետևյալ հիմնական տեսակները.

- **Վարկային ռիսկ:**
- **Իրացվելիության ռիսկ:**
- **Տոկոսադրույքի:**
- **Արտարժույթային:**
- **Գործառնական ռիսկ:**
- **Երկրի ռիսկ:**

- 3.2.2 **Վարկային ռիսկի կառավարում:** Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումն ունի երկու ուղղվածություն՝

- Վարկերի տրամադրման գործընթացի ռիսկայնության գնահատում, զսպում և սահմանաչափերի սահմանում,
- Վարկային պորտֆելի ռիսկայնության գնահատում, բարձր ռիսկային հատվածների բացահայտում, սահմանաչափերի սահմանում (ըստ հաճախորդների, տնտեսության հատվածների, տարածաշրջանների, խոշոր պարտապանների և այլն):

Վարկավորման գործընթացում առաջացող ռիսկերի զսպման նպատակով Բանկը վարկավորման գործընթացի հիմքում դնում է հետևյալ սկզբունքները.

- վարկի նպատակայնության և մարման աղբյուրների առկայությունը:
- գրավի առարկան և գրավի առարկայի զգայունությունը տնտեսական և շուկայական զարգացումների նկատմամբ, ինչպես նաև վարկ/գրավ հարաբերակցության սահմանաչափերին համապատասխանությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի նախկին վարկային պատմությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի գործունեության տնտեսական ոլորտի առկա իրավիճակը, այդ ոլորտում դիմորդի գործունեություն ծավալելու ուղղությամբ փորձառությունը, ոլորտում նրա դիրքը, ոլորտի մրցակցության աստիճանը և մրցակցությունը:
- վարկի համար առաջարկվող ժամկետները և գործընկերների պայմանները, ներառյալ պայմանագրերը, որոնք ուղղված են սահմանափակելու վարկառուի ռիսկի մակարդակի ապագա փոփոխությունները:
- պոտենցիալ վարկառուի գործող բիզնեսի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:
- հիփոթեքային և սպառողական վարկատեսակների պոտենցիալ վարկառուի զուտ համախառն եկամտի կայուն մակարդակի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող ցուցանիշների սահմանաչափերի սահմանումը:

Վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է նաև վարկառին ռիսկի ախորժակի սահմանմամբ և Բանկի ընդհանուր պորտֆելի ռիսկայնության գնահատմամբ:

Ներկայումս բանկում գործում են վարկային ռիսկի կառավարման արդիական մոտեցումներ և հաշվողական մոդելներ, մանրաձախ վարկավորման գործընթացի սքորինգային համակարգեր, հաճախորդների ռիսկայնության մակարդակների վրա հիմնված վարկերի գնագոյացման համակարգ (Advanced Risk-Based Pricing (RBP) model), վարկային պորտֆելի վերլուծության նոր մեխանիզմներ (վարկատեսակների գծով պորտֆելների սերունդային վերլուծություն և NPL-ի կանխատեսում, ըստ մասնաճյուղերի և ըստ վարկային մասնագետների վարկային պորտֆելների շահութաբերության կանխատեսում, պորտֆելի ռիսկային սեգմենտների բացահայտում և պորտֆելի վեկտորների փոփոխում և այլն):

Ստորև՝ վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի 30.06.2022թ դրությամբ:

Վարկեր 30.06.2022թ. դրությամբ, այդ թվում	Հաճախորդներին տրված վարկերի մնացորդ (հազ. ՀՀ դրամ)
Առևտուր և ֆինանսներ	32,103,613
Արդյունաբերություն	10,916,662
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	5,666,132

Էներգետիկայի ոլորտ	2,290,279
Շինարարություն	2,322,220
Տրանսպորտ և կապ	96,494
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	111,792
Սպասարկման ոլորտ	1,776,811
Այլ	2,681,585
Անհատներին տրված վարկեր	73,481,583
Ընդամենը	131,447,171
Արժեզրկման գծով պահուստ	-2,701,394

Ստորև՝ վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների որակի վերլուծությունը 30.06.2022թ դրությամբ:

Վարկեր 30.06.2022թ. դրությամբ, այդ թվում	Հաճախորդներին տրված վարկերի մնացորդ (հազ. ՀՀ դրամ)	Վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (հազ. ՀՀ դրամ)
Անհատներին տրված վարկեր, այդ թվում՝	73,481,583	822,693
Չամբյուղ 1	71,311,187	449,864
Չամբյուղ 2	816,910	133,811
Չամբյուղ 3	1,353,486	239,018
Կորպորատիվ վարկեր, այդ թվում՝	57,965,588	1,878,704
Չամբյուղ 1	54,825,295	543,841
Չամբյուղ 2	23,387	951
Չամբյուղ 3	3,116,906	1,333,912
Ընդամենը	131,447,171	2,701,397

մ ներառվում են տրամադրման պահից ռիսկի ոչ նշանակալից աճ ունեցող աշխատող ֆինանսական գործիքները,

- «Չամբյուղ 2»- ում ներառվում են տրամադրման պահից ռիսկի

նշանակալից աճ ունեցող աշխատող ֆինանսական գործիքները,

- «**Ջամբյուղ 3**» ում ներառվում են Դեֆոլտ ճանաչված և/կամ արժեզրկված ֆինանսական գործիքները

3.2.3 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

	ՀՀ ԿԲ թույլատրելի արժեք	Փաստացի մեծություն 30/06/2022	Փաստացի մեծություն 31/12/2021	Փաստացի մեծություն 31/12/2020	Փաստացի մեծություն 31/12/2019
Բանկի ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 12%	24.88%	23.34%	25.02%	28.61%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 15%	32.69%	25.54%	22.73%	26.93%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 60%	86%	86.52%	109.62%	164.52%

3.2.4 **Իրացվելիության ռիսկի կառավարում:** Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը օրական կտրվածքով հաշվարկում է իրացվելիության հիմնական տնտեսական նորմատիվները, որոնց հիման վրա

կայացվում են համապատասխան որոշումներ: Բանկը իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իրականացնում է հետևյալ հիմնական մոդելների միջոցով՝

- Իրացվելիության ճեղքվածքի (GAP) մոդել,
- Իրացվելիության նորմատիվների, այդ թվում՝ LCR, NSFR վերլուծություն,
- Սթրես թեստավորում:

LCR-ը՝ իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը հաշվարկվում է որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև հարաբերակցություն: Զուտ դրամական արտահոսքը առաջիկա 30 օրվա ընթացքում բոլոր ակնկալվող դրամական արտահոսքերի և ներհոսքերի հանրագումարների տարբերությունն է:

NSFR-ը՝ զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը, հաշվարկվում է որպես բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև սահմանային հարաբերակցություն:

LCR և NSFR գործակիցների արժեքները 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 277% և 139% սահմանված նվազագույն 100% սահմանաչափի պարագայում:

Համաձայն իրականացված ստրես թեստերի՝ 30.06.2022թ. դրությամբ LCR մեթոդաբանությամբ հաշվարկված դրամական միջոցների արտահոսքի պարագայում (հաշվի չառնելով ներհոսքը) Բանկի իրացվելիության Ն21 նորմատիվը կազմում է 21.89%:

3.2.5 Տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարում: Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը, հաշվի առնելով շուկայում առկա տոկոսադրույքները, կատարում է տոկոսադրույքների գնահատում և համապատասխանեցում շուկայում գործող ցուցանիշներին, մշտապես վերահսկում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջև առկա ժամկետայնության ճեղքվածքը, իսկ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության դեպքում արագ արձագանքելով՝ նվազագույնի է հասցվում փոփոխության արդյունքում Բանկի համար հնարավոր կորուստների ռիսկը: Համաձայն իրականացված սթրես թեստերի՝ 30.06.22 դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների համապատասխանաբար 1% 3%-ով անբարենպաստ աճի դեպքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.67%-ը:

3.2.6 Արտարժույթային ռիսկի կառավարում: Արտարժույթային ռիսկի կառավարման տեսանկյունից Բանկը ձգտում է զերծ մնալ արտարժույթային ռիսկերից և հիմնականում վարում է արտարժույթային փակ դիրքի քաղաքականություն: Համաձայն իրականացված սթրես թեստերի՝ 30.06.22 դրությամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 1.16%. Նույնիսկ բոլոր դրամային պարտավորությունների 10%-ի արտարժույթային փոխարկման արդյունքում դիրքի կարճացման պարագայում:

3.2.7 Բանկում **գործառնական ռիսկերը** կարգավորվում են ռիսկերի կառավարման ինտեգրված համակարգերի միջոցով: Վերջինս նշանակում է, որ Բանկում գործառնական ռիսկը կառավարվում/կարգավորվում է սահմանված այնպիսի ընթացակարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են Գործառնական ռիսկի հայտնաբերման, չափման/գնահատման, Գործառնական ռիսկի գծով համալիր հաշվետվությունների ներկայացման և մոնիթորինգի փուլերը, ինչպես նաև գործառնական ռիսկերի կառավարման մոտեցումներն ու հիմնական մեթոդները:

Գործառնական ռիսկերի հայտնաբերման և դասակարգման համար Բանկն իրականացնում է ռիսկերի ինքնագնահատում, տեղի ունեցած գործառնական պատահարների վերաբերյալ տվյալների բազայի հավաքագրում և խաբեության ռիսկի հայտնաբերում («Կատարված, փոփոխված և հեռացված գործարքների», FPD/SPD/TPD տվյալների մասին հաշվետվությունների և Բանկում իրականացված գործարքների մշտադիտարկման միջոցով):

Մինչ նոր պրոդուկտների, նոր և վերանայվող ներքին իրավական ակտերի, բանկային գործառնությունների, գործողությունների և համակարգերի ներդրումը, Բանկը ԳՌ տեսանկյունից պոտենցիալ ռիսկերի բացահայտման նպատակով ապահովում է վերջիններիս ուսումնասիրությունը և սահմանում է գործընթացների քայլային հաջորդականությունների ռիսկի հակվածության աստիճանները:

Բանկը կանոնավոր կերպով գնահատում է Գործառնական ռիսկերի ազդեցության չափերը, որոնք կարող են առաջանալ տարբեր ռիսկային իրադրություններում, ինչպես նաև վերջիններիս առաջացման հավանականությունները:

Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված ԳՌ ռիսկի ախորժակից բարձր ռիսկը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպությանը («Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով» (BBB)):

3.2.8 **Երկրի Ռիսկի** կառավարման նպատակով այլ երկրներում գրանցված և/կամ փաստացի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ հանրագումարային 4 մլրդ ՀՀ դրամին համարժեք արտարժույթը գերազանցող ակտիվային գործարքների կնքման, թղթակցային հաշիվների բացման և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների ստանձնման դեպքերում, տվյալ երկրի հետ առաջին անգամ գործարքի կնքման պահին, ինչպես նաև հետագայում Բանկը գնահատում է տվյալ կազմակերպության երկրի ռիսկը:

Բանկի կողմից երկրի ռիսկի գնահատման համար հիմք է ընդունվում միջազգային ռեյտինգային ընկերություններից մեկի (Moody's, Standard&Poor's, Fitch) կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշը:

Միջազգային ռեյտինգային ընկերությունների կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշի հիման վրա Բանկը սահմանում է տվյալ երկրում թղթակցային հաշիվների մնացորդների հանրագումարի և տեղաբաշխված

ակտիվների (ներառյալ հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների) հանրագումարի առավելագույն ուղենիշային սահմանաչափեր:

3.2.9 Երկրում/աշխարհում արտակարգ դրություն հայտարարելու ռիսկ (օրինակ՝ Պանդեմիայի ռիսկ), որն իր վրա կարող է կրել նաև թողարկողը: Նման իրավիճակում կարող է փոփոխության ենթարկվել երկրի մակրոտնտեսական վիճակը՝ այդպիսով բացասական ազդեցություն թողնելով նաև թողարկողի հիմնական ցուցանիշների վրա: Թողարկողն այդպիսով կարող է կրել վնասներ, որն իր հերթին կարող է բացասաբար ազդել շահութաբերության վրա:

3.2.10 Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական, կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին

3.3.1 Բանկի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը, կազմակերպարավական ձևը, գրանցված ապրանքանիշը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴԻ Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
ռուսերեն՝	Закрытое Акционерное Общество «АйДи Банк»
անգլերեն՝	“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝	ЗАО “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” CJSC:

Բանկի սպասարկման նշանն է՝

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցման վայրը և համարը. Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9:

3.3.1.3 Թողարկողի ստեղծման տվյալներ. Բանկը հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից՝ որպես փայատիրական կոմերցիոն բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր No 9) և սկսել է գործել որպես «Անելիք Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ

ընկերություն: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «Այդի Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտ Բանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություններ, և ի լրումն «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի, ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությունը՝ 59.68 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությանը

3.3.1.4 Թողարկողի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները. Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց 13: Կապի միջոցներն են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ. փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am:

30.06.2022թ. դրությամբ Բանկն ունեցել է 13 մասնաճյուղ, որոնցից 4-ը տեղակայված են ՀՀ մարզերում, իսկ 9-ը՝ Երևան քաղաքում: Բանկի բոլոր մասնաճյուղերն իրականացնում են լիարժեք ֆինանսական գործառնություններ առանց որևէ սահմանափակման: Ստորև աղյուսակում ներկայացված է Բանկի մասնաճյուղերը և համապատասխան հասցեները.

N	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1	«Վարդանանց»	ք. Երևան, Վարդանանց 13.3
2	«Բաղրամյան»	ք. Երևան, Բաղրամյան 75
3	«Կենտրոն»	ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 6 շ 10 տարածք
4	«Արաբկիր»	ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162
5	«Նոր Նորք»	ք. Երևան, Գայի 17/1
6	«Էրեբունի»	ք. Երևան, Էրեբունի 7/60
7	Դավթաշենի	ք. Երևան, Դավթաշեն, 4-րդ թաղամաս, 11/91
8	«Մալաթիա»	ք. Երևան, Րաֆֆու 39/61
9	«Շենգավիթ» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բագրատունյաց 13
10	Աբովյանի	ք. Աբովյան, Տարտուփ փ. 1/1
11	Գյումրիի	ք. Գյումրի, Անկախության հրապարակ 6
12	Էջմիածնի	ք. Էջմիածին, Մովսես Խորենացի 16
13	Վանաձորի	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73

Բանկը ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.1.5 Նշանակալի դեպքեր. 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկում տեղի չեն ունեցել այնպիսի իրադարձություններ, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր Թողարկողի իրացվելիության մասին գնահատական կազմելու տեսանկյունից:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

3.4.1.1 Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Բանկի համար առավել կարևոր և նպատակային գործունեությունը ֆինանսական միջոցների ներգրավումն է և տեղաբաշխումը: Սակայն Բանկն իրականացնում է նաև այնպիսի օժանդակ գործառնություններ, ինչպիսիք են վճարահաշվարկային համակարգերով ծառայությունների մատուցումը, հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները:

Միջոցների ներգրավում. Բանկն իր միջոցների ներգրավման քաղաքականությունն իրականացնում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ժամկետային և ցպահանջ ավանդների ներգրավման, պարտատոմսերի թողարկման, միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից վարկային ռեսուրսների ներգրավման, ինչպես նաև վերաֆինանսավորվող վարկային ծրագրերի իրականացման միջոցով:

Միջոցների տեղաբաշխում. միջոցների տեղաբաշխման հիմնական ուղղություններն են վարկային գործիքները և արժեթղթերում կատարվող ներդրումները: Վարկային գործիքներ մշակելիս Բանկն առաջնորդվում է շուկայի խորը ուսումնասիրմամբ և հաճախորդների պահանջմունքների բացահայտմամբ: Բանկի գործունեության վերջին շրջանում առավել մեծ պահանջարկ են ունեցել ֆիզիկական անձանց տրամադրվող քարտային վարկերը և ՓՄՁ ոլորտի զարգացման ուղղվող ծրագրային և ունիվերսալ բիզնես վարկերը:

Վճարային քարտերով գործառնություններ. Բանկի կողմից թողարկվում են ArCA, Visa և MasterCard տեսակի վճարային քարտեր, որոնց նկատմամբ Բանկը հետևողականորեն սահմանում է բարձր մրցունակությամբ սպասարկման պայմաններ, ինչպես նաև շարունակաբար բարելավվող համակարգերի միջոցով մեծացնում է քարտերի կիրառության անվտանգությունը:

Դրամական փոխանցումների համակարգեր. դրամական փոխանցումները Բանկի ավանդական գործառնություններից է: Բանկը վերջին տարիներին ինտեգրել է մեծ քանակությամբ նոր փոխանցման համակարգեր, որոնք թույլ են տալիս իրականացնել առավել մեծ քանակությամբ հաճախորդների սպասարկում, ինչպես նաև ապահովել ծառայությունների զանազանություն: Բանկն անդամակցում է նաև միջազգային փոխանցումների SWIFT համակարգին, որի միջոցով իրականացվում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց փոխանցումներ՝ բանկային հաշվի առկայության պարագայում:

Հաշվարկադրամարկղային սպասարկում. շնորհիվ ներդրված ծրագրային ապահովման համակարգերի՝ Բանկն ընդունում է հանրային ծառայությունների դիմաց կատարվող վճարներ, գույքահարկի գծով կատարվող վճարումներ, ինչպես նաև իրականացնում արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ:

Պարտատոմսերի թողարկում. 2016 թվականի տարեվերջից Բանկը իրականացնում է պարտատոմսերի թողարկում: Վերջինս Բանկի գործունեության էական ուղղություններից է, և այս ճանապարհով Բանկը դիվերսիֆիկացնում է իր

պարտավորությունների կառուցվածքը՝ հաճախորդներին առաջարկելով ներդրումների այլընտրանքային տարբերակներ՝ ի լրումն ավանդային պրոդուկտների:

3.4.1.2 Նոր ծառայությունների մատուցում

Բանկը մշտապես ուսումնասիրում է հայկական և միջազգային բանկային համակարգը՝ ինչպես նոր բանկային ծառայությունների մշակման, այնպես էլ գործող ծառայությունների պայմանները առավել մրցունակ դարձնելու նպատակով: Բանկում նոր բանկային ծառայությունների ներդնումը և վաճառքը կանոնակարգվում է գործող ներքին իրավական ակտերով, ինչը թույլ է տալիս ապահովել բանկային ծառայությունների մշակման գործարար գործընթացների անընդհատությունը: Թվային ուղիների զարգացմանը զուգընթաց՝ 2018 թվականից Բանկը ընդլայնում է նաև ինքնասպասարկման 24/7 շուրջօրյա սպասարկման համակարգերի ցանցը՝ առավել հարմարավետ և հասանելի դարձնելով բանկային ծառայություններից օգտվելը:

3.4.2 Հիմնական շուկաները

3.4.2.1 Թողարկողի ծառայությունների մատուցման հիմնական շուկաների նկարագիրը

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում: Ներկայումս Բանկը առաջարկում է բազմազան ավանդային և վարկային պրոդուկտներ, դրամական փոխանցումների համակարգերի զանազանություն, վճարային քարտերով գործառնությունների հարմարավետություն:

3.4.2.2 Թողարկողի մրցակցային դիրքի նկարագրությունը

Բանկի մրցակցային դիրքի հիմնական առավելություններն են.

- Ռեբրենդինգից հետո իրականացվող ակտիվ արշավները, ինչպես նաև շարունակական բնույթ կրող միջոցառումները հասարակության մոտ ձևավորում են նորարար և ժամանակակից Բանկի համբավ:
- Բանկի բաժնետերերը, ընտրելով Բանկի զարգացման թվայնացման ճանապարհը, իրականացնում են շարունակական ներդրումներ ինչպես հեռահար ուղիներով մատուցվող ծառայությունների ցանկի ընդլայնման և որակի բարելավման, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացների ավտոմատացման ուղղությամբ,
- Բանկի գործարար գործընթացների շարունակական բարելավման ուղղությամբ կատարվող միջոցառումները:
- կորպորատիվ կառավարման համակարգի շարունակական բարելավումը, որի միջոցով հստակ տարանջատված են կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառնությունները, ինչպես նաև հաղորդակցման ուղիները,

- Բանկի ռիսկերի կառավարման արդյունավետ համակարգը, որը թույլ է տալիս ժամանակին բացահայտել առաջացող ռիսկերը, դրանց հնարավոր ազդեցության մակարդակները և կիրառել համապատասխան կանխարգելիչ միջոցներ,
- Բանկի մասնաճյուղերի աշխարհագրական դիրքը և հասանելիությունը թիրախային շուկաներում,
- Բանկի աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմի բավարար մակարդակը, ինչպես նաև մարդկային ռեսուրսների զարգացմանն ուղղված շարունակական վերապատրաստման ծրագրերը:
- BSI ընկերության կողմից Բանկին շնորհվել է ISO 9001:2015 որակի կառավարման հավաստագիր, որը վերահաստատվել է 2018 թվականին, ինչպես նաև տեղեկատվական անվտանգության ISO/IEC 27001:2013 հավաստագիր:
- Moody's հեղինակավոր միջազգային վարկանիշային գործակալությունը բարձրացրել է IDBank-ի «Երկարաժամկետ տեղական և արտարժույթով ավանդների» վարկանիշը՝ B3-ից B2. հեռանկարը՝ կայուն:
- Գործակալությունը փոփոխել է նաև երկարաժամկետ գործընկերային ռիսկերի գնահատման (CRR) վարկանիշը՝ B2-ից բարձրացնելով B1-ի: Բանկի վարկարժանության հիմնական գնահատականը (BCA)՝ B2 է, իսկ երկարաժամկետ գործընկերային ռիսկերի գնահատականը՝ B1(cr):

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

2013 թվականից մինչ 2016 թվականը սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել իրանանյան «Կրեդիտբանկ» ՍԱԼ.-ը, որն իր խմբում ներառել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն Հայաստանում, «Անելիք Ռու» ՍՊԸ-ն Ռուսաստանում և «Կրեդեքս» ապահովագրական ընկերությունը Լիբանանում: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի-ն դարձել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ(նախկինում «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ) 59.68 տոկոս բաժնետեր: Բանկն իր կառուցվածում չունի որևէ դուստր ընկերություն:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Սույն ազդագրի ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի ընկերությանը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 1-ում:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Բանկը, հավատարիմ մնալով իր առաջատար թվային բանկ դառնալու տեսլականին, սահմանել է գործունեության հետևյալ նպատակները.

- Հաճախորդների լավագույն փորձառության ապահովումը;
- Վճարումների համար լավագույն բանկ դառնալը;
- Դեպի նոր շուկաներ ընդլայնումը:

Առաջնորդվելով սահմանված նպատակներով, Բանկը.

- ✓ մշտապես զարգացնում է թվային հարթակի գործիքակազմը՝ հաճախորդներին առաջարկելով օնլայն ռեժիմում անհրաժեշտ բոլոր ծառայությունները;

- ✓ շարունակում է ընդլայնել ակտիվ հաճախորդների բազան՝ միաժամանակ ապահովելով նրանց գոհունակության բարձր մակարդակ և թվային հարթակի միջոցով բանկային ծառայություններից օգտվելու ակտիվության բարձրացում

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

3.7.2 Շահույթի կանխատեսման հիմնական սկզբունքները

Բանկի շահույթի ծրագրավորման համար հիմք են ծառայում Բանկի բաժնետերերի սպասումները և դրանց շրջանակում Բանկի ընդլայնման և/կամ կորուստների կրճատման հնարավորությունները՝ պայմանավորված մակրոտնտեսական միջավայրի փոփոխություններով, ինչպես նաև Բանկի՝ մրցունակության ապահովման ներուժով: Այս առումով նախորդող երկու տարիներին Բանկը կարողացել է ապահովել շահույթի ծրագրավորված մակարդակը:

Առաջիկա տարիների գործունեության և շահույթի կանխատեսումներում Բանկը հիմնվել է հետևյալ հիմնարար սկզբունքների վրա.

- կանխարգելել այն վտանգները, որոնք հանգեցրել են նախորդ տարիներին Բանկի ցածր շահութաբերությանը,
- Բանկի գործունեությունն ուղղորդել կայուն շահութաբերության ապահովման սկզբունքով՝ նպատակ ունենալով մեծացնել բիզնեսի շուկայական գինը,
- Բանկի ռեսուրսները տեղաբաշխել բարձր եկամտաբերություն ունեցող ակտիվներում ընդունելի մակարդակի վրա պահելով Բանկի ռիսկերը, պահպանելով բանկային գործունեությունը կարգավորող ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվները,
- մշակել նոր եկամտաբեր բանկային ծառայություններ,
- ապահովել Բանկի հասանելիությունը իր հաճախորդներին թվային բանկային ծառայությունների զարգացման միջոցով,
- իրականացնել գործարար գործընթացների շարունակական բարելավում՝ հիմնվելով գործընթացների ավտոմատացման սկզբունքի վրա:

3.7.3 Շահութաբերության ցուցանիշների հիմնական ծրագրավորումները կատարվում են Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի շրջանակում, և այդ առումով 2019-2021 թվականներին Բանկին հաջողվել է ապահովել շահութաբերության ծրագրավորված մակարդակը:

3.7.4 Այն գործոնները որոնց վրա բանկի կառավարման մարմինները ազդելու հնարավորություն ունեն:

Բանկի կառավարման մարմինները **հնարավորություն ունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հիմնական գործոնների վրա հետևյալ միջոցներով.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումների իրականացում,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսերի կառավարում,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսերի կառավարում,
- նոր բանկային գործիքների ներդնում:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն **հնարավորություն չունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

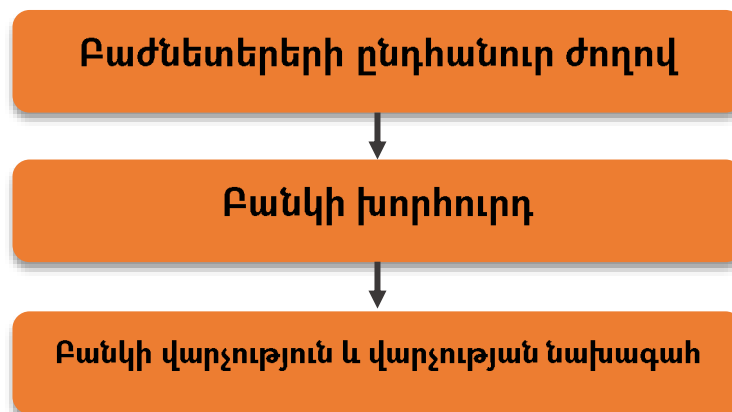
- բանկային ավանդների և վարկերի առաջարկի ու պահանջարկի և դրանից բխող տոկոսադրույքների փոփոխության վարքագիծ,
- արժեզրկման ու փոխարժեքի վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը):

3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.2 Բանկի կանոնադրության համաձայն Բանկի կառավարման մարմիններն են.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- Բանկի խորհուրդը
- Բանկի վարչությունը և վարչության նախագահը:

Բացի վերը նշված կառավարման մարմիններից Բանկն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտի ստորաբաժանում:

3.8.2.1 **Բանկի Ընդհանուր Ժողովի** բացառիկ իրավասությանն են պատկանում.

- Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը,
- Բանկի լուծարումը,
- ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,
- Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,
- Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,
- բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը,
- առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը,
- առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը,
- Խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 %-ից ավելին/, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից մինչև 50 տոկոսի դեպքերում, եթե Խորհրդի կողմից չի ընդունվել միաձայն, և հարցը բարձրացվել է ընդհանուր ժողովի քննարկմանը, օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը:

3.8.2.2 **Բանկի Խորհրդի** իրավասություններն են՝

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,
- Բանկի վարչության անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը. և բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի և աշխատատեղերի հաստատումը,
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը, եթե կանոնադրությամբ կամ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ նրան տրված է այդպիսի լիազորություն,
- շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բանկի մասնակիցների ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են բանկի մասնակիցների ռեեստրում՝ բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ներկայացումը ընդհանուր ժողովին,
- ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը և Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,
- Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
- Բանկի կողմից օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը և բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառնության պարտականությունների բաշխումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը/, որը պետք է ընդունվի միաձայն,

ինչպես նաև խորհրդի կողմից միաձայն չընդունվելու դեպքում խոշոր գործարքի հարցն ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին որոշման ընդունումը,

- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- գույքի շուկայական արժեքի որոշումը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը, դուստր կամ կախյալ ընկերությունների առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը, դրանցում մասնակցությունը, ինչպես նաև խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանման հարցերի ներկայացումն ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը, բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը,
- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը, ինչպես նաև օրենսդրությամբ նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- առնվազն տարին մեկ անգամ Բանկի խորհուրդն իր նիստում պետք է քննարկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկի և անհրաժեշտության դեպքում վերանայի Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կարգերն ու ներքին իրավական այլ ակտերը,
- առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ բանկի խորհուրդը պետք է քննարկի Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, վարչության նախագահի (վարչության) և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները՝ իր սահմանած կարգով և ձևով:

3.8.2.3 **Բանկի վարչությունը.**

- իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, ապահովում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովի, խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը,
- խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում խորհրդի իրավասությանը վերաբերող ներքին իրավական ակտերը, ստորաբաժանումների կանոնադրությունները և Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
- Բանկի խորհրդի կողմից ընդունված «Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի մասին» կարգի պահանջների համաձայն հաստատում է առանձին գործառնությունների իրականացման կամ ծառայության մատուցման գործընթացը նկարագրող ընթացակարգերը, ֆինանսական գործիքի/ծառայության պայմանները և սակագները,

- իր իրավասությունների շրջանակում սահմանում է վարկավորման, ավանդների ներգրավման պայմանները, Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները և դրույքաչափերը,
- ապահովում է Բանկի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաշվետվությունների արժանահավատությունը, դրանց ժամանակին ներկայացումը խորհրդին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև սահմանում է վերահսկողություն ստորաբաժանումների գործունեության նկատմամբ,
- ապահովում է ռիսկերի արդյունավետ կառավարումը՝ պահպանելով Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը նկարագրող ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարումը,
- նախապես քննարկում է վարչության կողմից մասնակիցների ընդհանուր ժողովի և Բանկի խորհրդի քննարկմանը ներկայացվող հարցերը,
- քննարկում է ստուգումներին, վերստուգումներին վերաբերող նյութերը, զեկուցագրեր, առաջարկություններ, Բանկի ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունները,
- ապահովում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի, բանկի տարեկան ծախսերի և եկամուտների (բյուջեի) և այլ ներքին իրավական ակտերի պահանջների կատարումը,
- ներքին հսկողության համակարգում կամ բանկի գործունեության միջավայրի էական փոփոխությունների դեպքում առաջարկություններ է ներկայացնում խորհրդին՝ վարչակազմակերպական կառուցվածքը փոխելու վերաբերյալ,
- վերահսկում է կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների գործունեությունը, պահանջում է ստորաբաժանումների ղեկավարներից ապահովել ընթացիկ հսկողություն իրենց աշխատակիցների աշխատանքային պարտականությունների կատարման գործընթացի նկատմամբ,
- ապահովում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին հսկողության ստանդարտներով սահմանված պահանջների կատարումը, պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետ կիրառման, ինչպես նաև խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականությունների, կարգերի և այլ ներքին իրավական ակտերի՝ Բանկում արդյունավետ շրջանառության ապահովման համար,
- անհրաժեշտության դեպքում Բանկի խորհրդին առաջարկություններ է ներկայացնում ներքին հսկողության համակարգի, դրա առանձին տարրերի փոփոխությունների վերաբերյալ, հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը, առկա ու հնարավոր ռիսկերը, օրենքների և այլ իրավական ակտերի պահանջները, բանկի գործունեության միջավայրը,
- իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև խորհրդի կողմից ընդունված իրավական ակտերով նախատեսված՝ բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ լիազորություններ:

Այն հարցերը, որոնք օրենքներով կամ Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված չեն որպես ընդհանուր ժողովի, խորհրդի կամ ներքին ատոլիտի ստորաբաժանման իրավասությանը, վերապահվում են բանկի վարչությանը:

Բանկի վարչության նախագահը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

Բանկի վարչությունը խորհրդի կողմից սահմանած կարգով խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություն:

3.8.2.4 Բանկի վարչության նախագահը՝

- տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,
- աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին, կառավարիչների տեղակալներին, գլխավոր հաշվապահներին, աշխատակիցներին, Գլխամասային Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ այն աշխատակիցների, որոնց աշխատանքի ընդունելու և աշխատանքից ազատելու իրավասությունը պատկանում է ժողովին կամ Խորհրդին,
- Բանկի Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը,
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
- խորհրդին պարբերաբար, բայց որ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ խորհրդի կողմից սահմանված կարգով:

3.8.3 Տեղեկությունների Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ

Անուն, Ազգանուն	Պաշտոն	Բնակության վայր	Այլ գործունեություն
Վարտան Դիլանյան	Խորհրդի նախագահ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	«Աքսենչեր» ընկերության տարածաշրջանային ներկայացուցչության ղեկավար, Ռուսաստան և Ղազախստան
Կարեն Մարգարյան	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	1. IQG Asset Management Բաժնետիրական ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ (Մոսկվա), 2. Մոսկվայի ֆինանսա-

			իրավաբանական ինստիտուտի դասախոս (Մոսկվա), 3. Գլոբալ Էկոնոմիկայի ԳՀԻ տնօրեն:
Ավետ Միրաքյան	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	1. ԷսԷՖԱյ ՀԲԸ, Գլխավոր գործադիր տնօրեն 2. ՎՍԿ Ապահովագրական բաժնետիրական ընկերություն, Տնօրենների խորհրդի անդամ 3. Եվրոպական լիզինգային ընկերություն, Տնօրենների խորհրդի անդամ
Արթուր Ջավադյան	Խորհրդի անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	1. Տնօրենների հայկական ինստիտուտի Խորհրդի նախագահ 2. «Միջազգային Էներգետիկ կորպորացիա» խորհրդի անդամ 3. «Տնտեսական Հեռանկարների Կենտրոն» հիմնադրամի հիմնադիր, խորհրդի նախագահ 4. Հատուկ հանձնարարություններով դեսպան
Ալեքսեյ Կոմար	Խորհրդի անդամ		1. Բիզնես խորհրդատու մի շարք ֆինտեխ ծրագրերում
Միեր Աբրահամյան	Վարչության նախագահ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Արման Ասատրյան	Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Անուշիկ Խաչատրյան	Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Ռաֆիկ Սուվարյան	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն,	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

	Վարչության անդամ,		
Կարեն Նալբանդյան	Քիզնեսի զարգացման տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Սերգեյ Առաքելյան	Թվային բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Տիգրան Մխիթարյան	Կորպորատիվ քիզնեսի տնօրեն	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

Բանկի կառավարման մարմինների իրավասությունները և պատասխանատվությունները սահմանվում են Բանկի կանոնադրությամբ:

3.8.4 Թողարկողի մասնաճյուղերի կառավարիչներ

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը որևիցե մասնաճյուղում կենտրոնացված չէ:

3.8.4 Շահերի բախումը

Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ազդագրի գրանցման ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախում առկա չէ :

Հսկող անձինք

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկը գտնվել է «Ֆիսթոք» Էլ Թի Դի-ի ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ նրա կողմից տնօրինվում է Բանկի բաժնետոմսերի 100.00 տոկոսը, ինչպես նաև Բանկը գտնվում է Վարտան Դիլանյախ անուղղակի հսկողության տակ FISTOCO LTD-ի միջոցով:

3.9 Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.9.2 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2019-2021թ.թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները անկախ աուդիտորական եզրակացություններով, ներկայացված են սույն ազդագրում

Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.3 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2022 թվականի հաշվետվությունը հաստատված Բանկի կառավարման մարմնի կողմից, ներկայացված են սույն ազդագրում Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.4 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

30.06.2022թ. դրությամբ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

3.9.5 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկություն

Ընկերությունը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական ազդել Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա և/կամ կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

3.10 Էական պայմանագրերը

Բանկում առկա չեն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

3.11 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.12 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, տարեկան անկախ աուդիտորական եզրակացությունները, ինչպես նաև որպես հաշվետու թողարկող, ներդրողների համար պատրաստվող տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություն-վերլուծությունները մշտապես մատչելի են հանրությանը ինչպես էլեկտրոնային, այնպես էլ թղթային ձևով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են ինտերնետի Բանկի տնային էջում, իսկ թղթային տարբերակով ստանալու համար ներդրողները կարող են դիմել Բանկի գլխամասային գրասենյակ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ
ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ
ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1:	«Այդի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք
Հավելված 2:	Թողարկման վերջնական պայմաններ
Հավելված 3:	«Այդի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)
Հավելված 4:	«Այդի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)
Հավելված 5:	Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր
Հավելված 6:	«Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ

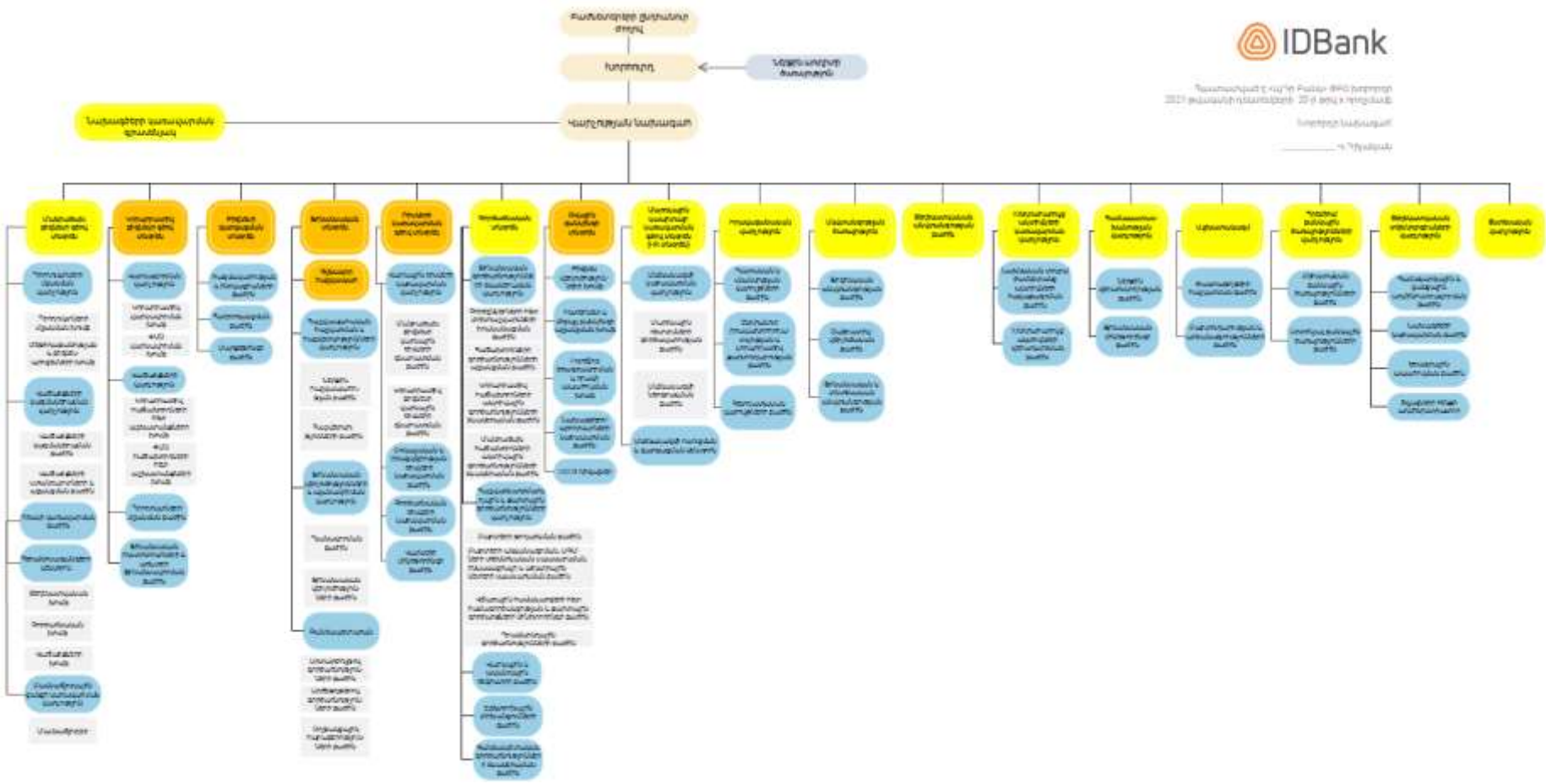
Հավելված 1: «ԱյԴԻ բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք

Պատկանում է «ԿԻԻ» Բանկ ՓԲԸ խումբը
2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի վրա

Կազմակերպություն

Կազմակերպություն

Հավելված 2: Թողարկման վերջնական պայմաններ

ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ¹

_____ 2022թ.
 օր   ամիս   տարի

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
 (Թողարկողի անունը)

Անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս
 (արժեթղթի տեսակը)

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է 2022 թվականի _____), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ում, ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13 հասցեում:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
1.	(Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)	
1.1	Թողարկողը (Թողարկողի անվանումը)	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ
1.2	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր
1.3	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
1.4	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	
1.5	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ Թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ	Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են

¹ Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի Գործադիր մարմնի կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

	<p>սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության</p>	<p>նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Առաջարկվող պարտատոմսերի դեպքում սեփականատերերի պահանջները կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո: Կազմակերպության պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:</p>
1.6	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար / ԵՎՐՈ / ՀՀ դրամ
1.7	Առաջարկի գինը	<p>Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝</p> $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ <p>որտեղ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$</p> <ul style="list-style-type: none"> • DP՝ պարտատոմսի գինն է, • DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի

		<p>վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,</p> <ul style="list-style-type: none"> • DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, • f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար), • N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, • C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, • Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն: <p>Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում:</p>
1.8	Անվանական արժեքը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.9	Քանակը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.10	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.11	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:

1.12	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
1.13	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	«Այդի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 20 թ. _____ -ի թիվ __ որոշումը: «Այդի բանկ» ՓԲԸ Վարչության 20 թ. _____ թիվ __ որոշումը:
2.	ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
2.1	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.2	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.3	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.4	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում / Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
2.5	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	Չի նախատեսվում
2.6	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.7	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.	ՄԱՅՐ ԳՈՒՄԱՐԻ ՄԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
3.1	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	Չի նախատեսվում
3.2	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	Չի նախատեսվում
3.3	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում	Չի նախատեսվում

	հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	
3.4	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն Թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.4.1	<i>Ժամկետ(ներ)ը</i>	Չի նախատեսվում
3.4.2	<i>Օպցիոնի հրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)</i>	Չի նախատեսվում
3.4.3	<i>Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը</i>	Չի նախատեսվում
3.4.4	<i>Այլ տեղեկություններ</i>	Չի նախատեսվում
3.5	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փուլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.5.1	<i>Ժամկետ(ներ)ը</i>	Չի նախատեսվում
3.5.2	<i>Օպցիոնի հրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),</i>	Չի նախատեսվում
3.5.3	<i>Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)</i>	Չի նախատեսվում
4.	ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
4.1	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«Այրի Բանկ» ՓԲԸ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
4.2	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	Չի նախատեսվում
5.	ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
5.1	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտր
5.2	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Համաձայն Ազդագրի 2.5.1 կետի Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորող շուկայում ցուցակելու համար, և ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է հրականացվել միայն կարգավորող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի

		"Հայաստանի Ֆոդային Բորսա" ԲԲԸ-ն
5.3	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն:
5.4	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «Այդի բանկ» ՓԲԸ-ում բացված համապատասխան տարանցիկ հաշվեհամարին:

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Միեր Աբրահամյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Վարչության նախագահ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Արման Ասատրյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական տնօրեն (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ռաֆիկ Սուվարյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Անուշիկ Խաչատրյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Սերգեյ Առաքելյան

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Կարեն Նալբանդյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Տգրան Մխիթարյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են

Միեր Աբրահամյան

«Այդի բանկ» ՓԲԸ
վարչության նախագահ

_____
(ստորագրություն)

**Հավելված 3: «Այրի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի
ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)**

Հայրը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

_____ ժամը _____

Հայրը ներկայացնողի անունը

_____

Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ

_____ (անձնագրի համար) _____ (տրման ամսաթիվ) _____ (ռեզիդենտությունը)

Գրանցման հասցեն

_____

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Այրի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հատ)

_____ (քանակը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

_____ ԱՄՆ դոլար _____ (գինը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

_____ ԱՄՆ դոլար _____ (գումարը տառերով)

Անձի բանկային վավերապայմանները
ԱՄՆ դոլարով հաշիվ

ՀՀ դրամով հաշիվ

_____

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

_____

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված ենք, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով*:

Սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու պահից, այն կհանդիսանա մեր Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը (հար)

(քանակը տասերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

Անուն ազգանուն

(ստորագրություն)

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

*ՀՀ օրենսդրության համաձայն, անհար ձեռնարկատերերը չի օգտվում իր պահանջները ֆինանսական համակարգի հաշտարարին ներկայացնելու հնարավորությունից:

Հավելված 4: «Այրի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)

Հայրը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

ժամը

Իրավաբանական անձի անվանումը

Պետական գրանցման վկայականի համար

Գրանցման ամսաթիվը

Գրանցման հասցեն

Գտնվելու վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «Այրի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հատ)

(քանակը տասներով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

**ԱՄՆ
դոլար**

(գինը տասներով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

**ԱՄՆ
դոլար**

(գումարը տասներով)

Անձի բանկային վավերապայմանները

ԱՄՆ դոլարով հաշիվ

ՀՀ դրամով հաշիվ

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

[Empty box]

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն ենք դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու/ակցեպտավորվելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

[Empty box]

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը (հապ)

[Empty box]

[Empty box]

(քանակը փառերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

[Empty box]

Իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն ազգանունը

[Empty box]

[Empty box]

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը 16:45-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Հավելված 5: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր

[Horizontal line]

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) =

(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) =

(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) =

Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) =

Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուտիպլիկատոր (EM) =

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) =

Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն =

Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր =

Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) =

Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սպրեդ =

(Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2020թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	13

«Քեյ -Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
 Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
 Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
 «Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
 Հեռախոս + 374 (10) 595 999
 Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախառևդիտորական եզրակացություն

«Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերի և Խորհրդի ն

Կարծիք

Մենք ամրդիտի ենք ենթարկել «Այրի Բանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը ամ 31 դեկտեմբերի 2020թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունները և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն ընդհանուր և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը Ֆինանսական հաշվետվություններին միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

«Քեյ -Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010

Վ.Սարգսյանի փ. 26/1

«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ

Հեռախոս + 374 (10) 595 999

Վեբկայք www.kpmg.am

Մենք առողիտն իրականացրել ենք Առողիտի միջազգային
ուտանդարտներին (ԱՄՄ) համապատասխան: Այդ ուտանդարտներին
մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր
եզրակացություն «Առողիտը պատասխանատվությունը ֆինանսական
հաշվետվություններին առողիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք
Բանկինգ համաձայն Հաշվապահներին էթիկայի միջազգային
ուտանդարտներին խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ
հաշվապահներին էթիկայի միջազգային կանոնադրքի (ներառյալ
Անկախություն միջազգային ուտանդարտները) (ՀԷՄՄ կանոնադրք) և
Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական
հաշվետվություններին առողիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի
պահանջներին, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ
պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՄ կանոնադրքին
համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար
համապատասխան առողիտական ապացույցներ մեր կարծիքն
արտահայտելու համար:

Առողիտի առանցքային հարցեր

Առողիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը,
որոնք ըստ մեր մասնագիտական գիտելիքների, առավել նշանակալի
էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական
հաշվետվություններին առողիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել
ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվություններին առողիտի
ընդհանուր շրջանակում և վերջիններին վերաբերյալ մեր կարծիքը
ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի
վերաբերյալ:

«Քեյ -Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետություն օրենսդրության համաձայն
գրանցված ընկերություն և մասնակցների երաշխավորություն և ներկրված անվանական
մասնավորականի անվան ընկերությունը «KPMG International Limited»-ին անդամակցող «Քեյ -Փի-
Էմ-Ջի» անկախ ընկերություններին համապատասխան կազմակերպություն անդամ

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
<p>Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 25-ի (բ) կետում և Ծանոթագրություն 15-ում:</p>	
Աուդիտի առանցքային հարց	Աուդիտի առանցքային հարցի հետևանքով իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր
<p>Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ընդհանուր ակտիվներին ավելի քան 50%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը կանոնավոր հիմունքով գնահատվում է կազմակերպության կողմից և թաղանթային կառուցվածքով:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը դեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետևանքով.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտագուման դեպքերի ժամանակահատվածի հաճախորդներին տրված վարկերի հետևանքով (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտագուման տեղի ունենալու հավանականության և պարտագուման դեպքում 	<p>Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանությունները և քաղաքականությունները պահանջներին հետհամապատասխանությունները և տեսնելով, որ ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին հետհամապատասխանությունները ակնկալվող գործընթացում ներգրավվելու և ֆինանսական ռիսկերի կատարման գծով մասնագետներին:</p> <p>Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետևանքով իրականացված մասնագիտական դատողությունները և ենթադրությունները տեղի ունենալը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները.

<p>առաջացող կորուստի գնահատում,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Լրացուցիչ ճշգրտում գնահատում ապագայ ամետ տեղեկատվությունը ներառելու հետևանքով: - անկախ վնասներ հոսքերի, այդ թվում գրավի իրացումից անկախ վնասներ հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլի դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: <p>Բացի այդ, Բանկն ունի հաճախորդներին տրված վարկերի նվազագույնը և ներքին պրոֆեկտ, որոնց պայմանները փոխվել են պայմանավորված COVID-19 հետևանքներով, ինչը Լրացուցիչ բարդություններ ստեղծում պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման հետևանքով:</p> <p>Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և անկախ վնաս պարտքային կորուստներ ժամկետներին գումարներին գնահատման բարդություն և սուբյեկտիվություն պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես սուբյեկտի առանցքային հարց:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք պարտագուման հավանականություն և պարտագուման դեպքում կորուստի գումարի հաշվարկի ելակետային տվյալներին ճշգրտությունը: - 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց դեպքում անկախ վնասներ կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի գծով մոտեցումները և գրավի իրացման անկախ վնաս պայմանները՝ հիմք ընդունելով մեր պատկերացումները և շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերի վրա, որոնք ըստ հավանականություն կարող են առավելագույն նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվություններին վրա: - Ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ստուգել ենք անկախ վնաս պարտքային կորուստներին հաշվարկի մոդելներին ելակետային տվյալներին ամբողջականությունը և ճշգրտությունը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, վարկերի գծով վճարումներին ուղացումներին մարումներին ժամանակին արտացոլումը և ամսապատասխան համակարգերում և վարկերի բաշխումը փուլերի միջև: Բացի այդ, մենք գնահատել ենք Բանկի կողմից COVID-19 հետևանքներով հաճախորդներին տրված այն արձանագրությունները, որոնք ամտություններ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի տեսակետից: Համեմատել ենք ելակետային տվյալները
---	---

	<p>հիմնավորող փաստաթղթերի տվյալները հետընտրանքային կարգով:</p> <ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական ֆիզիկական անձանց տրված համարվարկերի համար, որոնց գծով անկախ վճար պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, մենք ստուգել ենք համապատասխան մոդելները ճշգրտությունը և համարել ենք մոդելի ակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրներին տվյալները հետընտրանքային կարգով: - գնահատել ենք անկախ վճար պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանությունն և կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2020թ. փաստացի արդյունքներին հետ: - գնահատել ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները բացահայտում են ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Բացի այդ, դիտարկել ենք, թե արդյոք հիմնական դատողությունները և ենթադրությունները բացահայտում են ը, այդ թվում՝ COVID-19-ի վերաբերյալ, բավականաչափ տեղեկատվական էին:
--	--

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվություններ ներառում է տարեկան հաշվետվություններում պարունակվող տեղեկատվություններ, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացություններ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադարձնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին աուդիտի հետևյալ մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի րնթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Եթե, հիմք ընդունելով մեր կողմից իրականացված աշխատանքը, մենք եզրահանգում ենք, որ այլ տեղեկատվությունն էականորեն խեղաթյուրված է, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին: Մենք չենք բացահայտել որևէ փաստ, որի մասին պետք է տեղեկացնենք այս կապակցությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվություններին համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններին պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողություն համար, որն րատեղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներ հիշող գերծ ֆինանսական հաշվետվություններին պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս տեղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությունը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատություն հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ դեկավարություն՝ Բանկը յուր ծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլ ընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձի պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականություն գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական

հաշվետվություններին համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առայն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախություն և անարդարացի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություններն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի ենթադրում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայությունն դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախություն և անարդարացիություններից, որոնք կարող են համարվում են էական, երբ խելամուտ են կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններին օգտագործողներին այդ ֆինանսական հաշվետվություններին հիման վրա կացվող տնտեսական որոշումներին վրա:

ԱՄՄ-ներին համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածաբանություններն: Մենք նաև

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախություն և անարդարացիություններից ֆինանսական հաշվետվություններին էական խեղաթյուրումների սկզբնական, նախագծում և իրականացում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ոլորտներին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախություն հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումները չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալ ի հետևանքով էական խեղաթյուրումները չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություններ, գեղծարարություններ, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողություն համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողություն մասին տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկին ներքին հսկողություն արդյունավետություն վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին և լինելը և դեկլարացիան կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումներին և կից բացահայտումներին խելամուտություններ:
- եզրահանգում ենք դեկլարացիան կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատություն հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է էական անորոշություններն դեպքերի կամ հանգամանքները հետևկապով, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկին անընդհատ գործելու կարողությունները վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություններ, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ոչ աղբյուրներն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններին համապատասխան

բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարարչեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրակացությունները հիմնված են միջև մեր աուդիտորական եզրակացություն ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցներին վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատություն հիմունքով գործունեություն իրականացման դադարեցմանը:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններին ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետներին, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերին, ներառյալ ներքին հսկողությունը վերաբերող նշանակալի թերություններին մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությունը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերություններին այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրություն, կարող են անդրադառնալ մեր անկախություն վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ոիսկերը վերացնելու կամ անկախություն պահպանմանն ուղղված միջոցառումներին վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններին աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի աանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվադեպ ուղեպետում, մենք որոշում ենք, որ սովյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքներին կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

Անկախ առևտրի տորակային եզրակացություններ
Էջ 8

Իրիսա Գևորգյան
Գործընկեր

Տիրոջ Գասպարյան
Տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
30 ապրիլի 2021թ.

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

2020 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	13,491,380	12,325,560
Տոկոսային ծախս	4	(5,265,928)	(4,691,954)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		8,225,452	7,633,606
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	1,577,052	891,540
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(1,681,729)	(797,076)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ (ծախս)/եկամուտ		(104,677)	94,464
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	6	935,793	1,226,290
Չուտ վնաս իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական գործիքների գծով		(344,236)	(550,515)
Չուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով		1,299,081	1,324
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	7	406,284	671,419
Գործառնական եկամուտ		10,417,697	9,076,588
Չուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	8	(2,176,258)	(136,539)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(3,627,125)	(3,326,719)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(2,917,238)	(2,469,057)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		1,697,076	3,144,273
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(525,614)	(588,765)
Շահույթ տարվա համար		1,171,462	2,555,508
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	10	607,361	737,063
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար	10	(1,065,246)	(1,059)
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
		(457,885)	736,004
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		(457,885)	736,004
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		713,577	3,291,512

9-ից 99-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2021թ. ապրիլի 29-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Մեր Աբրահամյան
Վարչության նախագահ

Անուշիկ Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ու ն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	17,217,615	14,337,037
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
- Բանկի կողմից պահվող		6,040,756	6,502,509
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		2,443,334	2,260,311
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
- Բանկի կողմից պահվող		6,606,680	11,270,882
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		14,059,182	11,829,493
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		-	4,312
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	17,819,238	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	6,039,207	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	94,522,560	77,379,245
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		-	99,786
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	6,722,661	5,810,745
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվ	17	1,493,835	1,606,304
Առգրավված ակտիվներ	15	2,484,925	1,476,007
Այլ ակտիվներ	18	1,480,526	2,407,470
		176,930,519	150,056,531
ԸՆԴԱՄԵՆՆՆԸ ակտիվներ			
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		19,040	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	19	26,812,253	20,129,742
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20	20,785,812	16,292,695
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21	13,416,535	6,700,803
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	66,773,517	58,819,120
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	10	1,011,619	1,389,630
Վարձակալության գծով պարտավորություն	17	1,542,646	1,638,420
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		661,306	-
Այլ պարտավորություններ	23	1,638,580	1,530,487
		132,661,308	106,500,897
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ			
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Ծենքերի վերազնահատումից աճ		105,601	110,808
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		385,096	842,981
Զբաղիված շահույթ		4,792,565	3,615,896
		44,269,211	43,555,634
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ սեփական կապիտալ			
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
		176,930,519	150,056,531

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությու ն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.

_____

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծնթիվ	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ստացված տոկոսներ		13,423,198	11,807,607
Վճարված տոկոսներ		(5,483,882)	(4,300,316)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		1,577,052	891,540
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(1,681,729)	(797,076)
Չուտ վճարումներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		(320,641)	(556,359)
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		368,566	848,241
Այլ ստացված եկամուտ		411,491	526,668
Աշխատակազմի գծով ծախսերի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(5,613,721)	(4,957,374)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		(1,269,114)	(1,337,205)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(6,197,277)	2,735,830
Հանախորդներին տրված վարկեր		(16,056,000)	(15,669,226)
Այլ ակտիվներ		779,927	(695,093)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ		6,180,007	13,645,608
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		3,685,688	9,545,547
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		4,955,856	2,913,084
Այլ պարտավորություններ		149,034	215,094
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը			
		(5,091,545)	14,816,570
Վճարված շահութահարկ		(18,000)	-
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր			
		(5,109,545)	14,816,570
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԿՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(2,508,324)	(8,368,271)
Մուտքեր ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		6,141,496	2,737,112
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,710,632)	(1,980,597)
Ստացված շահաբաժիններ		-	144,751
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր			
		1,922,540	(7,467,005)
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	21	5,708,144	4,252,464
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	21	-	(8,207,150)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	17	(290,591)	(282,238)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր			
		5,417,553	(4,236,924)
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ			
		2,230,548	3,112,641
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		654,234	(37,750)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(4,204)	1,390
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		14,337,037	11,260,756
Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ			
	11	17,217,615	14,337,037

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Մեփական կապիտալ ու մ փոփոխություններին մասին հաշվետվություն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիչված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	106,977	1,060,388	40,264,122
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	2,555,508	2,555,508
Այլ համապարփակ եկամուտ						
Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	737,063	-	737,063
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	737,063	-	737,063
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,059)	-	(1,059)
Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	736,004	-	736,004
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	736,004	-	736,004
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	736,004	2,555,508	3,291,512
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	842,981	3,615,896	43,555,634
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	842,981	3,615,896	43,555,634
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,171,462	1,171,462
Այլ համապարփակ վնաս						
Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	607,361	-	607,361
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	607,361	-	607,361
- Շահույթ կամ վնաս փոխանցված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,065,246)	-	(1,065,246)
Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	(457,885)	-	(457,885)
Հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Վերագնահատված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Ընդամենը հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	(5,207)	(457,885)	5,207	(457,885)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	(5,207)	(457,885)	1,176,669	713,577
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	105,601	385,096	4,792,565	44,269,211

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Աերածու թյ ու ն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսին Բանկը վերանվանվել է «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Վարդան Դիլանյանը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 29-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

COVID-19 համավարակը, Լեռնային Ղարաբաղում 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսված զինված հակամարտության հետ մեկտեղ, հանգեցրեցին տնտեսության անկմանը: Այնուամենայնիվ, հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ և COVID-19 վիճակագրական տվյալների դրական միտումները թույլ տվեցին կառավարությանը վերաբացել տնտեսական գործունեությունը, շատ քիչ սահմանափակումներով՝ տեղիք տալով դրական ակնկալիքների:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկավարության գնահատականից:

2 Պարատուն հիմու նքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու ն ներքին կից ծանոթագրությու ն ներք

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայ աստնի Հանրապետության սզգայ ին արժույթը, պատցուում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձության ու ներքին հանգանաքների սնսհասկան էության ու ներքին:

Դրամը նաև պ ս ֆինանսական հաշվետվույթի ու ներքին ներկայ սցման արժույթն է:

Ֆինանսական սեղեկատվույթի ու ներկայ սցման է դրամով՝ հազարների ճշտության սմբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3 (ե) (i):
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 25 (բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել էլակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 25 (բ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 30,
- շենքերի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 16,
- առգրավված ակտիվների արժեզրկման գնահատում – Ծանոթագրություն 15:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

2020թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են գործող ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ատրև ներկայ սցվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ու ներքին հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվության ու ներքին սցված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյու նավետտկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյու նավետտկոսադրույքի մեթոդը: Արդյու նավետտկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուսթերը զեղչում է ճիշտ մինչև:

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորություն անորսիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարսբային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյու նավետտկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր այս մանրացրած այս մասները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարսբային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարսբային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարսբային ռիսկով ճշգրտված արդյու նավետտկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը ներսայն ակնկալվող պարսբային կորուստները:

Արդյու նավետտկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ սուցված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյու նավետտկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Անորսիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության անորսիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորության ունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մարդու գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյու նավետտկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային անորսիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարսբային կորուստների գծով պիտու ստով:

Անորսիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի անորսիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարսբային կորուստների պիտու ստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյու նավետտկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյու նավետտկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն

հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության անորսիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տեղափոխության քննարկում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տեղափոխության քննարկում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն անսպառնալիքային արժեքի սկսվում է համապատասխան ճշգրտման անորսիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տեղափոխության եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տեղափոխության քննարկում ակտիվի անորսիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տեղափոխության եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համապատասխան հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տեղափոխության եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տեղափոխության քննարկում անորսիզացված արժեքի նկատմամբ: Տեղափոխության եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համապատասխան հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրության մաս 3 (ե) (vi) կետում:

Ներկայացում

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում և ներկայացված արդյունավետ տեղափոխության քի մեթոդով հաշվարկված տեղափոխության եկամուտը ներառում է՝

- անորսիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տեղափոխությունները,
- իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տեղափոխությունները:

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում և ներկայացված տեղափոխության ծախսը ներառում է անորսիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորության մասերի գծով տեղափոխության ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների ստացումը եկամուտ է ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տեղափոխության քի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տեղափոխության քի հաշվարկում (սեռ Ծանոթագրության մաս 3 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների ստացումը այլ եկամուտ է, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, սեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկատային միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծախսում ու նրա մասում ցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառությունն հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի ստանդարտները, ապա համապատասխան փոխառությունն հանձնառությունն գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառությունն ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետագայ մասնավոր, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակցություն գտնվել ՖՀՄ9-ի գործողության մասում և մասնակցությունն՝ ՖՀՄ15-ի գործողության մասում: Նման դեպքերում Բանկը նախկինում է ՖՀՄ9-ը՝ առանձնացնելու և

չափելու համար այց մանագրի պն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության նվորում, պնու հետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ այց մանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների սեպրով պլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական ակտիվներ

i. Դասակարգում

Այգբնական ճանաչ ման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որախ սանրսիգացված արժեքով չափող, իրական արժեքով՝ պլ համապարկակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է սանրսիգացված արժեքով, եթե պն Բավարարում է ստրն ներկայացված երկու պց մանները և նախորդված չէ որախ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափող:

- ակտիվը պահվում է պնսխի Բիգնես մողելի շրջանակում, որի նպատակն է պհել ակտիվը այց մանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պց մանագրային պց մանները որոշակի սանաթվերին սռաշսցնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սկոսների վճարումներ են:

Պարսպային գործիքը չափվում է իրական արժեքով պլ համապարկակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե պն Բավարարում է ստրն ներկայացված երկու պց մանները և նախորդված չէ որախ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափող:

- ակտիվը պահվում է պնսխի Բիգնես մողելի շրջանակում, որի նպատակն է իրագործվում է թե՛ այց մանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պց մանագրային պց մանները որոշակի սանաթվերին սռաշսցնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սկոսների վճարումներ են:

Ալ համապարկակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափող պարսպային ֆինանսական ակտիվների գծով օգումները և կորում սաները ճանաչվում են պլ համապարկակ ֆինանսական արդյունքում, Բսցառող սաբ ստրն ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպինչ որ սանրսիգացված արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվների գծով օգումը և կորում սաները:

- արդյուն նավեստոկոսարդյունքի մեթողով հաշվարկված սկոսային եկամուտ
- սկնկակ վող պարսպային կորում սոն հակադարձումներ և
- արտարծույթի վողարժեքային սարբերությունները և ներկից օգումներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքում նախկինում մ ճանաչված կու տակային օգու սը կամ կորու սսը սեփական կապիտալ ից վերադասակարգվում է շահույ թ կամ վնաս:

Անսրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընսրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքում ներկայ սցնել ու իրական արժեքի հետագավորիությունները: Այս ընսրություն ու նը կատարվում է առանձին՝ ու րսքանսյ ու ր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգու սները և կորու սները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույ թի կամ վնասի կսզմ, և շահույ թում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույ թում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն սկնհայ տրեն ներկայ սցնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի կսզմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի կսզմում ճանաչված կու տակային օգու սները և կորու սները վոխանցվում են չբաշխված շահույ թ՝ ներդրման օտարման պահին:

Այսու բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույ թի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելի իորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլ ախես բավարարում է անորսիգսցված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի միջոցով չափվել ու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույ թի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերսցնի կամ էսկանորեն կնվսզեցնի հաշվառման անհամապատասխանություն ու նը, որը հակասակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը արբաժելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արսցում է գործունեություն ու նը կառավարել ու և ղեկավարություն սեղեկատվություն ու սրամարել ու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ սեղեկատվություն ու նը.

- արբաժելի համար սահմանված քաղաքականություն ու նը և նպատակները և այդ քաղաքականություն սն սըխասանքը գործնականում: Անսավորախես, արոյ ոք ղեկավարություն ու նը ռսզմավարություն սն նպատակն է ապահովել պահանսգրով նախաբեակած սոկոսային եկամտի սսցումը, ապահովել սոկոսային որոշակի եկամտաբերություն սն մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորություններին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրսցնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճաքի միջոցով:
- ինչսխես է գնահատվում արբաժելի կատարողականը և ինչսխես է այդ սեղեկատվություն ու նը հաղորդվում Բանկի ղեկավարություն սնը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդել ու սն պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրասաղող ոխակերը և այդ ոխակերի կառավարման եղանակը:

- ինչպես են վարձարվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձարույթ ու նը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պահանջները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալ իրերը: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ սեղեկատվույթ ու նը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծություն մաս առ մաս, թե՛ ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շտույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ այն սննդային ին դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ այն սննդային ին դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Պահառու, արդյոք այն սննդային ին դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումար» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարսպային ռիսկի և փոխառույթ անհետաճ վող պլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվել իրույթ ան ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շտույթի մարժան:

Պահատելու համար, արդյոք այն սննդային ին դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի այն սննդային ին սննդային: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի սննդային ին սննդային, որը կարող է այնպես փոխել սննդային ին դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այն սննդային: Պահատում իրականացնել իս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- սննդական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակալորման համայնիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման սննդայինները,
- սննդայինները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով սննդակորվածույթ ու ներքի), և
- համայնիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ սոկոսատրույթ քների պարբերաբար վերասահմանումը:

Առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր

Ռոշ դեպքերում Բանկի կողմից սրամարված վարկերը, որոնք ապահովված են փոխառուի գրավով, սահմանափակում են Բանկի պահանջը հիմքում ընկած գրավից առաջացող դրամական հոսքերով (առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր): Բանկը կիրառում է դատողույթ ու ն գնահատելու համար, թե արդյոք առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ: Այս դատողույթ ու նը կատարել իս Բանկը որպես կանոն դիտարկում է հետևյալ սեղեկատվույթ ու նը.

- արդյոք այն սննդային ին սննդային սահմանում է վարկի գծով դրամական վճարումների հատուցումները և ժամկետները,
- գրավի իրական արժեքն ի համեմատույթ ու ն գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվի գումարի,
- սննդային սննդային ին սննդային կատարելու փոխառուի կարողույթ ու նը և ցանկույթ ու նը, չնայած գրավի արժեքի նվազմանը,
- արդյոք փոխառու և հանդիսանում է ֆիզիկական անձ կամ գործառնական գործու նեույթ ու ն իրականացնող իրավաբանական անձ կամ հատուկ նշանակույթ ան կազմակերպույթ ու ն,

- ակտիվի գծով վնաս կրելու հանդիմանումները ի համեմատությամբ և անբողջությամբ վերադարձվելի վարկի,
- որքանով է գրավը ներկայացնում և փոխառուի բոլոր ակտիվները կամ դրանց գերակշռող մասը, սրբորոպ հանդիմանումները տկարացնում և ընկած ակտիվների արժեքի սահման:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հանդիմանում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հանդիմանում է ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառությունների հանձնառությունների, դասակարգում է անորսիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Հանդիմանում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ այն մասնագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականությունը և հետևապես, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում հանդիմանում է փոխանցում, ոչ էլ պահանջում է սեփականությունը և հետևապես, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահանջում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողություն ունենալ:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջ էլ իս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վերաբերյալից հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ և՛ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանձն ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ սրբորոպում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ունենալով և շահույթում կամ վնասում:

Ռոպես այլ համապարփակ ֆինանսական սրբորոպում նախ միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումն այն արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական սրբորոպում կազմում ճանաչված կուտակային օգուտի/կորստի ստի չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ, ինչպես բացարձակում է Ծանոթագրություն 3 (ե) (i) կետում: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում հանդիմանումից ստեղծված կամ պահանջված մասնակցությունը ունենալով և՛ որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ունենալով:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում նույն ժամանակված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականությունը և հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այս սահմանափակումները օրինակներ են արժեթղթերի փոխառությունը ու նրա վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականությունը և հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը ու նրա, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածությունը չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Հետգնման և հակադարձ վաճառքի պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ «փոխառություններ և բանկերի այլ մնացորդներ» հոդվածում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետդարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ «բանկերին տրված վարկեր» հոդվածում: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետդարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

iv. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է գույքի մասնաճյուղն այն և միայն այն դեպքում, երբ Բանկը տվյալ պահին ունի ճանաչված գույքները հաշվանցելու իրազորվելի իրավասությունն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գույքի հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը ու նրա միջամտման: Բանկը տվյալ պահին ունի հաշվանցում կատարելու իրազորվելի իրավասությունն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրազորվելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագնացման, լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

v. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի իրեր են սաքբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի իրեր են սաքբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Ռոաբս փոփոխություն մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափանմեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որոաբս ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որոաբս փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից սուկուսսորույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական սուկուսսորույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխություն նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի իրեր են սաքբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխություն նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համառեղ սզդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի իրեր են սաքբեր են, ապասկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատման իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանափայուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխություն նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարսքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սուկուսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ սնհամապատասխանություն:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխություն նշանակալի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որոաբս կանոն փոփոխություն նպատակն է առավել սզույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալի իրեր են սաքբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որոաբս գի ներվեն դրամական հոսքերը, ապաս նախդիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը աբսբ է դուրսգրվի նախքան փոփոխություն նշանակալի կատարելը (սես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մուսեցումն սզդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրան նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ է որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխություն նշանակալի լինելը:

Եթե անորսիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չավիող ֆինանսական ակտիվի փոփոխույթ ու նը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանչ մանր, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռայ ին արժեքը, կիրառել ով ակտիվի սկզբնական արդյուն նալետ սոկոսադրույ թը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանչ ու մ է որախս փոփոխույ մից օգու տկամ կորու սոշանույ թու մ կամ վնասում: Լողացող սոկոսադրույ թով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխույ մից օգու տը կամ կորու սսը հաշվարկել ու համար օգտագործված սկզբնական արդյուն նալետ սոկոսադրույ թը ճշգրտվում է սրտացու էլ ու համար ընթացիկ շուկայ սկան պք մանները փոփոխույթ սն պահին: Պոփոխան շրջանակում ցանկացած կրած ծախում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռայ ին արժեքը և անորսիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նան փոփոխույթ ու նն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարույթ ու նների պաճառով, ապա օգու տը կամ կորու սսը ներկայ սցվում է արժեգրկու մից կորու սսների հետմիաին: Մ ու ս դեսպերում պ ն ներկայ սցվում է որախս արդյուն նալետսոկոսադրույ թով հաշվարկված սոկոսայ ին եկամու տ

Հաստատու ն սոկոսադրույ թով վարկերի համար, որոնց դեսքում փոխառու ն հնարավորույթ ու ն ու նի վաղաժամ մարել վարկն սնվանական արժեքով առանց էսկան տու գանքի, Բանկը հաշվառում է սոկոսադրույ թի փոփոխույթ ու նը մինչ և ընթացիկ շուկայ սկան սոկոսադրույ թի մակարդակը՝ կիրառել ով Լողացող սոկոսադրույ թով ֆինանսական գործիքների համար գործող ու դեցույ ցը: Ասնշանակում է, որ արդյուն նալետսոկոսադրույ թը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պրտավորույթ ու ններ

Բանկն ապաճանչ ու մ է ֆինանսական պրտավորույթ ու նը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պք մանները և երբ փոփոխված պրտավորույթ սն դրամական հոսքերը նշանակալ իորեն տարբեր են: Մ ս դեսքում փոփոխված պք մանների հիման վրա ճանչ վում է նոր ֆինանսական պրտավորույթ ու ն իրական արժեքով: Անրված ֆինանսական պրտավորույթ սն և փոփոխված պք մաններով նոր ֆինանսական պրտավորույթ սն հաշվեկշռայ ին արժեքների տարբերույթ ու նը ճանչ վում է շանույ թում կամ վնասում: Վարված հասուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (սոկայ ույթ սն դեսքում) և ստանձնած պրտավորույթ ու նները, պ դ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պրտավորույթ ու նը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխույթ սն նշանակալ ի լինել ու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկել ով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համաեղ սգդեցույթ ու նը: Բանկը եգրահանգում է, որ փոփոխույթ ու նը նշանակալ ի է հետն պ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական պրտավորույթ սն արժույ թի փոփոխույթ ու ն,
- գրավի կամ պրքի որակի բարել ավան պ Լ միջոցների փոփոխույթ ու ն,
- փոխարկման հնարավորույթ սն ներառում,
- ֆինանսական պրտավորույթ սն ստորադասույթ սն փոփոխույթ ու ն:

Քանակական գնահատման համար պք մանները նշանակալ իորեն տարբեր են, եթե նոր պք մաններով դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներայ պ վճարված վճարները գու տ ստացված վճարներով և գեղչված սկզբնական արդյուն նալետ սոկոսադրույ թով, նվազագույնը 10 սոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պրտավորույթ սն մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկաարժեքից:

Եթե ֆինանսական պրտավորույթ սն փոփոխույթ ու նը չի բավարարում ապաճանչ ման պք մանները, պրտավորույթ սն անորսիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղչել ով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյուն նալետսոկոսադրույ թով, և արդյունքում առաջացող օգու տը կամ կորու սսը ճանչ վում է

է շահույթում կամ վնասում: Լոդսցող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական սրբյուղում նախատեսված ստորագրությունը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և անորսիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և անորսիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի սրբյուղում նախատեսված ստորագրությունը քի վերահաշվարկի միջոցով:

vi. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պետության ակնկալվող պարսպային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարսպային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխառություն հանձնառության ու ներքին:

Բաժնային գործիքներում և ներդրում մեդի գծով արժեզրկում միջ կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պետության չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարսպային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պետության չափում է 12-ամսյա ակնկալվող պարսպային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարսպային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարսպային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրույթով արժեք և
- սլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարսպային ռիսկը նշանակալի իրեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):

Բանկը չի կիրառում ցածր պարսպային ռիսկի հետևյալ սպասումը որևէ ֆինանսական գործիքի համար:

12-ամսյա ակնկալվող պարսպային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարսպային կորուստների պն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտականուման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարսպային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտականուման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալ վող պարսպայ ին կորստներին չ ախու մ

Ակնկալ վող պարսպայ ին կորու ստները պարսպայ ին կորու ստների հավանականություն ամբ կշռված գնահատականն են և չ ախիում է հետևյ պ կերպ

- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարսպայ ին ստու մուլ արժեզրկված չ են հաշվետու անսպալի դրու թյ ամբ.* որպես բոլ որ դրանական պակասու ռոյների ներկա արժեք (դրանական պակասու ռոյը պպ մանագրին համապատասխան Բանկին հասանել իք դրանական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալ վող ստացվել իք դրանական հոսքերի միջև տարբերու թյ ու նն է),
- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարսպայ ին ստու մուլ արժեզրկված են հաշվետու անսպալի դրու թյ ամբ.* որպես համախան հաշվեկշռայ ին արժեքի և գնահատված սպագա դրանական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերու թյ ու ն,
- *չ օգտագործված փոխառվու թյ ան հանձնառու թյ ու ններ.* որպես հետևյ պ նշվածների միջև տարբերու թյ ան ներկա արժեք՝ պպ մանագրայ ին դրանական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործու մ է փոխառու թյ ու նը ստանալ ու իրավու նքը, և պ ն դրանական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալ ու մ է ստանալ ,
- *Ֆինանսական երաշխավորու թյ ան պպ մանագրեր.* որպես պ ն ակնկալ վող վճարու մների ներկա արժեք, որոնք փոխառու ցու մ են սիրաաբառողին կրած պարսպայ ին կորու ստը՝ հանած պ ն գու մարները, որոնք Բանկն ակնկալ ու մ է հետստանալ :

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 25 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկվում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանձությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական սկսիվի անբաժանելի մաս չ հաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, որոշ ոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական սկսիվի անբաժանելի մասը, որը հաշվառվում է որպես պ.դ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- որոշ ոք երաշխավորության ու նը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- որոշ ոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- որոշ ոք երաշխավորության ու նը սրահաղորդվել է փոխառուի մյ.ր կազմակերպության կամ փոխառուի խբի սնդակ հանդիսացող որևէ պ.լ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառության ունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետևանքով վճարվելիք ցանկացած հավելյալ աճաք հաշվետվում է որպես պոզիտիվ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և սկսնակ վող պարտքային կորուստները չավելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորության ամբողջական պատասխանատվություն սպասելու ժամանակահատվածում:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառության ունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա պոզիտիվ ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելյալ ավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխառու ցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի սեպորով վճարված հավելյալ ավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորություն, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորության ունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «պոզիտիվ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխառու ցում իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(ե) Ներդրում մային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)),
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորության ու ներքին և փոխառված թղթերի հանձնառության ու ներքին

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխառվածքային հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՄ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը: Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխառվածքային հանձնառություններ:

Այլ փոխառվածքային հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառվածքային հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Անվանական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայություն ստրքեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Ծեփերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող շենքերի իրական արժեքի փոփոխություններից: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Այնուամենայնիվ, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որով նախապես նվազումը ճանաչվել էր շահույթում կամ վնասում: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Անշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր	50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում	10 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	10 տարի
- տնտեսական գույք	10 տարի

(Ի) Ռջ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված անորսիբացիան և արժեզրկու մից կորուստները:

Համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Անորսիբացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծախս ու թյան ընթացքում: Ռջ նյութական ակտիվների օգտակար ծախս ու թյան գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

(Լ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(Խ) Ռջ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ռջ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ռջ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ծ) Պահու սաներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույթով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(կ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օսցիոնների թողարկմանն ու դրակիրեն վերագրելի լրացուցիչ ծախս մները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(հ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետգործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի պն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ձ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնությունների հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

(դ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է սրբոյք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության ունի: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալության ունի, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե սրբոյք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄ 16-ի վարձակալության սահմանում:

(i) **Բանկը՝ որպես վարձակալ**

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկումատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(Ճ) Հրապարակված, սակայ և դեռևս ու ժի մեջ չ մտած ստանդարտներ

Այ 2 արք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլ չ արվում է պ դ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այ նու անհայ նիվ, պ ս ֆինանսական հաշվետվությունները պարաստել իս Բանկը վաղաժամ չ ի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները: Ատրև ներկայ սցված փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանություններն ըստակնկալ իքների նշանակալ ի սզդեցություն և չ են ու նենահանկի ֆինանսական հաշվետվություններին վրա

Ա Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՅ7 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Բանկը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար:

Բ Ուղենիշ պ ին ստկոսադրույքի բարեփոխում և Փուլ 2 (ՖՀՄ9, ՀՀՄՅ9, ՖՀՄ7, ՖՀՄ4 և ՖՀՄ16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում են ազատում ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- հեջի հաշվառմանը:

(i) Դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն

Փոփոխությունները Բանկից կապահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը, որը պահանջվում է ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխմամբ՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը:

(ii) Հեջի հաշվառում

Փոփոխությունները նախատեսում են բացառություններ հեջի հաշվառման պահանջների հետ կապված հետևյալ ոլորտներում.

- Թույլ տալ փոփոխություն հեջավորման հարաբերության նախորդման հետ կապված բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար:
- Բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար դրամական հոսքերի հեջում հեջավորված հոդվածի գծով փոփոխություն կատարելիս՝ դրամական հոսքերի հեջի պահուստում կուտակված գումարը կդիտարկվի որպես հիմնված այն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի վրա, որով որոշվում են հեջավորված ապագա դրամական հոսքերը:
- Երբ հոդվածների խումբը նախորդվում է որպես հեջավորված հոդված, և խմբի հոդվածի հետ կապված կատարվում է փոփոխություն բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար, հեջավորված հոդվածները բաշխվում են ենթախմբերի հեջավորվող ուղենիշային տոկոսադրույքների հիման վրա:
- Եթե Բանկը ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքն առանձին նույնականացվող է 24 ամսվա ընթացքում, ապա չի արգելվում տոկոսադրույքը նախորդել որպես պայմանագրորեն չհատկորոշված ռիսկային բաղադրիչ, եթե այն առանձին նույնականացվող չէ նախորդման ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Բացահայտում

Փոփոխությունները Բանկից կապահանջեն բացահայտել լրացուցիչ սեղեկատվություն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման սրբյուղում ստացող ռիսկերին Բանկի ենթակվածություն և ռիսկերի կառավարման համար իրականացվող համապատասխան գործունեություն և վերաբերյալ :

Գ Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՄՄ 16-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություններ)
- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՄՄ 1-ի փոփոխություններ)
- ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ

4 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հանախորդներին տրված վարկեր	9,788,219	8,974,794
Ներդրումային արժեթղթեր	2,894,599	2,751,228
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	298,884	326,423
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	502,763	267,456
Այլ	6,915	5,659
	13,491,380	12,325,560
Տոկոսային ծախս		
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,901,795	2,546,602
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	632,627	713,458
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	878,357	566,820
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	488,757	470,604
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	80,357	93,781
Այլ փոխառություններ	65,181	57,326
Այլ	218,854	243,363
	5,265,928	4,691,954
Զուտ տոկոսային եկամուտ	8,225,452	7,633,606

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով (ծախ)/եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	1,066,878	524,020
Դրամային փոխանցումներ	227,304	201,443
Դրամական միջոցների կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	110,616	121,792
Այլ	172,254	44,285
	1,577,052	891,540
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Գործարքներ քարտերով	1,058,237	521,686
Վճարային համակարգերի սպասարկում	491,682	85,859
Այլ	131,810	189,531
	1,681,729	797,076
Զուտ միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով (ծախ)/եկամուտ	(104,677)	94,464

6 Զուտ օգուտ սկզբից մինչև վերջին տարբերությունների

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգուտ սկզբից գործարքներից	368,566	848,241
Օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	567,227	378,049
	935,793	1,226,290

7 Զուտ այլ գործարքային եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	240,247	471,943
Ստացված շահաբաժիններ	-	144,751
Օգուտ/(վնաս) առգրավված ակտիվների վաճառքից	7,336	(235)
Այլ	158,701	54,960
	406,284	671,419

8 Չու տարժեգրկու միջ կորու սսներ ֆինանսական գործիքների գծով

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվության հանձնառություններ	1,688,869	150,133
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	114,726	(1,421)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	371,499	(8,860)
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ	1,164	(3,313)
	2,176,258	136,539

Ստորև ներկայացված է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «ֆինանսական գործիքների արժեգրկումից կորուստներ» հոդվածի համադրումը 2020թ. և 2019թ. համար:

2020թ. հազ. դրամ	Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	Վերականգնում/ (Գուրսգրում)	Ընդամենը
Դրանական միջոցներ և դրանց հանրժեքներ	2,243	(6,447)	-	(4,204)
Անորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպության ներքին տրված վարկեր և փոխառված ռեսուրսներ	10,419	(21,478)		(11,059)
Անորտիզացված արժեքով չափվող հանախորդ հետգնման այլ մասնագրերի գծով ստացվել իր գու մասեր	2,300	(6,261)	-	(3,961)
Անորտիզացված արժեքով չափվող հանախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	(1,291,652)	(84,209)	-	(1,375,861)
Անորտիզացված արժեքով չափվող հանախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(351,099)	(177,309)	215,400	(313,008)
Անորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(191,689)	(120,668)	(39,918)	(352,275)
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(114,726)	-	-	(114,726)
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ	716	(1,880)	-	(1,164)
Ընդամենը	(1,933,488)	(418,252)	175,482	(2,176,258)

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվույթ ու ներքին կից ծանոթագրույթ ու ններ

2019թ.	Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	Ընդամենը
հազ. դրամ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,633	(2,243)	-	1,390
Անորսիզացված արժեքով չափող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպույթ ու ններին սրված վարկեր և վոխառույթ ու ններ	22,967	(12,673)	-	10,294
Անորսիզացված արժեքով չափող հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվել իք գու մարներ	2,017	(2,300)	-	(283)
Անորսիզացված արժեքով չափող հաճախորդներին սրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	(814,672)	(73,308)	216,561	(671,419)
Անորսիզացված արժեքով չափող հաճախորդներին սրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք*	(410,459)	(214,389)	1,146,134	521,286
Անորսիզացված արժեքով չափող այլ ֆինանսական ակտիվներ	196	(2,737)	-	(2,541)
Անորսիզացված արժեքով չափող ներդրու մայ ին արժեթղթեր	(21,181)	22,602	-	1,421
Տրված ֆինանսական երաշխավորույթ ու ններ	3,745	(432)	-	3,313
Ընդամենը	(1,213,754)	(285,480)	1,362,695	(136,539)

* ՀՀ կառավարույթ սն 2018թ. հու նիսի 11-ի որոշման համաձայն՝ սու գանքները, որոնք սահմանվել են ֆիզիկական անձանց սրված վարկերի համար, որոնց գծով սեղի է ու նեցել պարտադրույթ ու ններվել են: Արդ ու նքու մ, 2019թ-ին մեծ թվով հաճախորդներ դուրսգրված մայ ր գու մարը և հաշվեգրված սոկոնները մարել են 2013-2017թթ. ընթացքու մ:

Ատրև բերվող այլ ու սակներու մ ներկայ սցված է կորստի պիտու ստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրու մն ըստֆինանսական գործիքների դատերի 2020թ. համար:

հազ. դրամ	2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Անցորդը առ 1 հու նվարի	(2,243)	-	-	(2,243)
Կորստի պիտու ստի գու տվերաչափում	2,243	-	-	2,243
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	նոր (6,447)	-	-	(6,447)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(6,447)	-	-	(6,447)

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու ներքին

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպության ներքին սրված վարկեր և փոխառված թու ներքին				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(31,240)	-	-	(31,240)
Կորասի պահու ստի գու տվերաչ ախու մ	10,419	-	-	10,419
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	(21,478)	-	-	(21,478)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(42,299)	-	-	(42,299)

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող հակադարձ հետզննան պայ մասնադրերի գծով ստացվել իք գու մարներ				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(2,300)	-	-	(2,300)
Կորասի պահու ստի գու տվերաչ ախու մ	2,300	-	-	2,300
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,261)	-	-	(6,261)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(6,261)	-	-	(6,261)

հազ. դրամ	2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող հաճախորդներին սրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	276	(11,454)	11,178	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	246	681	(927)	-
Կորասի պահու ստի գու տվերաչ ախու մ	46,131	2,384	(1,340,167)	(1,291,652)
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	(84,209)	-	-	(84,209)
Դու րագրու մներ	-	-	681,475	681,475
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)

Տարվա ընթացքում ամենաէական տեղափոխումն իրենից ներկայացնում է իրավաբանական անձանց տրված 502,978 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ունեցած կից ծանոթագրությամբ ունեցած

փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո: Այս տեղափոխումը նշանակալի ազդեցություն չի ունեցել ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա այդ վարկերի խոշոր գրավով ապահովված լինելու պատճառով:

հազ. դրամ	2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող հաճախորդներին սրված վարկեր – ֆիզիկական անձինք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(35,205)	3,800	31,405	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	7,111	(18,025)	10,914	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	5,473	2,185	(7,658)	-
Կորստի պահուստի գույքի ավելում	13,965	(165,248)	(199,816)	(351,099)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	(177,309)	-	-	(177,309)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Տարվա ընթացքում տեղի ունեցած ամենանշանակալի տեղափոխումները ներառում են հետևյալը.

- ֆիզիկական անձանց տրված 797,613 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:
- ֆիզիկական անձանց տրված 724,533 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 3-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված սթեթով չ ակիող ֆինանսական ակտիվներ	այլ			
Անցորդը առ 1 հու. նվաբի	(3,201)	-	-	(3,201)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	1,499	-	(1,499)	-
Կորասի պետու սսի գու տվերսչ սիու մ	(4,973)	-	(186,716)	(191,689)
Այգբնակիորվսծ կսմ ձեռք բերվսծ նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,186)	-	(114,482)	(120,668)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(12,861)	-	(302,697)	(315,558)

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված սթեթով չ ակիող ներդրու մսչ ին սթեթիթեր				
Անցորդը առ 1 հու. նվաբի	(35,323)	-	-	(35,323)
Կորասի պետու սսի գու տվերսչ սիու մ	(114,726)	-	-	(114,726)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(150,049)	-	-	(150,049)

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տրվսծ ֆինանսական երսջիակորու թ ռ ններ				
Անցորդը առ 1 հու. նվաբի	(1,288)	-	-	(1,288)
Կորասի պետու սսի գու տվերսչ սիու մ	716	-	-	716
Այգբնակիորվսծ կսմ ձեռք բերվսծ նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,880)	-	-	(1,880)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(2,452)	-	-	(2,452)

Ատրն բերվող այլ ու սսկներու մ ներկսչ սցվսծ է կորասի պետու սսի սկգբնական և վերջնական մնացորդների հաստորու մն ըստֆինանսական գործիքների դասերի 2019թ. հաստք:

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու ներքին

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Պահանջան միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(3,633)	-	-	(3,633)
Կորասի պետու ստի գու տվերաչ ախու մ	3,633	-	-	3,633
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	(2,243)	-	-	(2,243)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(2,243)	-	-	(2,243)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորսիգացված արժեքով չախվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպության ու ներքին սրված վարկեր և վոխախու թյ ու ներքին				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(41,534)	-	-	(41,534)
Կորասի պետու ստի գու տվերաչ ախու մ	22,967	-	-	22,967
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(12,673)	-	-	(12,673)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(31,240)	-	-	(31,240)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորսիգացված արժեքով չախվող հակադարձ հետգուման այց մանագրերի գծով ստացվել իք գու մարներ				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(2,017)	-	-	(2,017)
Կորասի պետու ստի գու տվերաչ ախու մ	2,017	-	-	2,017
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,300)	-	-	(2,300)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(2,300)	-	-	(2,300)

հազ. դրամ	2019*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորսիգացված արժեքով չախվող հաճախորդներին սրված վարկեր – իրավաբանական սնձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(204,067)	(782)	(8,950,759)	(9,155,608)
Տեղախոխու մ 1-ին փուլ	115	(33)	(82)	-

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ռ. ններին կից ծանոթագրության ռ. ններ

հազ. դրամ	2019*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(75)	327	(252)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(85)	(212)	297	-
Կորստի պահու ստի գու. տվերաչափում	129,940	(11,908)	(932,704)	(814,672)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(73,308)	-	-	(73,308)
Դու քազրու մներ	-	8,552	56,789	65,341
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)

հազ. դրամ	2019*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող հաճախորդներին սրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Անցորդը առ 1 հու. նվաթի	(214,259)	(48,117)	(336,613)	(598,989)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,906	(2,643)	(14,263)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,349)	17,068	(14,719)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	87,965	59,377	(147,342)	-
Կորստի պահու ստի գու. տվերաչափում	63,177	(55,769)	(417,867)	(410,459)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(214,389)	-	-	(214,389)
Դու քազրու մներ	-	-	316,164	316,164
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)

* Այս աղյուսակում ներկայացված կորստի պահու ստի ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հանդեպ նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆանդի հետևանքով փոխառված չափում հանձնառու ընդունված գծով ակտիվ վող պարտքային կորուստները:

հազ. դրամ	այլ	2019թ.			
		1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվներ					
Անցորդը առ 1 հու. նվաթի		(660)	-	-	(660)
Կորստի պահու ստի գու. տվերաչափում		196	-	-	196
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ		(2,737)	-	-	(2,737)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի		(3,201)	-	-	(3,201)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշացված սրժերով չսահմանափակված ներդրում մասնաճիւղեր				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(36,744)	-	-	(36,744)
Կորստի պահուստի գումարի ավելացում	(21,181)	-	-	(21,181)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	22,602	-	-	22,602
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(35,323)	-	-	(35,323)

հազ. դրամ	2019թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(4,601)	-	-	(4,601)
Կորստի պահուստի գումարի ավելացում	3,745	-	-	3,745
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(432)	-	-	(432)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(1,288)	-	-	(1,288)

9 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Անշարժություններ և անորոշացված	962,669	773,732
Գույքի և շուկայի արժեքի փոփոխություններ	482,535	276,217
Ոչ փոխառության հարկեր և սուբսիդիաներ	342,064	321,904
Անսահմանափակ ծախսեր և այլ ծախսեր	283,229	187,005
Գրասենյակային և կրթության ծախսեր	183,722	148,251
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	168,732	209,679
Կապի և սեղեկատվական ծախսեր և այլ ծախսեր	146,291	81,236
Վարձակալության ծախսեր	36,951	43,907
Անվտանգության ծախսեր և այլ ծախսեր	87,762	83,141
Ապահովագրության ծախսեր	78,956	71,947
Արևիկալից արժեքի և կազմակերպչական ծախսեր	58,720	150,037
Այլ	85,607	122,001
	2,917,238	2,469,057

* 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաքուր շահույթը և անորսիբացիայի գումարում ներառված 226,929 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով սկսվելի անորսիբացիային՝ ՖՆՄ 16 «Վերականգնողություն» պահանջների համախառն (սեպտեմբերի 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաքուր շահույթում ներառված 17):

10 Շահութահարկի գծով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	803,114	460
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	(277,500)	588,305
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	525,614	588,765

2020թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2020թ. հազ. դրամ	%	2019թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	1,697,076		3,144,273	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	305,474	18.0	628,855	20.0
Չնվազեցվող ծախսեր	220,140	13.0	113,211	3.6
Օրենսդրության փոփոխություն*	-	-	(153,761)	(4.9)
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	-	-	460	0.0
	525,614	31	588,765	18.7

* 2019թ. հունիսի 25-ի հարկերի մասին որոշման համաձայն՝ 2020թ. հունվարի 1-ից գործում է նոր հարկային օրենսգիրք, ըստ որի շահութահարկի դրույքաչափը 20%-ից նվազել է 18%: Հաշվի առնելով, որ օրենսդրության փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2019թ. ընթացքում, հետաձգված հարկային ակտիվները վերահաշվարկվել են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ օգտագործելով հարկի նոր դրույքը, որն ըստ ակնկալիքների պետք է գործեր հակադարձման պահին:

(ս) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

«Այդ Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու նու ներքին կից ծանոթագրությու նու ններ

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոսփոխությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	404	756	-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(166,586)	(39,715)	100,511	(105,790)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(16,989)	6,906	-	(10,083)
Հանախորդներին տրված վարկեր	(1,386,039)	399,644	-	(986,395)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,324)	1,265	-	(14,059)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(289,135)	21,182	-	(267,953)
Այլ ակտիվներ	(22,977)	25,416	-	2,439
Վարձակալության գծով պարտավորություն	294,916	(17,240)	-	277,676
Այլ պարտավորություններ	111,381	(19,995)	-	91,386
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	100,719	(100,719)	-	-
	(1,389,630)	277,500	100,511	(1,011,619)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	727	(323)	-	404
Ներդրումային արժեթղթեր	(36,231)	53,646	(184,001)	(166,586)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(26,468)	9,479	-	(16,989)
Հանախորդներին տրված վարկեր	(911,661)	(474,378)	-	(1,386,039)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,905)	581	-	(15,324)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	(289,135)	-	(289,135)
Այլ ակտիվներ	(35,681)	12,704	-	(22,977)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	294,916	-	294,916
Այլ պարտավորություններ	140,913	(29,532)	-	111,381
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	266,982	(166,263)	-	100,719
	(617,324)	(588,305)	(184,001)	(1,389,630)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահույթահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2020թ.			2019թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրականացված արժեթղթերի իրականացման արժեքի գումարը	740,685	(133,324)	607,361	921,329	(184,266)	737,063
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրականացված արժեթղթերի իրականացման արժեքի գումարը	(1,299,081)	233,835	(1,065,246)	(1,324)	265	(1,059)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ	(583,396)	100,511	(457,885)	920,005	(184,001)	736,004

11 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	6,789,095	6,580,587
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,742,840	7,118,931
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- A- -ից A+ վարկանիշով	14,490	118,695
- BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	22,013	6,823
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	415,653	312,396
- B- -ից B+ վարկանիշով	43,568	90,240
- առանց վարկանիշի	196,403	111,608
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	692,127	639,762
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,224,062	14,339,280
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,447)	(2,243)
Ընդամենը գույք դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,217,615	14,337,037

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեության (սեւ Շահույթագրություններում և 13) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ել քաղվել :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն սպասարկում են առու մով արժեզրկված չեն կալ ժամկետանց չ են:

Վարկանիշները հիմնված են «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի սկյալ ներքին վրա

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2019թ-ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

12 Աերդրու մալ ին արժեթղթեր

(ա) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,048,272	2,350,550
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	-	25,718
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	4,048,272	2,376,268
Կորպորատիվ պարտատոմներ		
- B -ից B+ վարկանիշով	254,183	232,995
- առանց վարկանիշի	1,444,975	1,339,794
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմներ	1,699,158	1,572,789
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմներ	293,326	2,553,452
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	6,040,756	6,502,509
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	2,443,334	2,260,311
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	2,443,334	2,260,311
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,484,090	8,762,820

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	3,838,371	7,803,216
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	600,653
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	3,838,371	8,403,869
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B -ից B+ վարկանիշով	1,815,460	2,005,660
- առանց վարկանիշի	1,000,818	896,676
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	2,816,278	2,902,336
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	6,654,649	11,306,205
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	11,380,632	7,384,332
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,780,630	4,445,161
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	14,161,262	11,829,493
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	14,161,262	11,829,493
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20,815,911	23,135,698
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(150,049)	(35,323)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20,665,862	23,100,375

(գ) Ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Եթե այլ նշում չի արվում, աղյուսակում ֆինանսական ակտիվների համար ներկայացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
հազ. դրամ				
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,491,605	-	-	6,491,605
- B- -ից B+ վարկանիշով	254,183	-	-	254,183
- առանց վարկանիշի*	1,444,975	-	-	1,444,975
Հաշվեկշռային արժեք	8,190,763	-	-	8,190,763

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին սվարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ներկայացված տվյալներ

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Անորոշագրված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,999,633	-	-	17,999,633
- B- -ից B+ վարկանիշով	1,815,460	-	-	1,815,460
- առանց վարկանիշի*	1,000,818	-	-	1,000,818
	20,815,911	-	-	20,815,911
Կորստի պահուստ	(150,049)	-	-	(150,049)
Հաշվեկշռային սքեթ	20,665,862	-	-	20,665,862

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2019թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	4,636,579	-	-	4,636,579
- B- -ից B+ վարկանիշով	232,995	-	-	232,995
- առանց վարկանիշի*	1,339,794	-	-	1,339,794
	6,209,368	-	-	6,209,368

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ունեցած կից ծանոթագրությամբ ունեցած

- * Դեկլարացիայի մեջ զննահատմամբ 1,339,794 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Անորոշիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
- B- -ից BB+ վարկանիշով	22,239,022	-	-	22,239,022
- առանց վարկանիշի*	896,676	-	-	896,676
	23,135,698	-	-	23,135,698
Կորստի պահուստ	(35,323)	-	-	(35,323)
Հաշվեկշռային արժեք	23,100,375	-	-	23,100,375

* Ղեկավարույթ ան գնահատմամբ ստանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալույթ ան վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալույթ ան վարկանիշներից:

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետզհետե պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետզհետե պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պատասխանցման բացակայույթ ան դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապահանջել դրանք: Առցիված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մտնում է պարտականույթ ան գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորույթ ու ն ներառվում է հետզհետե պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներում (Ծանոթագրույթ ու ն 20):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխառույթ ան, արժեթղթերի փոխառույթ ան և փոխառույթ ու ն ստանդարտգործառնույթ ու ններին բնորոշ պայմաններով:

13 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպության ներքին սրված վարկեր և փոխավորություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	733,500	527,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	2,876,594	2,749,312
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ	3,610,094	3,276,812
Վարկեր և ավանդներ		
Եվրասիական տնտեսական միության բանկեր		
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	127	-
- B- -ից B+ վարկանիշով	1,442,239	1,934,283
- առանց վարկանիշի	5,887,035	584,061
Հայկական բանկեր		
- B- -ից B+ վարկանիշով	235,526	-
- առանց վարկանիշի	1,282,814	1,106,259
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
- AA- -ից AA+ վարկանիշով	575,617	169,111
- A- -ից A+ վարկանիշով	-	13,432
- BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	96,167	80,589
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	2,642,628	2,009,833
Վճարային համակարգեր	2,089,290	1,162,027
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	14,251,443	7,059,595
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	17,861,537	10,336,407
Պարտքային կորստի պահուստ	(42,299)	(31,240)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված գուտ վարկեր և փոխատվություններ	17,819,238	10,305,167

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 12%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 6%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով: ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ:

ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 11), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կազմում: Պարտադիր օրական նվազագույն պահուստ ապահովելու պահանջն ուժի մեջ է մտել 2019թ-ին: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 2,876,594 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2019թ-ին՝ 2,749,312 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկ (2019թ-ին՝ նման բանկ չկար), որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 5,868,225 հազար դրամ:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառվածությունների պարտքային որակ

Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 11,901,767 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին (2019թ-ին 4,862,180 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում էր «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին):

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառվածություններն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառվածությունները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշներից:

14 Հակադարձ հետգնման սպ մանագրերի գծով ստացվել իք գու մարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	6,045,468	4,769,563
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	6,045,468	4,769,563
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,261)	(2,300)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	6,039,207	4,767,263

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հակադարձ

հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք 6,045,468 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 4,769,563 հազար դրամ) առանց վարկանիշի գումարի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովւոյթուն ընդունված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (<< կառավարւոյթան արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 7,026,359 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 5,281,943 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվւոյթան, արժեթղթերի փոխառւոյթան և փոխատվւոյթան ստանդարտ գործառնույթուններին բնորոշ պայմաններով:

15 Հաճախորդներին սրված վարկեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր կազմակերպւոյթուններին	38,203,088	36,488,694
Վարկեր առևտրային կազմակերպւոյթուններին	2,342,435	2,060,225
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպւոյթուններին	3,073,598	1,492,256
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	3,032,742	384,165
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	7,199,895	5,244,474
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	53,851,758	45,669,814
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	17,758,361	15,626,296
Հիփոթեքային վարկեր	16,070,099	11,030,994
Ոսկու գրավով վարկեր	7,537,300	6,682,090
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորւոյթան	5,613,371	3,171,605
Վարկային գծեր	2,378,629	2,182,738
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,225	303,553
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	515,978	536,695
Էքսպրես վարկեր երաշխավորւոյթամբ	159,504	369,759
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,869,049	2,691,621
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	52,779,516	42,595,351
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	106,631,274	88,265,165
Պարտքային կորստի պահուստ	(12,108,714)	(10,885,920)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	94,522,560	77,379,245

(a) (ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր կազմակերպություններին**				
- ոչ ժամկետանց	27,458,829	-	-	27,458,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	10,744,259	10,744,259
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	27,458,829	-	10,744,259	38,203,088
Պարտքային կորստի պահուստ	(136,651)	-	(8,321,114)	(8,457,765)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	27,322,178	-	2,423,145	29,745,323
Վարկեր առևտրային կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,890,815	47,538	101,160	2,039,513
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	72,294	72,294
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,628	230,628
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	1,890,815	47,538	404,082	2,342,435
Պարտքային կորստի պահուստ	(10,188)	(309)	(215,449)	(225,946)
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	1,880,627	47,229	188,633	2,116,489
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	2,812,353	-	9,464	2,821,817
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	21,718	21,718
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,063	230,063
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	2,812,353	-	261,245	3,073,598
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,848)	-	(87,249)	(92,097)
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	2,807,505	-	173,996	2,981,501
Գրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,032,742	-	-	3,032,742
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	3,032,742	-	-	3,032,742

31 դեկտեմբերի 2020թ.*

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	4,117,726	381,496	805,463	5,304,685
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,694	20,695	-	35,389
- 31-90 օր ժամկետանց	-	28,002	-	28,002
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	988,009	988,009
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	26,018	26,018
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	817,792	817,792
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	4,132,420	430,193	2,637,282	7,199,895
Պարտքային կորստի պահուստ	(33,349)	(12,136)	(1,851,340)	(1,896,825)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	4,099,071	418,057	785,942	5,303,070
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	39,327,159	477,731	14,046,868	53,851,758
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	39,142,123	465,286	3,571,716	43,179,125
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	14,926,681	46,508	127,522	15,100,711
- մինչև 30 օր ժամկետանց	439,806	-	-	439,806
- 31-90 օր ժամկետանց	-	672,849	-	672,849
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	706,424	706,424
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	139,340	139,340
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	699,231	699,231
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	15,366,487	719,357	1,672,517	17,758,361
Պարտքային կորստի պահուստ	(131,801)	(55,156)	(492,536)	(679,493)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	15,234,686	664,201	1,179,981	17,078,868
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	15,628,631	-	21,476	15,650,107
- մինչև 30 օր ժամկետանց	80,187	-	-	80,187
- 31-90 օր ժամկետանց	-	126,869	-	126,869
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	123,167	123,167
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	89,769	89,769
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	15,708,818	126,869	234,412	16,070,099
Պարտքային կորստի պահուստ	(48,786)	(14,352)	(64,043)	(127,181)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	15,660,032	112,517	170,369	15,942,918

31 դեկտեմբերի 2020թ.*

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	7,048,818	1,453	2,651	7,052,922
- մինչև 30 օր ժամկետանց	246,618	-	-	246,618
- 31-90 օր ժամկետանց	-	187,509	-	187,509
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	49,717	49,717
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	534	534
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	7,295,436	188,962	52,902	7,537,300
Պարտքային կորստի պահուստ	(32,305)	(29,679)	(24,791)	(86,775)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	7,263,131	159,283	28,111	7,450,525
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	5,264,898	9,075	2,335	5,276,308
- մինչև 30 օր ժամկետանց	127,436	-	9,185	136,621
- 31-90 օր ժամկետանց	2,172	192,249	6,021	200,442
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	5,394,506	201,324	17,541	5,613,371
Պարտքային կորստի պահուստ	(180,939)	(68,679)	(11,020)	(260,638)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	5,213,567	132,645	6,521	5,352,733
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	877,225	-	-	877,225
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,225	-	-	877,225
Պարտքային կորստի պահուստ	(95)	-	-	(95)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,130	-	-	877,130
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	99,537	2,552	1,215	103,304
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,540	-	-	3,540
- 31-90 օր ժամկետանց	-	15,956	-	15,956
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	36,704	36,704
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	103,077	18,508	37,919	159,504
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,378)	(3,805)	(13,837)	(21,020)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	99,699	14,703	24,082	138,484
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	496,581	493	-	497,074
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,189	-	-	5,189
- 31-90 օր ժամկետանց	-	5,652	-	5,652
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,046	8,046
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	17	17
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	501,770	6,145	8,063	515,978
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,321)	(1,312)	(3,899)	(8,532)
Ընդամենը աշխատավարձային	498,449	4,833	4,164	507,446

Ծրագրերի գծով զուտ վարկեր	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Վարկային գծեր				
- ոչ ժամկետանց	2,194,233	92	-	2,194,325
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,885	-	-	27,885
- 31-90 օր ժամկետանց	-	58,990	-	58,990
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	94,225	94,225
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,204	3,204
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	2,222,118	59,082	97,429	2,378,629
Պարտքային կորստի պահուստ	(32,203)	(29,956)	(67,460)	(129,619)
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	2,189,915	29,126	29,969	2,249,010
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	1,574,547	8,558	86,140	1,669,245
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,013	-	-	7,013
- 31-90 օր ժամկետանց	-	14,240	-	14,240
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	101,596	101,596
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,997	3,997
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	72,958	72,958
Ընդամենը համախառն այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	1,581,560	22,798	264,691	1,869,049
Պարտքային կորստի պահուստ	(16,086)	(4,433)	(102,207)	(122,726)
Ընդամենը զուտ այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	1,565,474	18,365	162,484	1,746,323
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	49,050,997	1,343,045	2,385,474	52,779,516
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	48,602,083	1,135,673	1,605,679	51,343,435

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

** Դեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր կազմակերպություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում 15,916,719 հազար դրամ գումարով վարկերի (2019թ-ին՝ 10,263,491 հազար դրամ) վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին և 11,542,109 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է B վարկանիշին (2019թ-ին՝ 7,057,009 հազար դրամ):

Մտորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2019թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	22,174,895	-	-	22,174,895
- ոչ ժամկետանց, պարտքային առումով արժեզրկված	-	-	14,313,799	14,313,799
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	22,174,895	-	14,313,799	36,488,694
Պարտքային կորստի պահուստ	(92,800)	-	(8,343,811)	(8,436,611)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	22,082,095	-	5,969,988	28,052,083
Վարկեր առևտրային կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,329,178	-	172,804	1,501,982
- 31-90 օր ժամկետանց	-	1,016	-	1,016
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	138,552	138,552
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	418,675	418,675
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	1,329,178	1,016	730,031	2,060,225
Պարտքային կորստի պահուստ	(18,250)	(898)	(295,924)	(315,072)
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	1,310,928	118	434,107	1,745,153
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,303,184	-	-	1,303,184
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,424	17,424
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	2,324	2,324
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	169,324	169,324
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	1,303,184	-	189,072	1,492,256
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,155)	-	(32,124)	(33,279)
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	1,302,029	-	156,948	1,458,977
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	384,165	-	-	384,165
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	384,165	-	-	384,165

31 դեկտեմբերի 2019թ.*

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	3,124,330	53,533	30,813	3,208,676
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,272	8,742	1,617	15,631
- 31-90 օր ժամկետանց	-	18,004	24,508	42,512
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	99,084	99,084
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	751,103	751,103
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	1,127,468	1,127,468
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	3,129,602	80,279	2,034,593	5,244,474
Պարտքային կորստի պահուստ	(35,275)	(3,158)	(1,154,852)	(1,193,285)
Ընդամենը գուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	3,094,327	77,121	879,741	4,051,189
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	28,321,024	81,295	17,267,495	45,669,814
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	28,173,544	77,239	7,440,784	35,691,567
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,392,523	17,547	343,115	13,753,185
- մինչև 30 օր ժամկետանց	357,315	5,360	55,570	418,245
- 31-90 օր ժամկետանց	-	91,069	94,221	185,290
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	146,680	146,680
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	34,461	34,461
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	1,088,435	1,088,435
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	13,749,838	113,976	1,762,482	15,626,296
Պարտքային կորստի պահուստ	(60,097)	(6,535)	(452,296)	(518,928)
Ընդամենը գուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	13,689,741	107,441	1,310,186	15,107,368
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	10,857,309	-	83,253	10,940,562
- մինչև 30 օր ժամկետանց	18,384	-	67,941	86,325
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,107	-	4,107
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	10,875,693	4,107	151,194	11,030,994
Պարտքային կորստի պահուստ	(24,754)	(245)	(26,722)	(51,721)
Ընդամենը գուտ հիփոթեքային վարկեր	10,850,939	3,862	124,472	10,979,273

31 դեկտեմբերի 2019թ.*

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	վարկեր հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,532,127	830	4,646	6,537,603
- մինչև 30 օր ժամկետանց	128,264	2,890	865	132,019
- 31-90 օր ժամկետանց	-	8,534	1,174	9,708
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,585	1,585
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	1,175	1,175
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	6,660,391	12,254	9,445	6,682,090
Պարտքային կորստի պահուստ	(16,088)	(1,329)	(3,755)	(21,172)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	6,644,303	10,925	5,690	6,660,918
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	3,014,374	30,699	33,978	3,079,051
- մինչև 30 օր ժամկետանց	33,753	1,616	22,797	58,166
- 31-90 օր ժամկետանց	-	19,732	14,656	34,388
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	3,048,127	52,047	71,431	3,171,605
Պարտքային կորստի պահուստ	(108,344)	(10,509)	(46,685)	(165,538)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	2,939,783	41,538	24,746	3,006,067
Գրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	301,519	-	-	301,519
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,034	-	-	2,034
Ընդամենը համախառն գրամական միջոցների գրավով վարկեր	303,553	-	-	303,553
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ գրամական միջոցների գրավով վարկեր	303,553	-	-	303,553
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	324,729	7,037	11,160	342,926
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,601	395	2,229	6,225
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,573	278	4,851
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	9,592	9,592
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	6,165	6,165
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	328,330	12,005	29,424	369,759
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,905)	(1,655)	(14,411)	(20,971)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	323,425	10,350	15,013	348,788

31 դեկտեմբերի 2019թ.*

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	516,945	1,589	1,281	519,815
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,964	90	28	4,082
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,155	566	4,721
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	5,400	5,400
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	2,677	2,677
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	520,909	5,834	9,952	536,695
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,702)	(1,331)	(5,020)	(11,053)
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով զուտ վարկեր	516,207	4,503	4,932	525,642
Վարկային գծոր				
- ոչ ժամկետանց	2,130,376	-	5,780	2,136,156
- մինչև 30 օր ժամկետանց	16,584	169	-	16,753
- 31-90 օր ժամկետանց	-	11,314	-	11,314
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	16,247	16,247
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	2,268	2,268
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	2,146,960	11,483	24,295	2,182,738
Պարտքային կորստի պահուստ	(15,039)	(4,719)	(12,040)	(31,798)
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	2,131,921	6,764	12,255	2,150,940
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	2,536,969	4,787	32,025	2,573,781
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,548	1,265	4,574	9,387
- 31-90 օր ժամկետանց	-	11,399	3,260	14,659
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	15,939	15,939
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	10,742	10,742
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	67,113	67,113
Ընդամենը համախառն այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	2,540,517	17,451	133,653	2,691,621
Պարտքային կորստի պահուստ	(29,020)	(3,761)	(53,711)	(86,492)
Ընդամենը զուտ այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	2,511,497	13,690	79,942	2,605,129
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	40,174,318	229,157	2,191,876	42,595,351
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	39,911,369	199,073	1,577,236	41,687,678

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխաստվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 25 (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային ստույգ	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի սրահարմար ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	11,686,248	-	11,686,248
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	17,531,201	-	17,531,201
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,923	-	4,243,923
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	4,101,474	4,101,474	-
Այլ գրավ	1,002,609	-	1,002,609
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,041,954	-	1,041,954
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	39,607,409	4,101,474	35,505,935
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	3,294,865	3,294,865	-
Այլ գրավ	268,856	-	268,856
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	7,995	-	7,995
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	3,571,716	3,294,865	276,851

«Այ Դի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու ներքին

Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	43,179,125	7,396,339	35,782,786
--	-------------------	------------------	-------------------

31 դեկտեմբերի 2019թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային ստժեք	Գրավի իրական ստժեքը հաշվետու ամսաթվի դրույթ ամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական ստժեքը վարկի սրահադրման ամսաթվի դրույթ ամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեգրված վարկեր			
Անշարժ գույք	8,565,356	-	8,565,356
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	9,404,397	-	9,404,397
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,901,139	-	4,901,139
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	429,039	429,039	-
Այլ գրավ	1,150,375	-	1,150,375
Առանց գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	3,800,477	-	3,800,477
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեգրված վարկեր	28,250,783	429,039	27,821,744
Պարտքային առումով արժեգրված վարկեր			
Անշարժ գույք***	5,234,164	5,234,164	-
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	2,206,620	2,206,620	-
Ընդամենը պարտքային առումով արժեգրված վարկեր	7,440,784	7,440,784	-
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	35,691,567	7,869,823	27,821,744

* Կորպորատիվ երաշխավորության ու ներքին սրահադրել են կապ ունի ֆինանսական սրբայ ու նքներ ու նեցող ընկերության ու ներքին, և ըստդեկլարության սն ակնկալ իքների, եթե հաւաքաւախան վարկերի գծով սեղի ու նենաաքաւազանցու մ, երաշխավորողները կկաքողանան ամբողջության ամբ մաքել վարկը:

** Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են 3,032,742 հազար դրամ գումարով բանկերի և հաճախորդների ավանդները (2019թ-ին՝ 2,635,659 հազար դրամ) և 1,068,732 հազար դրամ գումարով կորպորատիվ պարտատուները (2019թ-ին նման պարտատուներ չկա ին):

*** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 922,271 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 2,839,641 հազար դրամ) գումարն ու դրամիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այ նու ամենայնիվ, պն ծաւայ ու մ է որաքս ապեռվության ու ն երկու վարկառուներին սրահադրված վարկերի դիւսց Բանկում գրավադրված իրավու նքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Այն քանի սեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել սեղին է ստեղծելու գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՋՋ վարկատուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորություն ունեցող չեն դիտարկվում ստեղծելու գնահատման նպատակների համար: Այն իսկ պաճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չստեղծված վարկերի վերադարձել իրենց ունը հիմնականում կախված է վարկատուների վճարումներից ու նից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների գրավով վարկերի մնացորդը, որի գծով ստեղծված գծով պետություն չէր ձևավորվել գրավի առկայությունն ապահովելու, կազմում էր 3,909,967 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 813,551 հազար դրամ):

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար ապահովություն է ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Դրամական միջոցների գրավով վարկերի և վարկային գծերի մի մասի դիմաց գրավադրված են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված ձեռք բերված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերի և վարկային գծերի մի մասը գրավով ապահովված չէ:

(iii) Առգրավված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 1,126,820 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 471,817 հազար դրամ) գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնականում անշարժ գույքը:

	2020թ.	2019թ.
	Հաշվեկշիռային ստորագրված հազ. դրամ	Հաշվեկշիռային ստորագրված հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,476,007	1,087,443
Ավելացումներ	1,126,820	471,817
Վաճառք	(117,902)	(83,253)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	2,484,925	1,476,007

Առգրավված ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարված վարկի հաշվեկշիռային արժեքով: Առգրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեքը կորուստները: Արժեքը կորուստները գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Շուկայական մեթոդը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքների հայտարարված գների վրա, կիրառելով 10%-ից 40% գեղջ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը սրահարվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործու նեղությամբ ու ն իրականացնող հաճախորդներին:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	29,733,721	30,154,107
Հանքարդյունաբերություն	5,706,623	5,792,620
Շինարարություն	5,378,669	3,755,289
Էներգետիկայի ոլորտ	5,331,535	730,739
Արդյունաբերություն	3,968,121	1,706,478
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	1,020,819	895,071
Սպասարկման ոլորտ	574,393	937,298
Տրանսպորտ և կապ	447,709	620,887
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	31,145	38,486
Այլ	1,659,023	1,038,839
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	52,779,516	42,595,351
	106,631,274	88,265,165
Պարտքային կորստի պահուստ	(12,108,714)	(10,885,920)
	94,522,560	77,379,245

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 99,496,065 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին սրված վարկերը (2019թ-ին՝ 83,410,769 հազար դրամ) սրահարվել են Հայաստանի Հանրապետությամբ ու նույն գործու նեղությամբ ու ն իրականացնող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,690,467 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2019թ-ին՝ 2,417,771 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

(զ) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2019թ-ին՝ հինգ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 22,095,098 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 29,861,852 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 25-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

16 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,323,235	477,360	1,698,307	1,271,887	122,383	1,052,058	8,945,230
Ավելացումներ	5,483	375,539	371,060	237,204	15,550	705,796	1,710,632
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(72,606)	(4,638)	(6,140)	(26,924)	(5,534)	(16,911)	(132,753)
Վերադասակարգում	-	-	3,954	(3,954)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	4,256,112	848,261	2,067,181	1,478,213	132,399	1,740,943	10,523,109
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	906,124	47,560	1,157,735	578,600	34,458	410,008	3,134,485
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,686	38,334	222,188	180,470	14,826	196,236	735,740
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(22,059)	(4,638)	(6,140)	(18,011)	(2,018)	(16,911)	(69,777)
Վերադասակարգում	-	-	51	(51)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	967,751	81,256	1,373,834	741,008	47,266	589,333	3,800,448
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	3,288,361	767,005	693,347	737,205	85,133	1,151,610	6,722,661
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	4,278,337	266,517	1,499,699	1,051,131	81,871	658,310	7,835,865
Ավելացումներ	44,898	236,158	206,782	265,290	40,512	525,873	1,319,513
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(25,315)	(8,174)	(44,534)	-	(132,125)	(210,148)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	4,323,235	477,360	1,698,307	1,271,887	122,383	1,052,058	8,945,230
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	822,383	56,579	993,015	484,359	22,445	395,240	2,774,021
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,741	16,129	171,746	130,162	12,013	139,369	553,160
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(25,148)	(7,026)	(35,921)	-	(124,601)	(192,696)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	906,124	47,560	1,157,735	578,600	34,458	410,008	3,134,485
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	3,417,111	429,800	540,572	693,287	87,925	642,050	5,810,745

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2021թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելու համար ղեկավարությունը պայմանագիր է կնքել անկախ գնահատողի հետ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Անկախ գնահատողի կողմից գնահատված շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատման համար որպես հիմք օգտագործվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությունը:

Շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Եթե շենքերի վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,172,202 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 3,281,252 հազար դրամ):

17 Վարձակալության և գծով պարտավորություններ / Գտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի տարածքներ ստվարաբար 5-10 տարի ժամկետով: Ատրև ներկայացված է այն վարձակալության և գծով պարտավորությունների մասին սեղեկատվության և նրանց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,606,304	859,117
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	114,460	967,759
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(226,929)	(220,572)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,493,835	1,606,304

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություն

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	286,048	299,993
Մեկից երկու տարի ժամկետով	286,468	265,049
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	853,246	736,171
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	808,728	872,190
Ընդամենը չգեղջված վարձակալության գծով վճարվելիք գումար	2,234,490	2,173,403
Չվաստակալ գնահատման ֆինանսական ծախսեր	(691,844)	(534,983)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,542,646	1,638,420

(զ) Շահույթում կամ վնասում չհասնող ված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	226,929	220,572
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	80,357	93,781
Կարճաժամկետ վարձակալություններին վերաբերող ծախսեր	36,951	43,907

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալությունների գծով		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	290,591	282,238

18 Այլ ակտիվներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	758,076	848,824
Պարտքային կորստի պահուստ	(315,558)	(3,201)
Ընդամենը գույք այլ ֆինանսական ակտիվներ	442,518	845,623
Կանխավճարներ	934,320	1,418,083
Նյութեր և պաշարներ	80,479	88,026
Այլ	23,209	55,738
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,038,008	1,561,847
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,480,526	2,407,470

314,059 հազար դրամ պիտու ստն իրենից ներկայ սցնում է 3-րդ վում լի ֆինանսական ակտիվների պիտու ստ

19 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	11,367,033	9,240,996
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	5,488,339	4,672,177
Գրավով ապահովված վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,690,750	2,418,041
Լորո հաշիվներ	7,266,131	3,798,528
	26,812,253	20,129,742

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,690,467 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հանախորդներին տրված վարկերը (2019թ-ին՝ 2,417,771 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (Ծանոթագրություն 15):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երեք բանկի և պլ ֆինանսական կազմակերպության ու ներքին (2019թ-ին՝ մեկ բանկի և ֆինանսական կազմակերպության) Բանկում սեղաբաշխված միջոցների մասցորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կափսույի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մասցորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 13,595,038 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 5,452,875 հազար դրամ):

20 Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ ՀՀ ԲԿ-ին	16,504,941	4,001,223
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ տեղական բանկերին	3,319,049	11,535,658
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին	961,822	755,814
	20,785,812	16,292,695

Հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված են այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,443,334 հազար դրամ գումարով և ամորտիզացված արժեքով չափվող 19,624,563 հազար դրամ գումարով Բանկի սեփական արժեթղթերը (2019թ-ին՝ այլ համապատասխան արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,260,311 հազար դրամ և ամորտիզացված արժեքով չափվող 13,053,180 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը):

21 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,416,535	6,700,803

2020թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր (2019թ-ին՝ 10,000,000 ԱՄՆ դոլար և 250,000 հազար դրամ անվանական արժեքով պարտատոմսեր): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում Բանկի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի անվանական արժեքը կազմում է 25,000,000 ԱՄՆ դոլար և 25,000,000 հազար դրամ:

(ս) Պարտավորության ու ներքին և ֆինանսավորման գործու նեու թյ ու նից ասջ սցոդ դրամական հոսքերի փոփոխության ու ներքին համադրում

հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	6,700,803	10,823,040
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	5,708,144	4,252,464
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-	(8,207,150)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված	5,708,144	(3,954,686)

2020թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2019թ-ին նույնպես չէին թողարկվել): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) **Պահու ստների բնույթը և նպատակը**

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) **Շահաբաժիններ**

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2020թ-ին և 2019թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

25 Ռիսկերի կառավարում

(ա) **Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր**

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) **Ֆինանսական ռիսկերի ու սու մնասիրությամբ ուն**

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- փոխառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից

ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ. Այնկալ վող պարտքային կորստների գու մարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող էլ սկետային սոլյ սլ ներ, ենթադրույթ ու նմաներ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականույթի ու նը Ծանոթագրույթի ու ն 3 (ե) (vi) կետու մ:

Պարտքային ռիսկի նշանակալ ի սճ

Ռոշել ու համար, սրոյ ոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտականցման ռիսկը նշանակալ իոքեն սճել է սկզբնական ճանաչ ու մից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող սեղեկատվույթ ու նը, որը սեղին է և հասանել ի առնց անհարկի ծախու մների կալ ջանքերի: Գնահատու մը ներառու մ է քանակական և որակական սոլյ սլ ները, ինչ սբս նան Բանկի սնց սլ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագայ ամեստեղեկատվույթ սն վրահիմնված վերլ ու ծույթ ու նը:

Գնահատման նպատակն է սքրգել, սրոյ ոք սեղի է ու նցել պարտքային ռիսկի նշանակալ ի սճ՝ համեմատել ով հետևյ սլ ցուցանիշները.

- պարտականցման հալանականույթ ու նն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքու մ՝ հաշվետու ամսաթվի դրույթ ամբ,
- պարտականցման հալանականույթ ու նն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքու մ ժամանակի սոլյ սլ սքսի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման սքսին (ճշգրտված վաղաժամ մարու մների սկնկալ իքների փոփոխույթ ու նների մատվ՝ կիրառել ի լինել ու դեսքու մ):

Բանկն օգտագործու մ է երեք չախանիշ, որոշել ու համար, սրոյ ոք սեղի է ու նցել պարտքային ռիսկի նշանակալ ի սճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդու նել ով պարտականցման հալանականույթ սն փոփոխույթ ու նները,

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցումը ան 30-օրյ աստիճանախիշ :

Բանկի վարկառուների ենթարկվածությունը ունը պարսպային ռիսկին կանոնավոր կերպով հսկվում է, որի պայմաններում կարող է ի հայտ գալ պարսպային ռիսկի նշանակալի աճի հայտնիչ: Հսկողությունը ան համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ սեղեկատվությամբ:

Ենթարկվածությունը ունը պարսպային ռիսկին (իրավաբանական անձանց սրված վարկեր)

Ենթարկվածությունը ունը պարսպային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրված վարկեր)

- Հանձնարարի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթի մարժաները, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշները, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտների, կառավարման որակը, վերադաս դեկավար անձնակազմի փոփոխությունները:
- Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը:
- Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտագանցման սվոփերի գները վարկառուի համար՝ առկայության դեպքում:
- Վակառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները:

- Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետանցումը ան կարգալիճակի, մարտնների վոլյույանությունը ան մասին տեղեկատվությունը ունը:
- Տրամադրված սահմանափակ օգտագործումը,
- Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմում մի բավարարումը:
- Անարարային, ֆինանսական և սնտեսական պայմանների առկայան կանխատեսվող վոլյույթությունը ունը:

Պարտագանցման հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում

Պարսպային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ իրավաբանական անձանց համար պարսպային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս: Բանկը հավաստում է պարսպային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողականի և պարտագանցման վերաբերյալ սեղեկատվությունը ունը, որը վերլուծվում է ըստարտադրանքի/ծառայությունը ան և վոլյույթի ստեսակի, ինչպես նաև ըստարտադրանքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Դրոշ արտաֆեյլների համար օգտագործվում է նաև արտաքին վարկանիշային գործակալությունը ունը ներքինից ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Բանկը սահմանում է պարտագանցման հավանականությունը ան առավելագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի պարտագանցման հավանականությունը ան վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունը ունը է իրականացնում վարկառուն:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ անհանդերձ համար պարսպային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մարիցների Անրկովի մոդելում: Միգրացիայի մարիցները

կառուցվում են նախորդ 12 ամիսների տվյալների հիման վրա COVID-19 համավարակի պահանջով Բանկը վարկային սրճակուրդ էր սրահարել իր ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդներին 2020թ. որոշ ամիսների համար: Պարտականգնման սեղի ունենալու հավանականությունը պակաս գնահատելուց խուսափելու համար Բանկը պարտականգնման սեղի ունենալու տարեկան միջին հավանականությունը անհաշվարկից բացառել է համապատասխան ամիսների մարիցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, սրբոք սեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս ղիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և փոխառուի բնութագրերը և սխալագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիությունը չափանիշները սարբեր են փոխառությունը սարբեր սեղանների, մասնախորհրդատու, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրվող փոխառությունների համար:

Ազբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նաև պն դեսքերում, երբ դրա պն մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք պն պարտքային կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չսրտացով վել քանակական վերլուծությունը շրջանակում: Ան վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող պն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատկապես ուշադրությունը ցանկում ներառվելը: Անն որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա:

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը ունը հաճախորդներին սրված վարկերի համար և 1 օր ժամկետանցությունը ունը բանկերին և պն ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկերի և փոխառությունների և ներդրումային սրճելթերի համար: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն պն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու անսարթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու սրտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է սրահարվել փոխառուին:

Դրախ ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ սեղի է ունեցել պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե Բանկի քանակական մողելների հիման վրա որոշվում է, որ ֆինանսական գործիքի մնացած ժամկետի համար պարտականգնման հավանականությունն աճել է ավելի քան 64%-ով:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ պն կա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի համեմատություն և սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պետու սրը կրկին չափվում է 12-ամյա ասկնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, պն թվում վերանայված պն մանների իսխումը, կարող են վկայել պարտականգնման ռիսկի աճի մասին, որը պետականում է, նոյնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Անն դեսքերում Բանկը սահմանում է փորձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները սխք է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չափով ապցուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է: Վարկի պն մանագրային պն մանների փոփոխությունը դեսքում ամբողջ ժամկետում սկնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների պն կա բավարարված չլինելու ապցույց կարող է հանդիսանալ

արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատճառով ունեցված փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Պարտագանցում և սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառու անբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկի պահանջարկներ, ինչպես նաև գրավի իրացումն է (առկա ունեցվածքներ),
- Բանկի նկատմամբ փոխառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է հաճախորդներին սրված վարկերի համար և ավելի քան 30 օր՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկերի և փոխառությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Օվերդրաֆսները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափ կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն փոխառուի սնանկությունից և արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու փոխառուի անկարողությունը պարզանշանակ:

Փոխառուի հետ կապված պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագա ամետեղեկատվություններ

Բանկը ներառում է ապագա ամետեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի սակարկական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագա ամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է վորձագրերի դատողությունները:

Բանկը նույնականացրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններն են ՀՆԱ-ն: Առանցքային գործոնների և ֆինանսական ակտիվների տարբեր պորտֆելների գծով պարտագանցման և կորստի դրույքների

կանխատեսվող փոխհարարությունները մշակվել են վերջին 6 տարիների տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, չնայած ապագա կանխատեսումների վրա հիմնված տեղեկատվության դրական գնահատված ազդեցության բազային մակրո սցենարի շրջանակում, ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն ճշգրտվել ապագա կանխատեսումների վրա հիմնված տեղեկատվության մասով մակրո սցենարների միջև մեծ տարբերությունների պատճառով՝ պայմանավորված COVID-19 համավարակի հետ կապված իրավիճակով, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությամբ և այլ հանգամանքներով:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի այս մասագրայ ին այս մասները կարող են փոփոխվել մի շարք պաշտոններից ելնելով, ներառյալ շուկայական այս մասների փոփոխությունը, հաճախորդների պահանջները և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակությամբ և ներկայիս կամ հնարավոր վարքագծի հետ: Գոյություն ունի նույնպես վարկեր, որի այս մասները փոփոխվել են, կարող է ապահովվել, և վերաբանակցված վարկեր կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական սթեյթմենտով՝ Ծանոթագրության ու 3 (ե) (v) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությամբ և համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի այս մասները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապահովման, որոշելու համար, սրբայնք սեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, հաճախատվում են՝

- պարտականության հավանականությունը ներքին ֆինանսական գործիքի գործողությունում մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ելնելով փոփոխված այս մասներից,
- պարտականության հավանականությունը ներքին ֆինանսական գործիքի գործողությունում մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական այս մասագրայ ին այս մասների հիման վրա:

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապահովման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին վերլիին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով սթեյթմենտված չէ այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի այս մասները (վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայում)՝ նախապես ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել պարտականության ռիսկը: Վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայման Բանկի քաղաքականությամբ համաձայն՝ վարկի այս մասները վերանայվում են ընտրանքային կարգով, եթե փոխառնող ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի այսպիսի մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ փոխառնող ձեռնարկել է բոլոր որոշումները սկզբնական այս մասագրային այս մասների համաձայն կատարելու համար և ակնկալվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված այս մասներով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տեղափոխումը վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կոմենսանսների այս մասների փոփոխությունը: Վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց սրված վարկերի համար:

Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականությունն շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար պարտականության հավանականության գնահատման արտացոլում է պահանջարկը, որով փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է սուբյեկտները և մյուս գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է փոխառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը ու նրա պայմանագրի պայմանների փոփոխությունը դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարզապես ինչպես ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և պայմանների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարզապես առումով արժեզրկման վկայություն և (սեպ Ծանոթագրության 3 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցաբերի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկը պահպանվի համարվի պարզապես առումով արժեզրկված/վարկի հետևյալից պահպանված պահպանված և ստանդարտի պարտականություն, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պարտականության հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պետքը կարող է կրկին չափվել 12-ամս ակնկալվող պարզապես ինչպես ստանդարտի հավասար գումարով:

Այնպիսի վող պարզապես ինչպես կորուստների չափում

Այնպիսի վող պարզապես ինչպես կորուստները չափել իս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալ իս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- պարտականության հավանականությունը,
- կորուստը պարտականության դեպքում,
- պարզապես գումարը պարտականության պահին:

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարզապես ինչպես կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամս ակնկալվող պարտականության հավանականությունը ու նրա պարտականության դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարզապես գումարով պարտականության պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարզապես ինչպես կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտականության հավանականությունը ու նրա պարտականության դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարզապես գումարով պարտականության պահին:

Պարտականության հավանականությունն գնահատման մեթոդաբանությունը ու նրա ներկայացված է վերը՝ «Պարտականության հավանականությունն ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Բանկը պարտականության դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով պարտականությունն ներքին չկատարած պայմանագրային կողմերին ներկայացված պահանջների արդյունքում միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ սեղեկատվությունը: Պարտականության դեպքում առաջացող կորուստի գնահատման մոդելներում դիտարկվում են պահանջի կառուցվածքը, գրավը, առաջնահերթությունը ու նրա, պայմանագրային կողմի գործունեությունը և ոլորտը, ֆինանսական ակտիվի մարմանը ի մասը կազմող ցանկացած գրավի փոխառուցման ծախսերը: Անշարժ գույքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեքը հարաբերակցությունն առանցքային ցուցանիշ է պարտականության դեպքում առաջացող կորուստը որոշելու համար: Պարտականության դեպքում առաջացող կորուստի գնահատման ներքին ճշգրտում են տարբեր ստատիստիկական սցենարների սեսանյու ու կից և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի հետևյալից՝ անշարժ գույքի գների հնարավոր փոփոխություններն արտացոլելու համար: Պարտականության դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես զեղչման գործակից կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքի գումարը պարտականության պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պարտականության դեպքում: Բանկը պարտականության պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության պոտենցիալը ու նրանում պոտենցիալի հնարավոր վտվոյությունը ու ներքին: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտականության պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտականության պահին: Փոխառությունն հանձնառությունների համար պարտքի գումարը պարտականության պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր արագագումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և արագ ամետոտեղեկատվությունն հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտականության պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորություն կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին վուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտականության հավանականությունն 12-ամս արժեքի շրջանակում, Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտականության ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ վոլյատի երկարաժամանակ քոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում պայմանագրային ռիսկին է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կատարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը սնում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել վոլյատությունն մարումը կամ դադարեցնել վոլյատությունն հանձնառությունը նրան կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստ ռիսկի ընդհանրական բնույթի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի սեսայն,
- ժարտքային ռիսկի վարկանիշները,
- գրավի սեսայն:

Խմբավորումները սխալ է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինել և ապահովելու համար:

Այն արբիտրաժների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին տրայններից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին տրայններից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Ատրն ներկայացված են այն արբիտրաժները, որոնց համար արտաքին տրայններից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու:

Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Պարտականության հավանականությունն	Կորուստը պարտականության դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումն այն արժեթղթեր	«S&P» գործակալությունն պարտականության վերջին 12 ամսում հաշվետվության թուղթում	«Moody» գործակալությունն պարտքի վերադարձի վերջին 12 ամսում հաշվետվության թուղթում
8,190,764		

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության նկատմամբ կիրառված կրիտերիաների կիրառման արդյունքները

Անորոշագույն արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20,815,911	«S&P» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության	«Moody» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության
Բրավաբանական անձանց սրված վարկեր	18,251,332	«S&P» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության	«Moody» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության
Բրավաբանական անձանց սրված վարկեր	9,231,744	«S&P» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպության նկատմամբ սրված վարկեր և վոխտված ներդրումներ	17,861,537	«S&P» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության	«Moody» գործակալության արժեքային գնահատականները և ծրագրված հաշվետվության

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավել սպույն ենթարկվածությանը ունը որպես կանոն սրտացվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության և նույնի չճանաչված պայմանագրային հանձնառության և ներքին: Ակտիվների և պարտավորության ներքին հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն և չունի արտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա

Ատրև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավել սպույն ենթարկվածությանը ունը հաշվետու ամսաթվի դրությանը:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱՏԻՎՆԵՐ		
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,428,520	7,756,450
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրում սպային արժեթղթեր	8,484,090	8,762,820
Անորսիզացված արժեքով չափվող ներդրում սպային արժեթղթեր	20,665,862	23,100,375
Մանցյալ և ֆինանսական ակտիվներ	-	4,312
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպությանը ունը ներքին սրված վարկեր և փոխառություններ	17,819,238	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվել իք գումարներ	6,039,207	4,767,263
Հաճախորդներին սրված վարկեր	94,522,560	77,379,245
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	442,518	845,623
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածություն	158,401,995	132,921,255

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում աճանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոճառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 15-ում:

Զճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության և փոխատվության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին.	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
		Պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆին. գործիքներ		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	6,039,207	(6,039,207)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	6,039,207	-	6,039,207	(6,039,207)	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(2,690,750)	-	(2,690,750)	2,690,467	-	(283)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(20,785,812)	-	(20,785,812)	16,604,596	-	(4,181,216)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(23,476,562)	-	(23,476,562)	19,295,063	-	(4,181,499)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. Պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,767,263	-	4,767,263	(4,767,263)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	4,767,263	-	4,767,263	(4,767,263)	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(2,418,041)	-	(2,418,041)	2,417,771	-	(270)
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(16,292,695)	-	(16,292,695)	14,089,904	-	(2,202,791)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(18,710,736)	-	(18,710,736)	16,507,675	-	(2,203,061)

Վերը նշված այլ ուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվույթ ու նույնի ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են անորսի գացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվույթ ու նույնի:

(գ) Շուկայական արժեք

Շուկայական արժեքը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ սպառադրամական հոսքերի տատանման արժեքն է շուկայական գների փոփոխությամբ ու ներքին հետևանքով: Շուկայական արժեքը ներառում է արժույթային, սոկոսստրույքի և այլ գնային արժեքները: Շուկայական արժեքն առաջանում է սոկոսսային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխության ու ներքին սղդեցույթ անը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականությամբ մակարդակի փոփոխության ու ներքին: Շուկայական արժեքի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական արժեքի ենթարկվածությամբ ու նը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ սպիտակելով արժեքի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալ սցույթ:

Շուկայական արժեքի կառավարման համար պատշաճաատվույթ ու ն է կրում ԱՄԳԳ: Շուկայական արժեքի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՄԳԳի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությամբ ու ներքին հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական արժեքը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, սոկոսստրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ու սույն մասերվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) *Տոկոսադրույքի ռիսկ*

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,787	750,715	262,297	5,530,560	1,547,405	293,326	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	91,472	1,696,663	1,014,150	11,292,554	6,571,023	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,766,609	5,385,653	1,569,520	1,230,349	-	6,867,107	17,819,238
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	6,039,207
Հանախորդներին տրված վարկեր	14,662,888	8,129,308	8,218,628	47,404,717	15,725,772	381,247	94,522,560
	23,659,963	15,962,339	11,064,595	65,458,180	23,844,200	7,541,680	147,530,957
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	6,624,212	5,674,649	5,217,074	1,456,493	573,694	7,266,131	26,812,253
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	13,416,535
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20,785,812	-	-	-	-	-	20,785,812
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	35,163,603	9,854,810	17,133,587	4,009,380	612,137	-	66,773,517
	65,213,360	15,529,459	24,979,525	13,613,811	1,185,831	7,266,131	127,788,117
	(41,553,397)	432,880	(13,914,930)	51,844,369	22,658,369	275,549	19,742,840

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նմեր

Բացասական կարճաժամկետ տոկոսադրույքի ճեղքվածքի դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետզնման պայմանագրերի դիմաց, և առաջնորդվում է այն ենթադրությամբ, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	103,767	219,843	209,884	2,386,388	3,289,485	2,553,453	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	72,837	24,047	2,633,269	4,997,342	15,372,880	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,182,194	1,127,723	1,943,532	197,062	-	5,854,656	10,305,167
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,767,263	-	-	-	-	-	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,505,481	19,675,582	24,816,664	14,590,621	1,790,897	-	77,379,245
	22,631,542	21,047,195	29,603,349	22,171,413	20,453,262	8,408,109	124,314,870
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,325,711	6,323,917	4,070,298	2,161,072	450,217	3,798,527	20,129,742
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	54,803	-	-	6,646,000	-	-	6,700,803
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,292,695	-	-	-	-	-	16,292,695
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,982,574	11,416,436	16,799,490	4,803,012	817,608	-	58,819,120
	44,655,783	17,740,353	20,869,788	13,610,084	1,267,825	3,798,527	101,942,360
	(22,024,241)	(3,306,842)	8,733,561	8,561,329	19,185,437	4,609,582	22,372,510

Միջին սրբյուր և նախատեսություններ

Ատրև Բերվող այլ ուսակում ներկայ սցված են սոկոսակիր սկսիվների և պարտավորությանների միջին սրբյուր և նախատեսությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ա ս սոկոսություններն իրենցից ներկայ սցնում են ս սկսիվների և պարտավորությանների մինչև և մարման ժակետն ընկած ժանանակահատվածի մոտավոր եկանոսբերության նր:

	2020թ. Միջին արդյունավետ սոկոսություններ, %			2019թ. Միջին արդյունավետ սոկոսություններ, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր սկսիվներ						
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13.2%	7.0%	-	10.5%	7.0%	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.4%	7.2%	4.0%	12.4%	6.5%	4.0%
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11.0%	4.2%	6.5%	10.7%	5.4%	4.5%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.4%	1.0%	1.3%	6.1%	-	1.4%
Հանախորդներին տրված վարկեր	12.1%	11.5%	6.6%	12.3%	11.5%	7.4%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	7.2%	5.0%	2.5%	7.0%	4.1%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.9%	3.0%	-	8.2%	4.0%	1.6%
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	8.6%	4.5%	1.6%	8.8%	4.5%	2.1%
- Ընթացիկ հաշիվներ	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.5%	5.1%	-	9.5%	5.2%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություն	11.9%	10.4%	-	11.9%	10.4%	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	5.5%	3.0%	1.0%	5.6%	-	-

Տոկոսադրույքի զգալ նույթ ան վերլուծույթու ն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ գուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ նվազում	156,464	127,587
100 բկ գուգահեռ աճ	(156,464)	(127,587)

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունը, պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններով, որն իրականացվել է 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2020թ. Անվան կափուղ հազ. դրամ	2019թ. Անվան կափուղ հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ նվազում	329,999	263,025
100 բկ գուգահեռ աճ	(329,999)	(263,025)

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,385,450	6,726,705	1,129,026	1,976,434	17,217,615
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,341,597	4,142,493	-	-	8,484,090
Անորոշագույն արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	16,173,111	2,760,586	1,732,165	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,593,754	7,853,508	6,195,846	176,130	17,819,238
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,974,250	23,676	41,281	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	56,805,530	24,715,314	11,327,176	1,674,540	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	133,506	303,392	726	4,894	442,518
Ընդամենը ակտիվներ	94,407,198	46,525,674	20,426,220	3,831,998	165,191,090
ՊԵՐՏՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	15,447,837	6,940,907	3,646,361	777,148	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	33,089,397	30,606,680	2,229,051	848,389	66,773,517
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,572	13,162,963	-	-	13,416,535
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,504,941	2,613,635	1,667,236	-	20,785,812
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,162,389	380,257	-	-	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	393,017	92,269	781	1,095	487,162
Ընդամենը պարտավորություններ	66,851,153	53,796,711	7,543,429	1,626,632	129,817,925
Արժույթային ավտի պայմանագրեր	-	15,093,498	(12,913,790)	(2,198,748)	(19,040)
Զուտ դիրքը	27,556,045	7,822,461	(30,999)	6,618	35,354,125

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու ներքին կից ծանոթագրությու նուներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,991,075	1,877,796	944,097	3,524,069	14,337,037
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,644,898	3,858,817	-	2,259,105	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	16,224,096	5,308,512	1,567,767	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխաավորություններ	2,462,989	5,727,012	1,469,375	645,791	10,305,167
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,723,190	-	44,073	-	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	46,680,368	20,966,541	7,553,438	2,178,898	77,379,245
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	461,301	376,738	1,018	6,566	845,623
Ընդամենը ակտիվներ	81,187,917	38,115,416	11,579,768	8,614,429	139,497,530
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,305,088	2,949,750	3,385,660	1,489,244	20,129,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,835,917	32,001,003	1,645,951	336,249	58,819,120
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,538	6,447,265	-	-	6,700,803
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	10,918,439	-	5,374,256	-	16,292,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	309,857	60,503	5,893	13,753	390,006
Ընդամենը պարտավորություններ	48,622,839	41,458,521	10,411,760	1,839,246	102,332,366
Արժույթային սվոփ պայմանագրեր	-	6,698,934	(1,049,362)	(5,645,260)	4,312
Զուտ դիրքը	32,565,078	3,355,829	118,646	1,129,923	37,169,476

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի են առնվել նախքան հարկումը գումարները և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	782,246	335,583
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(3,040)	11,865

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է սկսվելի և պրոսպիրության և ներքին ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Այսպիսով և պրոսպիրության և ներքին ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանության նը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանության նը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Այսպիսով և պրոսպիրության և ներքին ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանության նը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպության ներքին համար այս մանավորված իրականացվող գործարքների ստաբիլության և սկսվելի և ներքին ժամկետայնության անորոշության և: Անհամապատասխանության նը հնարավորության ն է սպիտակ բարձրացնել շահույթաբերության նը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետևյալված պրոսպիրության և ներքին ժամկետայնության նկատմամբ: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականության նը և սույն մասին իրավում և հաստատում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պրոսպիրության նը արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ կապիտալից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի սկսվելի տարբերակված արտաքիններ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն սրագ և սրայ նը նախատեսված սրագ նը համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականության նը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտաբժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի սկսվելի մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենսորոսցման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի սկսվելի արտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն և դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատություն ևն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու նուներին կից ծանոթագրությու նուներ

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ սծանցյ ալ պարտավորու թյ ու ններ							
Բանկերի և պ Լ ֆինանսական կազմակերպու թյ ու նների ավանդներ և մնացորդներ	12,787,053	1,156,928	5,904,400	5,468,440	2,507,275	27,824,096	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,567,537	6,838,851	10,125,984	17,859,742	5,836,671	69,228,785	66,773,517
Թողարկված պարքայ ին արժեթղթեր	2,706,310	105,916	133,443	2,868,652	8,438,228	14,252,549	13,416,535
Հետգուման պց մանգրերի գծով վճարվել իք գու մարներ	19,764,901	1,048,101	-	-	-	20,813,002	20,785,812
Ա Լ ֆինանսական պարտավորու թյ ու ններ	68,120	62,397	85,962	270,683		487,162	487,162
Վարձակալ ու թյ սն գծով պարտավորու թյ ու ն	23,837	47,674	71,512	143,025	1,948,442	2,234,490	1,542,646
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորու թյ ու ններ	63,917,758	9,259,867	16,321,301	26,610,542	18,730,616	134,840,084	129,817,925
Պիստվու թյ սն հանձնառու թյ ու ններ	7,335,498	-	-	-	-	7,335,498	-

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նկեր

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ սծանցյ ալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	5,271,911	1,869,006	6,508,140	4,258,630	3,262,679	21,170,366	20,129,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,998,474	5,226,346	11,777,771	17,590,718	7,054,741	61,648,050	58,819,120
Թողարկված պրոքսի հն պժեթեր	50,771	111,327	80,524	134,277	6,882,592	7,259,491	6,700,803
Հետգնման պլանային գծով վճարվել իք գումարներ	13,619,189	2,689,797	-	-	-	16,308,986	16,292,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	70,659	63,869	255,478	-	-	390,006	390,006
Վերձակալություն գծով պարտավորություններ	24,999	49,998	74,997	149,999	1,873,410	2,173,403	1,638,420
Շտրամեր ֆինանսական պարտավորություններ	39,036,003	10,010,343	18,696,910	22,133,624	19,073,422	108,950,302	103,970,786
Փոխառություններ հանձնառություններ	4,370,145	-	-	-	-	4,370,145	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ել քաղել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնության դեպքում կորցնելով հաշվեկշռված սուկուսները: Ատրև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,349,133	4,431,096
1-ից 3 ամիս ժամկետով	6,635,397	4,918,600
3-ից 6 ամիս ժամկետով	8,696,817	11,001,153
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,066,818	16,746,920
1-ից 5 տարի ժամկետով	3,569,692	4,010,004
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	612,099	773,619
	37,929,956	41,881,392

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ռ. ն. ներքին կից ծանոթագրություններ

Որոշ իրավաբանական անձանց հետ կնքված ժամկետային ավանդների պայմանագրերի համաձայն՝ հաճախորդները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ատրև ներկայ սցված է այս ավանդների դասակարգումն ըստսահմանված մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,826	379,644
1-ից 3 ամիս ժամկետով	35,285	122,031
3-ից 6 ամիս ժամկետով	1,159,091	415,283
6-ից 12 ամիս ժամկետով	1,065,813	52,695
1-ից 5 տարի ժամկետով	439,584	792,838
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	-	43,989
	2,702,599	1,806,480

«Այ Դ Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվու թյ ու ններին կից ծանոթագրու թյ ու ններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ ԱՄՏԻՎԵՐ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,217,615	-	-	-	-	-	-	17,217,615
Այլ համապարփակ ֆինանսական սրոյ ու նքի միջոցով իրական արժեքով չ ավիող նեղրու մայ ին արժեթղթեր	-	99,787	1,013,013	5,530,560	1,547,404	293,326	-	8,484,090
Անորսիգսցված արժեքով չ ավիող նեղրու մայ ին արժեթղթեր	-	91,472	2,710,813	11,292,554	6,571,023	-	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերարու թյ ու ններին սրված վարկեր և փոխաղու թյ ու ններ	9,633,715	-	6,955,175	1,230,348	-	-	-	17,819,238
Հակադարձ հետզնանն պյ մանագրերի գծով ստացվել իք գու մարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	-	6,039,207
Հաճախորդներին սրված վարկեր	3,525,564	10,813,553	16,350,644	47,552,434	15,955,875	-	324,490	94,522,560
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյ ու թական սկսիվներ	-	-	-	-	-	6,722,661	-	6,722,661
Օգտագործման իրավու նքի ձևով սկսիվներ	-	-	-	-	-	1,493,835	-	1,493,835
Այլ սկսիվներ	80,479	795,961	580,877	-	-	2,508,134	-	3,965,451
Ընդամենը սկսիվներ	36,496,580	11,800,773	27,610,522	65,605,896	24,074,302	11,017,956	324,490	176,930,519
ՊՐՏԱՊՈՐՏՈՆ ԱՆԵՐ								
Մեանցյ պլ ֆինանսական պրտաղրու թյ ու ններ	19,040	-	-	-	-	-	-	19,040
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերարու թյ ու նների ավանդներ և մնացորդներ	12,778,502	1,125,462	10,891,601	1,450,600	566,088	-	-	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,492,921	6,670,682	26,988,397	4,009,380	612,137	-	-	66,773,517
Թողարկված պրտքայ ին արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	-	13,416,535
Հետզնանն պյ մանագրերի գծով վճարվել իք գու մարներ	19,740,461	1,045,351	-	-	-	-	-	20,785,812
Հետաձգված հարկայ ին պրտաղրու թյ ու ններ	-	-	-	-	-	1,011,619	-	1,011,619
Ընթացիկ հարկայ ին պրտաղրու թյ ու ններ	-	661,305	-	-	-	-	-	661,305
Վերձանկայ ու թյ ան գծով պրտաղրու թյ ու ն	10,767	22,888	105,296	718,811	684,884	-	-	1,542,646
Այլ պրտաղրու թյ ու ններ	508,016	469,140	390,741	270,683	-	-	-	1,638,580
Ընդամենը պրտաղրու թյ ու ններ	64,189,440	9,994,828	41,004,899	14,597,412	1,863,109	1,011,619	-	132,661,307
Զու տղիքը	(27,692,860)	1,805,945	(13,394,377)	51,008,484	22,211,193	10,006,337	324,490	44,269,212

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մարը

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվու թյ ու ններին կից ծանոթագրու թյ ու ններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱՔՏԻՎԵՐ								
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,337,037	-	-	-	-	-	-	14,337,037
Այլ համապարփակ ֆինանսական սրոյ ու նքի միջոցով իրական արժեքով չ աիվող նեղրու մայ ին արժեթղթեր	-	103,767	429,728	2,386,388	3,289,485	2,553,452	-	8,762,820
Անորսիգացված արժեքով չ աիվող նեղրու մայ ին արժեթղթեր	48,407	24,430	2,657,316	4,997,342	15,372,880	-	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերարու թյ ու ններին սրված վարկեր և վոիաաղու թյ ու ններ	5,838,748	672,774	3,071,255	197,062	525,328	-	-	10,305,167
Հակադարձ հեսգնման պյ մանսգրերի գծով սաուցվել իք գու մարներ	4,767,263	-	-	-	-	-	-	4,767,263
Հաճախողներին սրված վարկեր	1,299,614	7,593,112	29,557,074	24,867,694	12,663,639	-	1,398,112	77,379,245
Ընթացիկ հարկայ ին սիսիվ	-	99,786	-	-	-	-	-	99,786
Հինմական միջոցներ և ոչ նյ ու թական սկսիվներ	-	-	-	-	-	5,810,745	-	5,810,745
Օգտագործման իրավու նքի ձևով սկսիվներ	-	-	-	-	-	1,606,304	-	1,606,304
Մանցյ պլ ֆինանսական սկսիվներ	4,312	-	-	-	-	-	-	4,312
Այլ սկսիվներ	986,867	961,083	311,800	11,477	-	1,612,250	-	3,883,477
Ընդամենը սկսիվներ	27,282,248	9,454,952	36,027,173	32,459,963	31,851,332	11,582,751	1,398,112	150,056,531
ՊԱՏՍԻՎՈՒ ԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերարու թյ ու նների ալանդներ և մնսցորդներ	5,262,110	1,856,068	10,394,240	2,167,155	450,169	-	-	20,129,742
Հաճախողների ընթացիկ հաշիվներ և ալանդներ	19,941,943	5,040,631	28,215,926	4,803,012	817,608	-	-	58,819,120
Թողարկված պարսքայ ին արժեթղթեր	24,000	30,803	-	6,646,000	-	-	-	6,700,803
Հեսգնման պյ մանսգրերի գծով վճարվել իք գու մարներ	13,604,923	2,687,772	-	-	-	-	-	16,292,695
Հեսաձգված հարկայ ին պրոսաղրու թյ ու ններ	-	-	-	-	-	1,389,630	-	1,389,630
Վարձակալ ու թյ ան գծով պրոսաղրու թյ ու ն	16,409	39,975	177,129	748,839	656,068	-	-	1,638,420
Այլ պրոսաղրու թյ ու ններ	421,433	123,563	725,020	240,713	19,758	-	-	1,530,487
Ընդամենը պրոսաղրու թյ ու ններ	39,270,818	9,778,812	39,512,315	14,605,719	1,943,603	1,389,630	-	106,500,897
Զու սողիքը	(11,988,570)	323,860	(3,485,142)	17,854,244	29,907,729	10,193,121	1,398,112	43,555,634

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

26 Կափտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում են վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») կազմում էր 12% (2019թ-ին՝ 12%): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Հիմնական կափտալ		
Հիմնական կափտալ	39,110,639	35,967,146
Նվազեցու մներ	(3,599,948)	(2,853,618)
Շտաբները հիմնական կափտալ	35,510,691	33,113,528
Լրացու ցիչ կափտալ		
Լրացու ցիչ կափտալ	551,352	1,014,444
Նվազեցու մներ	-	-
Շտաբները Լրացու ցիչ կափտալ	551,352	1,014,444
Շտաբները կափտալ	36,062,043	34,127,972
Շտաբները ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	130,111,234	115,307,418
Շտաբները կափտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն և (ընդամենը կափտալի հարաբերակցություն և)	27.72%	29.60%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

27 Փիխտալի թյ ան հանձնառու թյ ու ններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց

հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կհանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	3,648,645	2,689,456
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	3,291,856	1,454,282
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	394,997	226,407
	7,335,498	4,370,145

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառվածքի և հանձնառվածքի ու ներքին պարտքերի չեղարկումը ներկայացնում է դրա հիմնական միջոցների գծով սափա սպասնջներ, քանի որ պայմանագրային ու ներքին կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառվածքի մեծամասնությունն իրենց չի ներկայացնում Բանկի ոչ պայմանական փոխառվածքի և հանձնառվածքի ու ներքին պարտքերի չեղարկումը:

Վարկային քարտերի գծով հանձնառվածքի ու ներքին և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառվածքի ու ներքին հիմնականում դասված են 1-ին վիճակում և չափվում են անորսիզացված սթեթը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկային քարտերի գծով հանձնառվածքի ու ներքին և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառվածքի ու ներքին պարտքային ստույգ ժամկետանց չեն կամ սթեթը չեն:

28 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման վիճակում է, և ապահովագրության շատ սեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի «Բանկերու Բանկետ Բանդ» (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բանկն ունի գործունեությունը ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Դեկլարությունը ներկայումս, որ նման վարույթների կամ հայցերի սրդ ունքում

առաջացող պարտավորությունները վերջնական գումարը, եթե այ դախիք լինեն, նշանակվելի բացասական սզդեցությունը ունի ու նենաֆինանսական վիճակի կամ ապագագործունեությունը անպայման կարող է վրաս

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Անտի-հոլդինգային ընդհանուր իրավաբանական ընդհանուր հասարակական կազմակերպությունները, որով Բանկից պահանջվում է 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար Բանկի կողմից իր հաճախորդներից մեկի հետ կնքված այդ մանագիրը խախտելու համար: Անտի-հոլդինգային ընդհանուր իրավաբանական ընդհանուր հասարակական կազմակերպությունը հայ ցի կրկնակի քննումից հետո և Հայ աստանի Հանրապետության Վերաքննիչ դատարան Բանկի կողմից հայ ցը բողոքարկելուց հետո 2020թ. ապրիլի 13-ին հաճախորդը դիմել էր ՀՀ վճռաբեկ դատարան: 2020թ. սեպտեմբերի 22-ին ՀՀ վճռաբեկ դատարանը մերժել էր հաճախորդի բողոքարկումը և վճիռը կայացրել էր հոգու տԲանկի:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայ աստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրություն, պայմանական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է սարքեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են սուղանման և ուսումնասիրություն հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավաբան են սահմանել սույ ժեր և սուղանմաններ: Հարկային օրենսդրություն խախտան դեպքում հարկային մարմիններն իրավաբան չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, սույ ժեր կամ սուղանմաններ, եթե խախտան անսպառնալից անցել է երեք տարի:

Այս անգամները Հայ աստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատաշատալելի մեծ ռիսկեր: Պեկակարությունը գնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները` Հայ աստանի կիրառելի հարկային օրենսդրություն, պայմանական հայ տարություններ և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավաբան մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավաբան մարմիններին հաջողվի գործարկել իրենց մեկնաբանությունները:

29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող սնձն է պրն. Վարդան Պիսյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում սուղիսի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ատրև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերու մ ներառված ընդհանուր վարձարու յո ու նը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	28,021	34,083
Վարչության անդամներ	654,956	757,489
	682,977	791,572

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2019թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	430,319	11.17%	270,541	9.79%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(3,216)	-	(1,255)	-
Այլ ակտիվներ	2,808	-	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ստացված ավանդներ	97,537	7.15%	123,738	5.93%
Ընթացիկ հաշիվներ	84,099	-	73,826	1.26%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	81,854	5.06%	14,962	5.25%
Փոխատվության հանձնառություններ	73,819	-	51,581	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	34,933	21,562
Տոկոսային ծախս	(11,215)	(9,159)
Չուտ արժեզրկումից կորուստ	(1,961)	(431)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	907	1,060
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(74)	(120)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ատրև ներկայ սցված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետգործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գույքի մասերը:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,191	-	-	-	-	-	44,191
Հանախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	23,814	12.26%	23,814
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	65,332	-	-	-	-	-	65,332
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.10%	-	-	31,258	0.25%	66,961
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	53,833	8.15%	53,833
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	165,186	5.02%	325,946
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	2,721	-	2,721
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(12,938)	-	(12,938)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	473	-	-	171	-	644
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	(24)	-	-	(18)	-	(42)

Ատրև ներկայ սցված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրու թյ ամբ պ լ կապկցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և հանապատախան միջին սրոյ ու նալետտկոսադրու յ քները, ինչ պքս նան 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ալարտված սարվաշտու յ թու մ կամ վնատու մ պ դ գործարքների գծով սրտացոլ ված գու մարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ	
		տոկոսադր., %		տոկոսադր., %		տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,092	-	-	-	-	-	1,092
Հանախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	24,946	11.20%	24,946
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	103,378	-	-	-	-	-	103,378
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.1%	-	-	4,777	0.3%	40,481
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	6,809	8.61%	6,809
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	159,882	5.24%	159,882
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	7,761	-	220	-	7,981
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(8,314)	-	(8,314)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	-	-	-	162	-	162
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	-	-	-	(17)	-	(17)

Այլ կապկցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակվից սզդեցու թյ սն ներքո գտնվող կազմակերպութ յ ու նները և Խորհրդի և Վարչութ յ սն սնդամների ընտանիքների սնդամներին:

Այլ կապկցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի, բացառութ յ ամբ սրտսքայ ին սրժեթղթերի, որոնց մարման ժամկետը կազմում է երկու տարի: Այլ կապկցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով սպտովված չեն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ անորսիզացված արժեքով չափող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 20,665,862 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով անորսիզացված արժեքով չափող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 26,513,104 հազար դրամ(2019: 23,100,375 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով անորսիզացված արժեքով չափող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 25,344,689 հազար դրամ): Անորսիզացված արժեքով չափող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի չափումը դասակարգվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	19,040	19,040
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,190,764	8,190,764
- Բաժնային գործիքներ	293,326	-	293,326

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Բնդամենը
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	4,312	4,312
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	6,209,368	6,209,368
- Բաժնային գործիքներ	2,553,452	-	2,553,452

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

«ԱԴԻ Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

«Քեյ -Փի -Էմ -Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբկայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Այդի Բանկ ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին Եվ Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն ՀՀ Կապիտալի էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրը) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՄԽ կանոնագրին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Հաճախորդներին սրված վարկերի գծով սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսներ	
Տեղեկատվու թ յ ու նը ներկյ սցված է ֆինանսական հաշվետվու թ յ ու ններին կից Ծանոթագրու թ յ ու ն 25-ի (բ) կետու մ ն Ծանոթագրու թ յ ու ն 15-ու մ:	
<i>Ան դիսի աանցքք ին հարց</i>	<i>Ան դիսի աանցքք ին հարցի հետկապիս հրականացված աու դիտրական ընթացակարգեր</i>
<p>Հաճախորդներին սրված վարկերը կազմու մ են ընդհանու ր սկսիվների ալել ի քան 60%-ը և ներառու մ են սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսների գծով պետու սաը, որը գնահատվու մ է կանոնավոր հիմնու նքով և զգայ ու ն է կիրառվող ենթադրու թ յ ու նների նկատմամբ:</p> <p>Ակնկյ վող պքքքք ին կորու սսների գնահատման մողել ը դեկավարու թ յ ու նից պահանջու մ է կատարել մանսգիտական դատողու թ յ ու ններ և ենթադրու թ յ ու ններ հետկյ պ աանցքք ին հարցերի հետկապիս.</p> <ul style="list-style-type: none"> - պքքքք ին ոիսկի նշանակյ ի ահ և պքքքքանցման դեպքերի ժամանակին բացահայ սու մ հաճախորդներին սրված վարկերի հետկապիս (բաշխու մ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ վու լ երի միջև՝ ՖՀՄՍՅ «Ֆինանսական գործիքներ» (պ աու հետ ՖՀՄՍՅ) համաձայ ն), - պքքքքանցման սեղի ու նենպ ու հալանակնու թ յ սն և պքքքքանցման դեպքու մ աաաաաա կորստի գնահատու մ, - լ բացու ցիչ ճշգրտման գնահատու մ ապագայ ալետստեղեկատվու թ յ ու նը ներառել ու հետկապիս; - սկնկյ վող դրամական հոսքերի, պ դ թվու մ գրալի իրացու մից սկնկյ վող դրամական հոսքերի կանխատեսու մ 3-րդ վու լ դասված հաճախորդներին սրված վարկերի համար: <p>Հաճախորդներին սրված վարկերի մեծ ծավալ ի և սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսների ժամկետների և գու մարների գնահատման բարդու թ յ սն և աու բյ եկսիվու թ յ սն պաաաաա, պ ս հարցը դիտարկվու մ է որպես աու դիսի աանցքք ին հարց:</p>	<p>Աենք վերլ ու ծել ենք սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանու թ յ սն և քաղաքականու թ յ սն աանցքք ին դրու յ թները ՖՀՄՍՅ-ի պահանջների հետհամապատասխանու թ յ սն սեսանկյ ու նից՝ գործընթացու մ ներգրավել ով նան ֆինանսական ոիսկերի կաաակարման գծով մանսգեսներին:</p> <p>Ակնկյ վող պքքքք ին կորու սսների գնահատման հետկապիս դեկավարու թ յ սն կողմից կատարված մանսգիտական դատողու թ յ ու նների և ենթադրու թ յ ու նների սեղին լ ինել ը վերլ ու ծել ու համար մենք իրականացրել ենք հետկյ պ աու դիտրական ընթացակարգերը.</p> <ul style="list-style-type: none"> - իրավաբանական անձանց սրված վարկերի համար գնահատել և սուու գել ենք վարկերի վու լ երի միջև բաշխու մը հսկող համակարգի կաուու ցվածքը, սշխաուսքը և գործառնական պոյ ու նավետու թ յ ու նը: - իրավաբանական անձանց սրված վարկերի ընսրանքի համար սուու գել ենք, թե պոյ ոք վու լ երը ճիշտեն որոշված Բանկի կողմից՝ վերլ ու ծել ով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական սեղեկատվու թ յ ու նը, ինչ սես նան Բանկի կողմից կատարված ենթադրու թ յ ու նները և մանսգիտական դատողու թ յ ու նները: - իրավաբանական անձանց սրված վարկերի ընսրանքի համար, որոնց գծով սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսները գնահատվու մ են անհատական հիմնու նքով, սուու գել ենք պքքքքանցման սեղի ու նենպ ու հալանակնու թ յ սն և պքքքքանցման դեպքու մ կորստի գու մարի հաշվարկի ել սկետսյ ին տյ պ ների ճշգրտու թ յ ու նը: - 3-րդ վու լ ի վարկերի ընսրանքի համար, որոնց գծով սկնկյ վող պքքքք ին կորու սսները գնահատվու մ են անհատական հիմնու նքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրու թ յ ու նները, ներառյ պ իրացվել ի գրալի գծով մու սքերի գնահատու մը և գրալի իրացման սկնկյ վող պքքքք մանները

	<p>հիմք ընդունելով մեր պահերացումները և շուկայում և հրապարակային նորեն հասանելի տեղեկատվության մասին: Այնքան հասանելի է չափումը, որ և ենք դարձրել հաճախորդներին սրված և վարկերի վրա որոնք ըստ հավանականության կարող են առավելագույնը նշանակալի ստացումը, որ և ունենալ ֆինանսական հաշվետվության ներքին վրա</p> <ul style="list-style-type: none"> - ֆիզիկական անձանց սրված վարկերի համար ստուգել ենք անկախ վոր պարտքային կորում ստանդարտի հաշվարկի մոդելների էլ ակտույ ին սոլլ ակ ներքին աբորդակումը, որ և ճշգրտումը, որ և հսկող համակարգի կառուցվածքը և գործառնական սրոյ ու նախեսու թու նը, վարկերի գծով վճարումներին ու շարումներին և մարումներին ժամանակին սրտացում ու մը համապատասխան համակարգերում և վարկերի բաշխումը վոր էրի միջև: - իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրված համար վարկերի համար, որոնց գծով անկախ վոր պարտքային կորում ստանդարտ գնահատում և են խմբային հիմնում նքով, ստուգել ենք համապատասխան մոդելների ճշգրտումը, որ և ու համարողել ենք մոդելի էլ ակտույ ին սոլլ ակ ներքին առաջնային սրոյ ու ընդերի սոլլ ակ ներքին հետ ընտրանքային կարգով: - գնահատել ենք անկախ վոր պարտքային կորում ստանդարտի հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանումը և կանխատեսան կարողումը, որ և ու համարողել ուլ 2021թ. հունվարի 1-ի դրումը ակ կատարած գնահատումները 2021թ. փաստացի սրոյ ու նքների հետ - գնահատել ենք, թե սրոյ ու ֆինանսական հաշվետվության ներքին բացահայտումներն ըստ պաշտածի սրտացում ու մ են Բանկի ենթարկվածումը, որ և ու պարտքային ռիսկին:
--	---

1.1.1.1.1

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթուրված լինել:

Եթե, հիմք ընդունելով մեր կողմից իրականացված աշխատանքը, մենք եզրահանգում ենք, որ այլ տեղեկատվություն էականորեն խեղաթուրված է, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին: Մենք չենք բացահայտել որևէ փաստ, որի մասին պետք է տեղեկացնենք այս կապակցությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթուրումը

չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, գեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

–պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգերնախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալկարծիք արտահայտելու համար:
–գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանտեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառմանգնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

–եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառմանանընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա էէական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարողեն նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողությանվերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն,մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրությունհրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխանբացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորիսել մերկարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորականեզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա:Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնելԲանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացմանդադարեցմանը:

–գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը,կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և գնահատումենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքումընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ էտալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
27 ապրիլի 2022թ.

	Ծնթգ.	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	16,029,030	13,491,380
Տոկոսային ծախս	4	(6,458,414)	(5,098,556)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		9,570,616	8,392,824
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	3,270,797	1,577,052
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(3,641,172)	(1,681,729)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ ծախս		(370,375)	(104,677)
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	6	586,709	935,793
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական գործիքների գծով		881,317	(344,236)
Չուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով		21,480	1,299,081
Չուտ այլ գործառնական եկամուտ	7	86,672	238,912
Գործառնական եկամուտ		10,776,419	10,417,697
Ֆինանսական գործիքների արժեգրկումից զուտ կորուստներ	8	(1,056,890)	(2,176,258)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(4,473,086)	(3,627,125)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(3,203,554)	(2,917,238)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		2,042,889	1,697,076
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(500,866)	(525,614)
Շահույթ տարվա համար		1,542,023	1,171,462
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	10	(112,454)	607,361
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	10	(17,614)	(1,065,246)
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		<i>(130,068)</i>	<i>(457,885)</i>
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		(130,068)	(457,885)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		1,411,955	713,577

8-ից 94-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2022թ. ապրիլի 27-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Միեր Արրահամյան
Վարչության նախագահ

Անուշիկ Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

	Ծնթիվ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	19,706,584	17,217,615
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		403,975	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
- Բանկի կողմից պահվող		8,427,360	6,040,756
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	2,443,334
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
- Բանկի կողմից պահվող		8,157,426	6,606,680
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		10,589,557	14,059,182
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	12,446,803	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	6,076,072	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	117,101,711	94,522,560
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	7,254,785	6,722,661
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվներ	17	1,369,777	1,493,835
Առգրավված ակտիվներ	15	3,130,926	2,484,925
Այլ ակտիվներ	18	1,869,406	1,480,526
Ընդամենը ակտիվներ		196,534,382	176,930,519
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		8,469	19,040
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	19	27,172,892	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20	13,008,429	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21	13,337,577	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	92,163,976	66,773,517
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	10	824,479	1,011,619
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	17	1,507,701	1,542,646
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		173,644	661,306
Այլ պարտավորություններ	23	2,656,049	1,638,580
Ընդամենը պարտավորություններ		150,853,216	132,661,308
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Շենքերի վերազնահատումից աճ		105,601	105,601
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		255,028	385,096
Չբաշխված շահույթ		6,334,588	4,792,565
Ընդամենը սեփական կապիտալ		45,681,166	44,269,211
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		196,534,382	176,930,519

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԳՐԱՄԱՎԱԿՆ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ		
Ստացված տոկոսներ	15,838,658	13,423,198
Վճարված տոկոսներ	(6,203,925)	(5,483,882)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	3,270,797	1,577,052
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(3,641,172)	(1,681,729)
Չուտ վճարումներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	878,135	(320,641)
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	1,409,061	368,566
Այլ ստացված եկամուտ	86,672	411,491
Անձնակազմի գծով ծախսերի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(6,019,813)	(5,613,721)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(494,383)	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(37,985)	(1,269,114)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	4,409,927	(6,197,277)
Հանախորդներին տրված վարկեր	(28,032,134)	(16,056,000)
Այլ ակտիվներ	(281,753)	779,927
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,045,345	6,180,007
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(7,562,708)	3,685,688
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,764,233	4,955,856
Այլ պարտավորություններ	511,312	149,034
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) գուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	3,940,267	(5,091,545)
Վճարված շահութահարկ	(1,147,116)	(18,000)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	2,793,151	(5,109,545)
ԳՐԱՄԱՎԱԿՆ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԳՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ		
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(1,020,177)	(2,508,324)
Մուտքեր ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից	2,283,194	6,141,496
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(1,461,818)	(1,710,632)
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(198,801)	1,922,540
ԳՐԱՄԱՎԱԿՆ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	21	6,038,359
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	21	(5,042,750)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	17	(265,235)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	730,374	5,417,553
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ	3,324,724	2,230,548
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(838,733)	654,234
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	2,978	(4,204)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկազմի դրությամբ	17,217,615	14,337,037
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեկազմի դրությամբ	11	19,706,584
	19,706,584	17,217,615

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ու ներքին կլից ծանոթագրությամբ ու ներքին

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ճնշման վերազնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղյալ շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
հազ. դրամ						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	842,981	3,615,896	43,555,634
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,171,462	1,171,462
Այլ համապարփակ վնաս						
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույք փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	607,361	-	607,361
- Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույք փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,065,246)	-	(1,065,246)
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>	-	-	-	(457,885)	-	(457,885)
<i>Հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
Վերազնահատված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վանառք	-	-	(5,207)	-	5,207	-
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս</i>	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	(5,207)	(457,885)	5,207	(457,885)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	(5,207)	(457,885)	1,176,669	713,577
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	105,601	385,096	4,792,565	44,269,211
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	33,971,850	5,014,099	105,601	385,096	4,792,565	44,269,211
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,542,023	1,542,023
Այլ համապարփակ վնաս						
<i>Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>						
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույք փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(112,454)	-	(112,454)
- Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գույք փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(17,614)	-	(17,614)
<i>Ընդամենը հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>	-	-	-	(130,068)	-	(130,068)

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ծենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	(130,068)	-	(130,068)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	(130,068)	1,542,023	1,411,955
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	33,971,850	5,014,099	105,601	255,028	6,334,588	45,681,166

30 Աերածու թյ ու ն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսին Բանկը վերանվանվել է «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13: Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Բանկի վերջնական հսկող անձն է պրն. Վարդան Դիլանյանը: Հաշվետու ամսաթվից հետո բաժնետերերի կազմում տեղի են ունեցել փոփոխություններ (Ծանոթագրություն 31):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 29-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: COVID-19 համավարակն ավելի մեծացրեց Հայաստանում գործունեություն իրականացնելու պայմանների հետ կապված անորոշությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

31 Պարաստման հիմու նքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվության ու ներքին պարաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ պլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձության ու ներքին հանգամանքների ստեղծական էությունը: Դրամը նաև պահանջարկային ֆինանսական հաշվետվության ու ներքին ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվության ու ներկայացման դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3 (ե) (i):
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող

մողեղների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 25 (ը):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել էլակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մողելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 25 (ը),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 30,
- շենքերի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 16,
- առգրավված ակտիվների արժեզրկման գնահատում – Ծանոթագրություն 15:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

2021թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են գործող ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

32 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն և նշանակալի մասեր

Ատրև ներկայ սցվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվության ներկայ սցված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների, արժեզրկման և վճարումների մասով մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի սկսվելու վրա ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուսթերը գերազանցում է ճիշտ միջին և

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորություն անամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարսպային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր այլ մասնագրային այլ մասները, սակայն առանց հաշվի առնելու սկսվելու վրա պարսպային կորում ստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարսպային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարսպային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ սկսվելու վրա պարսպային կորում ստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կստանան են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը ներկայումս սկսվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մյուս գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթացյալ գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված սկսվելու վրա պարսպային կորում ստների գծով պետ ստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան սկսվելու վրա պարսպային կորում ստների պետ ստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական

ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այ նու ամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարսպային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար սկսուսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարսպային առումով արժեզրկված, սկսուսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Այ սկզբնական ճանաչման պահին պարսպային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար սկսուսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարսպային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարսպային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարսպային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրության մաս 3 (ե) (vi) կետում:

Ներկայացում

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության մասերում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկսուսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով սկսունները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարսպային գործիքների գծով սկսունները:

Ծանույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության մասերում ներկայացված սկսուսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորության մասերի գծով սկսուսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների սեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կսզմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (սես Ծանոթագրության մաս 3 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների սեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, սեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկատային միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծախսային մասերում: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառության հանձնառույթում կհանգեցնի վարկի սրամարմանը, ապա համապատասխան փոխառության հանձնառույթն սն գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառույթն սն ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետագայ մասնափորձ, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվության մասերում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գնվել ՖՀՄ9-ի գործողության մասերում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄ15-ի գործողության մասերում: Նման դեպքերում Բանկը նախկինում է ՖՀՄ9-ը՝ առանձնացնելու և

չափելու համար այց մանսգրի պ ն մար, որը գտնվում է ՖՀՄՍ9-ի գործողության ոլորտում, պ նու հետև կիրառում է ՖՀՄՍ15-ը՝ այց մանսգրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդվածքների տեսքով պ լ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

vii. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ազգերական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես անորսիվացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ պ լ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է անորսիվացված արժեքով, եթե պ ն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու այց մանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է պ նսփսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը այց մանսգրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի այց մանսգրային այց մանները որոշակի անաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սոկոսների վճարումներ են:

Պարսպային գործիքը չափվում է իրական արժեքով պ լ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե պ ն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու այց մանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է պ նսփսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ այց մանսգրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի այց մանսգրային այց մանները որոշակի անաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված սոկոսների վճարումներ են:

Այ լ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարսպային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են պ լ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ անորսիվացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյուն նավետոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սոկոսային եկամուտ
- ակնկալվող պարսպային կորուստն հակադարձումներ և

- սրտաբժույթի փոխաբժեքային տարբերությունները և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի միջոցով իրականացված արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքում նախկինում մասնաշաղկապ կամ տակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Անհատական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքում ներկայացնել ու իրականացվող հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմում, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի կազմում ճանաչված կամ տակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Այսուհետև ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրականացված շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելի իրեն նախորդել ֆինանսական ակտիվը, որն այլ առաջ բախարարում է անորսի գացված արժեքով կամ իրականացված արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արոյ ու նքի միջոցով չափվող ու պահանջները, որպես իրականացված շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակասակ դեպքում կառաջանա:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը արբաժելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այն գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությանը ու նրա կառավարելի ու ղեկավարությանը սեղեկատվություն և սրահարելի ու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ սեղեկատվությունը:

- արբաժելի համար սահմանված քաղաքականությունը և այդ քաղաքականությանն աջաատանքը գործնականում: Անանավորաբա, արոյ ոք ղեկավարությունն ռազմավարությունն նպատակն է ապահովել այս մասագրով նախատեսված սուկոսային եկամտի սուտումը, ապահովել սուկոսային որոշակի եկամտաբերությունն մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում արբաժելի կատարողականը և ինչպես է այդ սեղեկատվությունը նրա հարողվում և Բանկի ղեկավարությունը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրասագողող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

- ինչպես են վարձարվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձարությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պահանջները և ապագա վաճառքների հետ կապված անկախ իրարից: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ սեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծություն մաս առ մաս, թե՛ ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջատրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շտաբային կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ այն ամսագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ այն ամսագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք այն ամսագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես վողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և վոլատիլիտետի անհետանց վողը, որի հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելու թիվը և վաճառքի անհետանց ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շտաբային մարմին:

Գնահատելու համար, արդյոք այն ամսագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի այն ամսագրային այն ամսները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի այն ամսագրային այն ամս, որը կարող է այնպես վոլատիլիտետային ամսագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս ամսը: Գնահատում իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- այն ամսական դեպքերը, որոնք կարող են վոլատիլիտետային դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակախորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման այն ամսները,
- այն ամսները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեզրևի իրավունքի ակտիվների գծով այն ամսավորվածություններին), և
- հատկանիշները, որոնք վոլատիլիտետային վողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ սոկոսատրույթների պարբերաբար վերասահմանումը:

Առանց ռեզրևի իրավունքի վարկեր

Որոշ դեպքերում Բանկի կողմից սրահարված վարկերը, որոնք ապահովված են վարկառուի գրավով, սահմանափակում են Բանկի պահանջը հիմքում ընկած գրավից առաջացող դրամական հոսքերով (առանց ռեզրևի իրավունքի վարկեր): Բանկը կիրառում է դատողություն և գնահատելու համար, թե արդյոք առանց ռեզրևի իրավունքի վարկերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և սոկոսների վճարումներ: Այս դատողությունը կատարելիս Բանկը որպես կանոն դիտարկում է հետևյալ սեղեկատվությունը.

- արդյոք այն ամսագրային սահմանում է վարկի գծով դրամական վճարումների հստակ գումարները և ժամկետները,
- գրավի իրական արժեքն ի համեմատությամբ և գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվի գումարի,
- այն ամսագրային նպատակներով վճարումները կատարելու վարկառուի կարողությունը և ցանկությունը, չնայած գրավի արժեքի նվազմանը,
- արդյոք վարկառուն հանդիսանում է ֆիզիկական անձ կամ գործառնական գործունեությունը և և իրականացնող իրավաբանական անձ կամ հատուկ նշանակություն կազմակերպություն և,

- ակտիվի գծով վնաս կրելու Բանկի ռիսկն ի համեմատությամբ և անբողջությամբ վերադարձելի վարկի,
- որքանով է գրավը ներկայ սցենարում վարկառու ի բոլոր ակտիվները կամ դրանց գերակշռող մասը, սրբող Բանկն օգուտ կստանա հիմքում ընկած ակտիվների արժեքի աճից:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կատարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառությունների հանձնառությունների, դասակարգում է անորսիզացված արժեքով չափող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

viii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ այս մասնագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականությունն և հետևապես, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահանջում է սեփականությունն և հետևապես, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահանջում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը ու նրա:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջ էլ իս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրաբաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ և՛ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն և) և (ii) այլ համապարփակ սրբողում ներքո ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ու նրա ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ռաբա այլ համապարփակ ֆինանսական սրբողում ներքի միջոցով իրական արժեքով չափող նախորդված բաժնային ներդրումն այն արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական սրբողում ներքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ, ինչպես բացարձակում է Ծանոթագրություն 3 (ե) (i) կետում: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահանջված մասնակցությունը ու նրա ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահանջում է փոխանցված ակտիվների սեփականությունն և հետևապես, բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության նկատմամբ կից ծանոթագրություններ

դեպքերում վոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այ սահմանափակ գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի վոխատվությունը և վաճառքի ու հետզհետե գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահանջում է, ոչ էլ վոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականություն հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահանջում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածություն չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է վոխանցված ակտիվի արժեքի վոլոյությունը նկատմամբ սղեցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

ix. Հետզնման և հակադարձ վաճառքի պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ «փոխառություններ և բանկերի այլ մնացորդներ» հոդվածում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ «բանկերին տրված վարկեր» հոդվածում: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

x. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորույթ ու նկերը հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվույթ ու նույն ներկայ սցվում է գուտգու մարն պ ն և միայն պ ն դեպքում, երբ Բանկը տյ պ պեին ու նի ճանաչ ված գու մարները հաշվանցել ու իրագործել ի իրավաբանորեն անրագրված իրավու նք և մտղիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմու նքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորույթ ու նը միաժամանակ: Բանկը տյ պ պեին ու նի հաշվանցում կատարել ու իրագործել ի իրավաբանորեն անրագրված իրավու նք, եթե պ դ իրավու նքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործել ի է թե՛ բնականոն գործու նեու յղ սն և թե՛ Բանկի ու բոլ որ պպ մանագրայ ին կողմերի կողմից պարտանցման, լ ու ծարան կամ սնանկացման դեպքում:

xi. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, սրոյ ոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն սարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն սարբեր են («նշանակալի փոփոխույթ ու ն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պպ մանագրայ ին իրավու նքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պպ մաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Ռուբս փոփոխույթ սն մա ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշել իս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայ սցվում են պպ մաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափան մեջ,
- մյ ու ս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որաբս ապաճանաչ ու մից օգու սի կամ կորու սսի մա:

Գոյ ու յղ ու ն ու նեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորույթ ու նկերի դրամական հոսքերի փոփոխույթ ու նկերը չ են դիտարկվում որաբս փոփոխույթ ու ն, եթե բիու մ են գոյ ու յղ ու ն ու նեցող պպ մանագրայ ին պպ մաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխույթ ու նը ՀՀ ԿԲ-ի

հիմնական տկոսատրույքի փոփոխության մասին պայմանագրով հանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Հանկն իրականացնում է փոփոխություն նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, պայմանագրերի սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի խորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Հանկը գնահատում է փոփոխություն նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համառոտագրություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի խորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Հանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահովման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանափայտ ուղեցույց:

Հանկը եզրահանգում է, որ փոփոխություն նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական ակտիվի սթոյլի փոփոխություն, և,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավումն այլ միջոցների փոփոխություն, և,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների պայմանների փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մարդու մարմին և չմարված մարդու մարմին գծով հաշվարկված տկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ նմանապատասխանությամբ:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխություն նշանակալի է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների, ապա որպես կանոն փոփոխություն նպաստում է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալի խորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Հանկը մտադիր է պահպանել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներկայիս դրամական հոսքերը, ապա նա նախդիտարկում է, պայմանագրի ակտիվի մի մասը պարտք է դուրս գրվի նախքան փոփոխություն նշանակալի լինելը (սեռ ստորև դուրսգրված քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ստիպում է քանակական գնահատման պայմաններին վրա և նշանակալի է, որ ապահովման չափանիշները միջոց է որ բավարարվում են նման դեպքերում: Հանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխություն նշանակալի լինելը:

Եթե անորոշագրված սթոյլով կամ իրական սթոյլով՝ այլ ֆինանսական պայմանագրի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխություն նշանակալի է հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահովման, Հանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային սթոյլը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական պայմանագրի տկոսատրույքը, և պայմանագրում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխություն միջոց օգուտ կորուստ ստացումը թույլ կամ վնասում: Լողացող տկոսատրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխություն միջոց օգուտ կամ կորուստը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական պայմանագրի տկոսատրույքը ճշգրտվում է ստացող էլու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխություն պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային սթոյլը և անորոշագրվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխություն նշանակալի է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պահանջով, ապա օգուտ կամ կորուստը ներկայացվում է սթոյլերի միջոց կորուստների հետմիախին: Այս ուղեցույցում պայմանագրի սթոյլում է որպես պայմանագրի տկոսատրույքով հաշվարկված տկոսային եկամուտ

Հաստատուն տկոսատրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում վարկառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական սթոյլով՝ առանց էական սուգանքի, Հանկը հաշվառում է տկոսատրույքի փոփոխություն նշանակալի միջոց և ընթացիկ շուկայական տկոսատրույքի մակարդակը՝ կիրառելով Լողացող տկոսատրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Անշնչանակալի է, որ պայմանագրի տկոսատրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորություններ, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորությունն դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Անբավարժ ֆինանսական պարտավորություն և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորություն հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Մնացորդը հասուցում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայություն դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորություններ:

Բանկն իրականացնում է փոփոխություն նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համաեղ ստորաբաժանում: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական պարտավորություն արժույթի փոփոխություն, և,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն, և,
- փոխարկման հնարավորություն ներառում,
- ֆինանսական պարտավորություն ստորադասում փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղջված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները գումար ստացված վճարներով և գեղջված սկզբնական արդյունավետ տկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղջված ներկաարժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորություն փոփոխությունը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորություն անորսիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղջելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխություն միջօգուտ կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխություն պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և անորսիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորություն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և անորսիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորություն մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

xii. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորություն պայմանագրեր և
- փոխառություն հանձնառություններ:

Բաժնայ ին գործիքներու մ ներդրու մների գծով արժեզրկու մից կորու ստչ ի ճանսչ վու մ:

Բանկը կորստի պետու սըը չախու մ է ամբողջ ժամկետու մ սկնկսկ վող պարսքս ին կորստներին հախասար գու մարով, բսցատու թ ամբ հետսյ սկ գործիքների, որոնց հասար վնասի գծով պետու սըը չախիլու մ է 12-ամսյ սս սկնկսկ վող պարսքս ին կորստներին հախասար գու մարով:

- պարսքս ին ներդրու մս ին արժեթղթեր, որոնք հասարվու մ են ցածր պարսքս ին ռիսկ ու նեցող հաշվետու ամսաթղի դրու թ ամբ և
- սլ լ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարսքս ին ռիսկը նշանակսկ իորեն չ ի սճել սկզբնական ճանսչ ու մից ի վեր (սետ Ծանոթագրույթ ու ն 25 (բ)):

Բանկը չ ի կիրատու մ ցածր պարսքս ին ռիսկի հետկսսկս սզատու մը որևէ ֆինանսական գործիքի հասար:

12-ամսյ սս սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստներն իրենցից ներկսյ սցնու մ են սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստների սլ ն մարը, որոնք առսջանու մ են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթղից հետս 12 ամսու մ հնարախոր պարսզանցման դետքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանսչ վու մ են 12-ամսյ սս սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստներ, դիսարկվու մ են որսխս 1-ին վու լ ի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետու մ սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստներն իրենցից ներկսյ սցնու մ են սլ ն սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստները, որոնք առսջանու մ են բող որ հնարախոր պարսզանցման դետքերից ֆինանսական գործիքի սկնկսկ վող ժամկետի ընթացքու մ: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանսչ վու մ են ամբողջ ժամկետու մ սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստներ, դիսարկվու մ են որսխս 2-րղ վու լ ի ֆինանսական գործիքներ: 2-րղ վու լ դսսվու մ են սլ ն ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով պարսքս ին ռիսկը նշանակսկ իորեն սճել է սկզբնական ճանսչ ու մից ի վեր, որոնք սակսյ ն պարսքս ին առու մով արժեզրկվսճ չ են: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանսչ վու մ են ամբողջ ժամկետու մ սկնկսկ վող պարսքս ին կորու ստներ և որոնք պարսքս ին առու մով արժեզրկվսճ են, դիսարկվու մ են որսխս 3-րղ վու լ ի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկսկ վող պարսքս ին կորու ստների չախու մ

Ակնկսկ վող պարսքս ին կորու ստները պարսքս ին կորու ստների հախանսկսնու թ ամբ կշռվսճ գնսհատկսնն են և չախիլու մ է հետսյ սկ կերսյ

- *ֆինանսական սկսխիվներ, որոնք պարսքս ին առու մով արժեզրկվսճ չ են հաշվետու ամսաթղի դրու թ ամբ*: որսխս բող որ դրանական սկսխատու ռղների ներկսս արժեք (դրանական սկսխատու ռղը սսյ մանսզրին հասարստսխիան Բանկին հասանել իք դրանական հոսքերի և Բանկի կողմից սկնկսկ վող ստսցվել իք դրանական հոսքերի միջև տարբերու թ ու նն է),
- *ֆինանսական սկսխիվներ, որոնք պարսքս ին առու մով արժեզրկվսճ են հաշվետու ամսաթղի դրու թ ամբ*: որսխս հասարստն հաշվեկշռսյ ին արժեքի և գնսհատկսճ սսսգսս դրանական հոսքերի ներկսս արժեքի տարբերու թ ու ն,
- *չ օգտսզործվսճ վոխատու թ սն հանճնատու թ ու ններ*: որսխս հետսյ սկ նշվսճների միջև տարբերու թ սն ներկսս արժեք՝ սսյ մանսզրսյ ին դրանական հոսքերի, որոնք ենթսկսս են վճարման Բանկին, էթե օգտսզործու մ է վոխատու թ ու նը ստանսկ ու իրախու նքը, և սլ ն դրանական հոսքերի, որոնք Բանկն սկնկսկ ու մ է ստանսկ ,

- *Ֆինանսական երաշխավորություն պայմանագրեր.* որպես պ և ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք վոլիտատու ցու մ են սիրաբանողին կրած պարտքային կորուստը հանած պ և գու մարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետստանալ :

Տես նաև Ծանոթագրություն ու ն 25 (բ):

Վերանայ ված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ վոլիտատու մ են կամ գոյ ու թ ու ն ու նեցող ֆինանսական ակտիվը վոլիտատու մ է նորով վարկառու ի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանջ էլ ու սնհրամշտություն ու նը (սես Ծանոթագրություն ու ն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյ ու թ ու ն ու նեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա վոլիտատու ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյ ու թ ու ն ու նեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում (սես Ծանոթագրություն ու ն 25 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյ ու թ ու ն ու նեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյ ու թ ու ն ու նեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Աս գու մարը ներառվում է գոյ ու թ ու ն ու նեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապահանջման ակնկալվող անաթիվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը կիրառելով գոյ ու թ ու ն ու նեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյ ու նավետակոսադրույ թը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է անորսագրված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով պ կ համապարփակ ֆինանսական արդյ ու նքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու սեսանկյ ու նից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ վու լի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե սեղի են ու նցել մեկ կամ ավել ի դեսպեր, որոնք բացասական ադդեցություն ու ն ու նեն պ դ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագադրամական հոսքերի վրա

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեսքերի վերաբերյալ դիսեղ ի տյալ ները.

- վարկառու ի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտականություն ու նը կամ ժամկետանց դատույ ը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ վոլիտատու թ սն պայմանների պ նսփսի վերանայումը, որը Բանկն պ կ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականություն ու նը, որ վարկառու և կսնանկանալով պ կ կերպֆինանսաափս կվերակազմակերպի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայ ի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են վարկառու ի վիճակի վաթաքսցման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյ ու թ ու ն չու նի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալ իրեն նվազել է և չկան արժեզրկման պ կ հայ տանիչներ:

Բացի այ դ, ֆիզիկական անձանց սրվող վարկերի դեսքու մ պրսքսյ ին աու մով արժեգրկված է համարվու մ 90 կամ ավել ի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պրստամներու մ ներդրանն պրսքսյ ին աու մով արժեգրկված լ ինելը գնահատել իս Բանկը դիտարկու մ է հետևյ պ գործոնները:

- Վարկու նակու թղ սն շու կսյ սկան գնահատականը՝ արստցու ված պրստամների եկամտաբերու թղ ու նու մ:
- Վարկու նակու թղ սն վարկանիշսյ ին գործակպ ու թղ ու նների գնահատու մները:
- Նոր պրսքի թողարկման համար կապտսյ ի շու կաներ մու սք գործել ու երկրի կարողու թղ ու նը:
- Պարքի պս մանների վերանսյ ման հալանակու թղ ու նը, որի արոյ ու նքու մ սիրաաբտողները կարող են վնաս կրել պրսքը կամակոր կամ պրստաղի կերարվ ներել ու պաճատով:
- Գործող միջսոգսյ ին սջսցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են սպ իս որսքս «վերջին հնարավոր վարկատու » սլ պ երկրին սրանաղրել անհրաժեշտսջսցու թղ ու ն, ինչ սքս նսն կատակարու թղ ու նների և գործակպ ու թղ ու նների հրասպրակսյ ին հս տարարու թղ ու ններու մ նշված ս դ մեխանիզմները կիրատել ու մտաղրու թղ ու նը: Սաներատու մ է նշված մեխանիզմների սղխատմքի արոյ ու նակետու թղ սն և, սնկսս քսղսքսկան մտաղրու թղ ու ններից, պսանջվող չսխանիշները բակարսել ու կարողու թղ սն աակսյ ու թղ սն գնահատու մը:

Անկկպ վող պրսքսյ ին կորու սսների գծով պսու սսի ներկսյ սցու մը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու թղ ու նու մ

Անկկպ վող պրսքսյ ին կորու սսների գծով կորսսսի պսու սսը ներկսյ սցվու մ է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու թղ ու նու մ հետևյ պ կերպ

- *անորսիզսցված արժեքով չսիկող ֆինանսական սկսիվներ*՝ որսքս նվակեցու մ սկսիվների համսխտն հաշվեկշոսյ ին արժեքից,
- *վոխատու թղ սն հանձնատու թղ ու ններ և ֆինանսական երսղխակորու թղ սն պս մանսղրեր*՝ սովորսքս որսքս պսու սս
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներատու մ է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղաղիչ, և Բանկը չի կարող նույ նականսցնել վոխատու թղ սն հանձնատու թղ սն բաղաղիչի գծով սկնկկպ վող պրսքսյ ին կորու սսներն օգտագործված բաղաղիչի գծով սկնկկպ վող պրսքսյ ին կորու սսներից ստանձին*՝ Բանկը ներկսյ սցնու մ է ընդհանու ր կորսսսի պսու սս երկու բաղաղիչների համար: Ընդհանու ր գու մարը ներկսյ սցվու մ է որսքս նվակեցու մ օգտագործված բաղաղիչի համսխտն հաշվեկշոսյ ին արժեքից: Կորսսի պսու սսի ավել ցու կը օգտագործված բաղաղիչի համսխտն հաշվեկշոսյ ին արժեքի նկատմաբ ներկսյ սցվու մ է որսքս պսու սս
- *իրական արժեքով՝ սլ լ համսպրկիմ ֆինանսական արոյ ու նքի միջոցով չսիկող պրսքսյ ին գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու թղ ու նու մ կորսսսի պսու սս չի ճանսչ վու մ, քսնի որ ս ս սկսիվների համար հաշվեկշոսյ ին արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այ նու աենսյ նիվ, կորսսի պսու սսը բսցսհսյ սլ ու մ ճանսչ վու մ է իրական արժեքի վովոխու թղ ու նների գծով պսու սսու մ:

Պուրագրու մներ

Վարկերը և պարտքային պոթենցիալները դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն ունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրամի մասը վերականգնելու ողջամիտակնկալ իբր: Պուրագրու մը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ վարկատուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարարողական հոսքեր դուրսգրման ենթակազու մասերը մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների պոթենցիալ միջկորուստներ» հոդվածում շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական պայմաններին հարկադրված հաշվետվության մասում:

Պուրագրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությամբ և նապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության ան պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, որ պայմանագրի ֆինանսական երաշխավորության ան պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- պայմանագրի երաշխավորության մասը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- պայմանագրի երաշխավորության ան պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- պայմանագրի երաշխավորության մասը սրահարկվել է վարկատուի մյուս կազմակերպության կամ վարկատուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառության մասը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետևանքով վճարվելիք ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական պոթենցիալ և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորության ան պայմանագրի պայմանագրի ան սղոցողության մասը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառության մասը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչվում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության ան հավելաճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի սեպորով վճարված հավելաճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորության մասը, ոչ պարտքային առումով պոթենցիալ չունի և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորության մասը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները

ներկայ սցենարում է շահույթում կամ վնասում՝ «պրոսթային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով կիրառելով

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության սարքեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) **Վերագնահատում**

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող շենքերի իրական արժեքի փոփոխություններից: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Այնուամենայնիվ, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որով նախապես նվազումը ճանաչվել էր շահույթում կամ վնասում: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) **Անշվածություն**

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավում 20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 4-10 տարի
- փոխադրամիջոցներ 10 տարի
- տնտեսական գույք 10 տարի

(ի) **ՌՆ նյութական ակտիվներ**

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված անորսիվացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Հասկանալի է ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կախույթ սցվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Անորսիվացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: ՌՆ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

(լ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ի) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեքկույմ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեքկույմ լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամատեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեքկույմից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամատեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեքկույմից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեքկույմից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեքկույմից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ծ) Պահու սմներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղջման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(կ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Ավորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օսցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի ի լրացուցիչ ծախսու մները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(h) Հարկում

Շահույթահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահույթահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական սրբյուղում կամ հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կափույթում ճանաչված բաժնետերերի հետգործարքներին, որի դեպքում շահույթահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական սրբյուղում կամ ուղղակիորեն սեփական կափույթում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ձ) Սեզոնային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզոնային Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկափրական գործունեության ու նույն, որոնցից այն կարող է վատակել հաույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնականության ու ներքինից հաույթ թները և ծախսերը), որի գործառնական սրբյուղում կանոնավոր կերպով

վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենսին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրագործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենսից:

(դ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյունք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալություն և պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալություն և պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողություն իրավունքը: Քանհատելու համար, թե արդյունք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողություն իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՆՄ 16-ի վարձակալություն սահմանումը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխում վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և

- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(Ճ) Հրապարակված, սակայ և դեռևս ու ժի մեջ չ մտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2021թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Արբանյակատապաս մանագրեր. Պայ մանագրի կատարման ծախսու մներ (ՀՀՄՄ 37 փոփոխույթ ու ններ)
- Աէկ գործարքից առաջացած սկսիվներին և պարտավորույթ ու ններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՄ 12 փոփոխույթ ու ններ)
- COVID-19 հետկապված զիջու մներ վարձակալույթ ու ններ ան գծով 2021թ. հու նիսի 30-ից հետո ընկած ժամանակաշրջանների համար (ՖՀՄՄ16-ի փոփոխույթ ու ններ)
- ՖՀՄՄտարեկան կատարել սգործու մներ, 2018-2020թթ.
- Հիմնական միջոցներ. Ահ սքեր նախքան նախույթ ին օգտագործու մը (ՀՀՄՄ 16-ի փոփոխույթ ու ններ)
- Ֆինանսական հաշվետվույթ ու նների հայ եցակարգայ ին հիմու նքներին հղու մներ (ՖՀՄՄ3-ի փոփոխույթ ու ններ)
- Պարտավորույթ ու նների դասակարգու մ ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորույթ ու նների (ՀՀՄՄ1-ի փոփոխույթ ու ններ)
- ՖՀՄՄ17 «Աքիտուկագրույթ ու ններ սպ սմանագրեր» և ՖՀՄՄ17 «Աքիտուկագրույթ ու ններ սպ սմանագրեր» փոփոխույթ ու ններ

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներդրման կից ծանոթագրության ու ներդրման

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն և բացահայտում (ՀՀՄՄ1-ի և վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի վավերացում ու ներդրում)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատման մեթոդի սահմանում (ՀՀՄՄ8-ի վավերացում ու ներդրում)

ՖՀՄՄ

33 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,208,973	9,788,219
Ներդրումային արժեթղթեր	2,853,149	2,894,599
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	487,483	298,884
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	475,342	502,763
Այլ	4,083	6,915
	16,029,030	13,491,380
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,383,479	2,901,795
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	1,022,786	632,627
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,226,670	943,538
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	636,838	488,757
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	154,293	80,357
Այլ	34,348	51,482
	6,458,414	5,098,556
Զուտ տոկոսային եկամուտ	9,570,616	8,392,824

34 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,406,527	1,066,878
Դրամային փոխանցումներ	375,447	227,304
Դրամական միջոցների կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	223,503	110,616
Այլ	265,310	172,254
	3,270,797	1,577,052
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Գործարքներ քարտերով	2,320,976	1,058,237
Վճարային համակարգերի սպասարկում	1,291,992	491,682
Այլ	28,204	131,810
	3,641,172	1,681,729
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս	(370,375)	(104,677)

35 Չու սոզու տվոյիարժեքայ ին տարբերու յո ու ններից

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Օգուտ սվոթ գործարքներից	1,409,062	368,566
(Վնաս)/օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(822,353)	567,227
	586,709	935,793

36 Չու տայ լ գործանական եկամու տ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	343,174	240,247
(Վնաս)/օգուտ առգրավված ակտիվների վանառքից	(18,821)	7,336
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր	(165,367)	(167,372)
Այլ	(72,314)	158,701
	86,672	238,912

37 Ֆինանսական գործիքների արժեգրկու մից գու տկորու սսներ

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեգրկումից կորուստները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2021թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,978	-	-	2,978
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	(54,464)	-	-	(54,464)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	45	-	-	45
Հանախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(65,986)	6,667	(794,287)	(853,606)
Հանախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(108,439)	116,436	(313,984)	(305,987)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(21,407)	-	115,629	94,222
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	(26,546)	-	-	(26,546)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	92,045	-	-	92,045
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(5,577)	-	-	(5,577)
Ընդամենը	(187,351)	123,103	(992,642)	(1,056,890)

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվույթ ու ններին կից ծանոթագրույթ ու ններ

հազ. դրամ	2021թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,204)	-	-	(4,204)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	(11,059)	-	-	(11,059)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(3,961)	-	-	(3,961)
Հանախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(38,078)	2,384	(1,340,167)	(1,375,861)
Հանախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(163,344)	(165,248)	15,584	(313,008)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(11,159)	-	(341,116)	(352,275)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	(114,726)	-	-	(114,726)
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(1,164)	-	-	(1,164)
Ընդամենը	(347,695)	(162,864)	(1,665,699)	(2,176,258)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2021թ. համար:

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Անսցորդը առ 1 հուլիսի	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	293	(293)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(50)	7,136	(7,086)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(21)	(1,979)	2,000	-
Կորստի պետ. ստ. գում. տվերաչափում	53,567	6,667	(794,287)	(734,053)
Ձեռքի ծախսագրում	-	-	(67,611)	(67,611)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	(119,553)	-	-	(119,553)
Գում. տվողարժեքային տարբերույթ ու ններին	20,907	28	267,138	288,073
Դուրսգրումներ	-	-	3,209,587	3,209,587

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու ներքին

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(229,893)	(886)	(7,908,894)	(8,139,673)

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին սրված՝ անորսիբացված արժեքով չափող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	207,084	(48,921)	(158,163)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,729)	43,344	(38,615)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,362)	(12,534)	22,896	-
Կորստի պահուստի գույքի ավելացում	105,037	170,440	(288,382)	(12,905)
Զեղչի ծախսերում	-	-	(261,533)	(261,533)
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	(213,476)	(54,004)	(25,602)	(293,082)
Օգուտի ավելացումը ին տարբերության ու ներքին	5,940	1,918	18,563	26,421
Դուրսգրումներ	-	-	934,155	934,155
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(359,420)	(107,129)	(576,476)	(1,043,025)

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պրոսֆեկտների համախառն հաշվեկշռային արժեքի էական փոփոխությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 15-ի (ա) կետում:

հազ. դրամ	2021թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորսիբացված արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվներ				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(12,861)	-	(302,697)	(315,558)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գույքի ավելացում	12,861	-	115,629	128,490
Այգրնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	(34,268)	-	-	(34,268)
Դուրսգրումներ	-	-	163,636	163,636
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(34,268)	-	(23,432)	(57,700)

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ռ. նների կից ծանոթագրությունների

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. համար:

հազ. դրամ	2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին սրված՝ անորսիզացված արժեքով չափող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	276	(11,454)	11,178	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	246	681	(927)	-
Կորստի պահուստի գումարի ավելացում	46,131	2,384	(1,340,167)	(1,291,652)
Ազդեցություն կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	(84,209)	-	-	(84,209)
Պարզաբանումներ	-	-	681,475	681,475
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)

Տարվա ընթացքում ամենանշանակալի տեղափոխումն իրենից ներկայացնում էր իրավաբանական անձանց տրված 502,978 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո: Այս տեղափոխումն էական ազդեցություն չի ունեցել ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա այդ վարկերի խոշոր գրավով ապահովված լինելու պատճառով:

հազ. դրամ	2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին սրված՝ անորսիզացված արժեքով չափող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(35,205)	3,800	31,405	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	7,111	(18,025)	10,914	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	5,473	2,185	(7,658)	-
Կորստի պահուստի գումարի ավելացում	13,965	(165,248)	(199,816)	(351,099)
Ազդեցություն կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	(177,309)	-	-	(177,309)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)

* Այս աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստի ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հանրապետական որոշ արտոն կտրուկներ, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆանտների հետևանքով վրիպումները ևն համաձայն ընդհանուր գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների:

Տարվա ընթացքում տեղի ունեցած ամենանշանակալի տեղափոխումները ներառում են հետևյալը.

- ֆիզիկական անձանց տրված 797,613 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նմեր

- ֆիզիկական անձանց տրված 724,533 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 3-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշագյված արժեքով չափող ֆինանսական ակտիվներ	այլ			
Անցորդը առ 1 հուլիսի	(3,201)	-	-	(3,201)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	1,499	-	(1,499)	-
Կորստի պետ ստի գու տվերսչ ախում	(4,973)	-	(186,716)	(191,689)
Այգրնախրված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ	նոր			
	(6,186)	-	(114,482)	(120,668)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	(12,861)	-	(302,697)	(315,558)

38 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և անորոշագյա*	1,141,196	962,669
Ոչ փոխհատուցելի հարկեր և տուրքեր	416,251	342,064
Գովազդ և շուկայավարում	260,368	482,535
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	253,330	146,291
Մասնագիտական ծառայություններ	240,198	283,229
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	190,164	183,722
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	161,637	168,732
Վարձակալության ծախսեր	139,513	36,951
Ապահովագրություն	115,898	78,956
Անվտանգության ծառայություն	96,610	87,762
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	96,212	58,720
Այլ	92,177	85,607
	3,203,554	2,917,238

* 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածություն և անորոշագյա ի կազմում ներառված 231,755 հազար դրամ գումարը (2020թ-ին՝ 226,929 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների անորոշագյա ին՝ ՖՀՄ 16 «Վարձակալության մասին» օրենքի համաձայն (սեռ Ծանոթագրության մաս 17):

39 Շահույթի թափարկի գծով ծախս

«Այ Դի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	659,455	803,114
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(158,589)	(277,500)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	500,866	525,614

2021թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ-ին՝ 18%):

Հարկի սրոյ ու նախտորոյ քաջ ալի համադրու մ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվահամար

	2021թ. հազ. դրամ	%	2021թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	2,042,889		1,697,076	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	367,720	18.0	305,474	18.0
Չնվազեցվող ծախսեր	133,146	7.0	220,140	13.0
	500,866	25	525,614	31.0

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորությամբ ու ներքին

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու ն ներին կից ծանոթագրությու ն ներ

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,160		-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(105,790)	(6,653)	28,551	(83,892)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(10,083)	12,060	-	1,977
Հանախորդներին տրված վարկեր	(986,395)	117,831	-	(868,564)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(14,059)	444	-	(13,615)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(267,953)	3,058	-	(264,895)
Այլ ակտիվներ	2,439	(36,336)	-	(33,897)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	277,676	4,811	-	282,487
Այլ պարտավորություններ	91,386	63,374	-	154,760
	(1,011,619)	158,589	28,551	(824,479)

«Այ Դի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	404	756	-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(166,586)	(39,715)	100,511	(105,790)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(16,989)	6,906	-	(10,083)
Հանախորդներին տրված վարկեր	(1,386,039)	399,644	-	(986,395)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,324)	1,265	-	(14,059)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(289,135)	21,182	-	(267,953)
Այլ ակտիվներ	(22,977)	25,416	-	2,439
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	294,916	(17,240)	-	277,676
Այլ պարտավորություններ	111,381	(19,995)	-	91,386
	(1,389,630)	277,500	100,511	(1,011,619)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2021թ.			2020թ.		
	Գու մարդ նախքան հարկու մը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գու մարդ նախքան հարկու մը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրականացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գումար	(137,139)	24,685	(112,454)	740,685	(133,324)	607,361
Շահույթ կամ վնաս սեղանի վրա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրականացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գումար և վնասներ	(21,480)	3,866	(17,614)	(1,299,081)	233,835	(1,065,246)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ	(158,619)	28,551	(130,068)	(558,396)	100,511	(457,885)

40 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցները դրամարկղում	6,086,245	6,789,095
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,636,238	9,742,840
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- A- -ից A+ վարկանիշով	2,720	14,490
- BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	1,086,325	22,013
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	400,832	415,653
- B- -ից B+ վարկանիշով	478,204	43,568
- առանց վարկանիշի	19,489	196,403
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	1,987,570	692,127
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,710,053	17,224,062
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,469)	(6,447)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,706,584	17,217,615

Վարկանիշերը հիմնված են «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի տվյալների վրա Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պարտքային առումով սրժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2020թ-ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

41 Աերդրու մայ ին արժեթղթեր

(ա) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	3,615,947	4,048,272
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	2,179,576	-
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	5,795,523	4,048,272
Կորպորատիվ պարտատոմներ		
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	348,731	-
- B- -ից B+ վարկանիշով	748,182	254,183
- առանց վարկանիշի	1,167,180	1,444,975
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմներ	2,264,093	1,699,158
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմներ	367,744	293,326
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	8,427,360	6,040,756
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	-	2,443,334
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	-	2,443,334
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,427,360	8,484,090

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,642,522	3,838,371
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	2,531,506	-
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	7,174,028	3,838,371
Կորպորատիվ պարտատոմներ		
- B -ից B+ վարկանիշով	-	1,815,460
- առանց վարկանիշի	1,021,887	1,000,818
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմներ	1,021,887	2,816,278
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	8,195,915	6,654,649
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	10,609,072	11,380,632
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմներ	-	2,780,630
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	10,609,072	14,161,262
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	10,609,072	14,161,262
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,804,987	20,815,911
Պարտքային կորստի պահուստ	(58,004)	(150,049)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող	18,746,983	20,665,862

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
--	---------------------	---------------------

(գ) Ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Եթե այլ նշում չի արվում, աղյուսակում ֆինանսական ակտիվների համար ներկայացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
հազ. դրամ				
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,144,254	-	-	6,144,254
- B- -ից B+ վարկանիշով	748,182	-	-	748,182
- առանց վարկանիշի*	1,167,180	-	-	1,167,180
Հաշվեկշռային արժեք	8,059,616	-	-	8,059,616

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
հազ. դրամ				
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,783,100	-	-	17,783,100
- B- -ից B+ վարկանիշով	-	-	-	-
- առանց վարկանիշի*	1,021,887	-	-	1,021,887
Հաշվեկշռային արժեք	(58,004)	-	-	(58,004)

31 դեկտեմբերի 2021թ.

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
		Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	

* Ղեկավարույթ ան գնահատմամբ ստանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորաբա համապատասխանում է «Standard & Poor’s» գործակալ ույթ ան վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
		Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,491,605	-	-	6,491,605
- B- -ից B+ վարկանիշով	254,183	-	-	254,183
- առանց վարկանիշի*	1,444,975	-	-	1,444,975
Հաշվեկշռայ ին սրժեք	8,190,763	-	-	8,190,763

* Ղեկավարույթ ան գնահատմամբ ստանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորաբա համապատասխանում է «Standard & Poor’s» գործակալ ույթ ան վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
հազ. դրամ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Անորոշագրված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,999,633	-	-	17,999,633
- B- -ից B+ վարկանիշով	1,815,460	-	-	1,815,460
- առանց վարկանիշի*	1,000,818	-	-	1,000,818
	20,815,911	-	-	20,815,911
Կորստի պահուստ	(150,049)	-	-	(150,049)
Հաշվեկշռային արժեք	20,665,862	-	-	20,665,862

* Ղեկավարությամբ գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշերից:

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետզհետե պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետզման այս մասնագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառել այս ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պատասխանատու բացակայության դեպքում, սակայն այս մասնագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը այս մասնագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պահանջով, չի ապահանջել դրանք: Առցանց դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականություն գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետզման այս մասնագրերի գծով վճարվելիք գումարներում (Ծանոթագրություն 20):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխառություն, արժեթղթերի փոխառություն և փոխառություն և ստանդարտգործառնություններին բնորոշ այս մանրերով:

42 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկեր և փոխառություններ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	1,376,500	733,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	3,214,780	2,876,594
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ	4,591,280	3,610,094
Վարկեր և ավանդներ		
Եվրասիական տնտեսական միության բանկեր և այլ ֆինանսական կազմակերպություններ		
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	-	127
- B- -ից B+ վարկանիշով	-	1,442,239
- առանց վարկանիշի	3,131,536	5,887,035
Հայկական բանկեր		
- BB- -ից BB+ վարկանիշով	195,209	-
- B- -ից B+ վարկանիշով	246,679	235,526
- առանց վարկանիշի	-	1,282,814
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
- AA- -ից AA+ վարկանիշով	529,125	575,617
- BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	-	96,167
- առանց վարկանիշի	81,392	-
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	2,150,694	2,642,628
Վճարային համակարգեր	1,617,651	2,089,290
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	7,952,286	14,251,443
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխառություններ	12,543,566	17,861,537
Պարտքային կորստի պահուստ	(96,763)	(42,299)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխառություններ	12,446,803	17,819,238

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2020թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 8%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 10%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2020թ-ին՝ 10% պահվում էր ՀՀ դրամով, իսկ 8%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 11), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2020թ-ին՝ մեկ բանկ), որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 5,868,225 հազար դրամ:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակ

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,783,649 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին, իսկ 2,879,326 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը՝ CCC- -ից CCC+ վարկանիշին (2020թ-ին 11,901,767 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում էր «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին):

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվություններն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշերից:

43 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	6,082,288	6,045,468
Ընդամենը հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	6,082,288	6,045,468
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,216)	(6,261)
Ընդամենը հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	6,076,072	6,039,207

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի հետ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք 6,082,288 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 6,045,468 հազար դրամ) առանց վարկանիշի գումարի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (ՀՀ կառավարության արժեթղթերի) իրական արժեքը կազմում է 6,646,597 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 7,026,359 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

44 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	38,074,876	38,203,088
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	7,175,059	3,032,742
Վարկեր առևտրային ընկերություններին	4,163,823	2,342,435
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,502,562	3,073,598
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	7,667,409	7,199,895
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	59,583,729	53,851,758
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	26,041,148	16,070,099
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	18,624,225	17,758,361
Էքսպրես վարկեր	8,524,673	5,772,875
Ոսկու գրավով վարկեր	7,908,548	7,537,300
Վարկային գծեր	2,057,737	515,978
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	1,232,592	877,225
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	632,122	2,378,629
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,679,635	1,869,049
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	66,700,680	52,779,516
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն վարկեր	126,284,409	106,631,274
Պարտքային կորստի պահուստ	(9,182,698)	(12,108,714)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ վարկեր	117,101,711	94,522,560

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին**				
- ոչ ժամկետանց	29,937,206	-	-	29,937,206
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,137,670	8,137,670
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	29,937,206	-	8,137,670	38,074,876
Պարտքային կորստի պահուստ	(103,502)	-	(6,794,306)	(6,897,808)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	29,833,704	-	1,343,364	31,177,068
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	7,175,059	-	-	7,175,059
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	7,175,059	-	-	7,175,059
Պարտքային կորստի պահուստ	(7,557)	-	-	(7,557)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	7,167,502	-	-	7,167,502
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	3,977,000	-	47,695	4,024,695
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	139,128	139,128
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	3,977,000	-	186,823	4,163,823
Պարտքային կորստի պահուստ	(18,653)	-	(102,909)	(121,562)
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	3,958,347	-	83,914	4,042,261
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	2,380,833	-	1,928	2,382,761
- 181-360 օր ժամկետանց	5,883	-	-	5,883
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	113,918	113,918
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,386,716	-	115,846	2,502,562
Պարտքային կորստի պահուստ	(10,795)	-	(45,799)	(56,594)
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,375,921	-	70,047	2,445,968

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	5,856,044	37,974	819,505	6,713,523
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 31-90 օր ժամկետանց	9,765	5,575	103,005	118,345
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	19,800	19,800
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	815,741	815,741
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	5,865,809	43,549	1,758,051	7,667,409
Պարտքային կորստի պահուստ	(89,386)	(886)	(965,880)	(1,056,152)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	5,776,423	42,663	792,171	6,611,257
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	49,341,790	43,549	10,198,390	59,583,729
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	(229,893)	(886)	(7,908,894)	(8,139,673)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	49,111,897	42,663	2,289,496	51,444,056
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	25,790,584	88,340	11,982	25,890,906
- մինչև 30 օր ժամկետանց	19,309	-	-	19,309
- 31-90 օր ժամկետանց	3,094	15,568	-	18,662
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,021	31,021
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	48,133	48,133
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	33,117	33,117
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	25,812,987	103,908	124,253	26,041,148
Պարտքային կորստի պահուստ	(55,214)	(2,489)	(28,310)	(86,013)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	25,757,773	101,419	95,943	25,955,135
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	16,863,442	159,273	133,128	17,155,843
- մինչև 30 օր ժամկետանց	180,961	46,442	39,116	266,519
- 31-90 օր ժամկետանց	-	268,980	91,322	360,302
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	192,877	192,877
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	152,242	152,242
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	496,442	496,442
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	17,044,403	474,695	1,105,127	18,624,225
Պարտքային կորստի պահուստ	(83,392)	(24,513)	(319,491)	(427,396)

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	16,961,011	450,182	785,636	18,196,829

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	8,177,562	30,358	7,854	8,215,774
- մինչև 30 օր ժամկետանց	151,948	16,699	2,214	170,861
- 31-90 օր ժամկետանց	2,138	129,441	3,464	135,043
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,167	1,167
- 181-365 օր ժամկետանց	-	-	1,828	1,828
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	8,331,648	176,498	16,527	8,524,673
Պարտքային կորստի պահուստ	(148,777)	(47,777)	(8,500)	(205,054)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր	8,182,871	128,721	8,027	8,319,619

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	7,506,985	12,190	8,836	7,528,011
- մինչև 30 օր ժամկետանց	231,708	4,820	-	236,528
- 31-90 օր ժամկետանց	5,432	100,077	2,631	108,140
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	23,547	23,547
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	12,322	12,322
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	7,744,125	117,087	47,336	7,908,548
Պարտքային կորստի պահուստ	(25,285)	(14,700)	(21,241)	(61,226)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	7,718,840	102,387	26,095	7,847,322

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր

- ոչ ժամկետանց	1,208,516	70	4,179	1,212,765
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,695	102	-	2,797
- 31-90 օր ժամկետանց	-	6,880	-	6,880
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	6,096	6,096
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	4,054	4,054

Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր

1,211,211	7,052	14,329	1,232,592
------------------	--------------	---------------	------------------

Պարտքային կորստի պահուստ

(7,752)	(1,725)	(7,114)	(16,591)
----------------	----------------	----------------	-----------------

Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով զուտ վարկեր

1,203,459	5,327	7,215	1,216,001
------------------	--------------	--------------	------------------

Դրամական միջոցների գրավով վարկեր

- ոչ ժամկետանց	630,512	-	-	630,512
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,610	-	-	1,610

Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր

632,122	-	-	632,122
----------------	----------	----------	----------------

Պարտքային կորստի պահուստ

(69)	-	-	(69)
-------------	----------	----------	-------------

Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր

632,053	-	-	632,053
----------------	----------	----------	----------------

Վարկային գծեր

- ոչ ժամկետանց	1,924,340	10,635	1,785	1,936,760
- մինչև 30 օր ժամկետանց	21,393	996	4,578	26,967
- 31-90 օր ժամկետանց	-	25,119	259	25,378
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,837	31,837
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	36,795	36,795

Ընդամենը համախառն վարկային գծեր

1,945,733	36,750	75,254	2,057,737
------------------	---------------	---------------	------------------

Պարտքային կորստի պահուստ

(22,434)	(12,966)	(50,592)	(85,992)
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Ընդամենը զուտ վարկային գծեր

1,923,299	23,784	24,662	1,971,745
------------------	---------------	---------------	------------------

31 դեկտեմբերի 2021թ.*

	1-ին վուլ հազ. դրամ	2-րդ վուլ հազ. դրամ	3-րդ վուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	1,297,460	9,485	14,350	1,321,295
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,977	1,821	1,185	8,983
- 31-90 օր ժամկետանց	-	9,457	-	9,457
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,216	31,216
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	7,854	7,854
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	300,830	300,830
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,303,437	20,763	355,435	1,679,635
Պարտքային կորստի պահուստ	(16,497)	(2,959)	(141,228)	(160,684)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,286,940	17,804	214,207	1,518,951
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	64,025,666	936,753	1,738,261	66,700,680

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու նների կից ծանոթագրության ու ններ

Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	(359,420)	(107,129)	(576,476)	(1,043,025)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված գուտ վարկեր	63,666,246	829,624	1,161,785	65,657,655

* Այլ ու սակում ներկայ սցված կորստի պիտու սը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հախք նսխատված որոշ պողոտ կսների, պ դ թվում՝ վարկայ ին քսքսերի և օվերդրաֆսների հետ կապված վիխաղություն ան հանձնատություն ու նների գծով ակնկալվող պարտքայ ին կորուստները:

** Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր ընկերություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում ներառված 29,937,206 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B վարկանիշին:

Արուն ներկայ սցված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռայ ին պոժեքի նշանակալի վիժիություն ու նները, որոնք հանգեցրել են կորստի պիտու ստի վիժիություն ու նների:

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ անորսիզսցված պոժեքով չափող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	39,327,159	477,731	14,046,868	53,851,758
Տեղափոխում 1-ին փուլ	56,305	(56,305)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,309)	20,759	(18,450)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(997)	(27,494)	28,491	-
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	23,453,607	-	-	23,453,607
Աբողջություն աբ կամ մանակի մտրված ֆինանսական ակտիվներ	(11,433,295)	(366,484)	(279,753)	(12,079,532)
Ակտիվի գումար տրվելություն ու ն տոկոսների և պատքոլ յ յ վերագնահատում մից	(2,058,680)	(4,658)	(626,958)	(2,690,296)
Դում քսքքում մներ	-	-	(2,951,808)	(2,951,808)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	49,341,790	43,549	10,198,390	59,583,729

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ անորսիզսցված պոժեքով չափող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Անցորդը առ 1 հուլիսի	49,050,997	1,343,045	2,385,474	52,779,516
Տեղափոխում 1-ին փուլ	689,735	(443,777)	(245,958)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(286,037)	355,671	(69,634)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(457,850)	(120,340)	578,190	-
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվներ նոր	36,462,997	258,846	60,141	36,781,985
Աբողջություն յ աբ կամ մանակի մտրված ֆինանսական ակտիվներ	(20,463,541)	(577,541)	(676,898)	(21,717,979)

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվույթ ու ններին կից ծանոթագրույթ ու ններ

հազ. դրամ	2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Այսփվի գու տվտվտիտույթ ու ն տտկոսնտերի և արտարծույթ յի վերազնտհատու մից	(970,635)	120,849	896,348	46,560
Դու րագրու մներ	-	-	(1,189,402)	(1,189,402)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	64,025,666	936,753	1,738,261	66,700,680

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին**				
- ոչ ժամկետանց	27,458,829	-	-	27,458,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	10,744,259	10,744,259
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	27,458,829	-	10,744,259	38,203,088
Պարտքային կորստի պահուստ	(136,651)	-	(8,321,114)	(8,457,765)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	27,322,178	-	2,423,145	29,745,323
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	3,032,742	-	-	3,032,742
Պարտքային կորստի պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը գուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	3,032,742	-	-	3,032,742
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,890,815	47,538	101,160	2,039,513
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	72,294	72,294
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,628	230,628
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	1,890,815	47,538	404,082	2,342,435
Պարտքային կորստի պահուստ	(10,188)	(309)	(215,449)	(225,946)
Ընդամենը գուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	1,880,627	47,229	188,633	2,116,489

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
- ոչ ժամկետանց	2,812,353	-	9,464	2,821,817
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	21,718	21,718
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,063	230,063
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,812,353	-	261,245	3,073,598
Պարտքային կորստի պահուստ	(4,848)	-	(87,249)	(92,097)
Ընդամենը գուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,807,505	-	173,996	2,981,501
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	4,117,726	381,496	805,463	5,304,685
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,694	20,695	-	35,389
- 31-90 օր ժամկետանց	-	28,002	-	28,002
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	988,009	988,009
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	26,018	26,018
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	817,792	817,792
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	4,132,420	430,193	2,637,282	7,199,895
Պարտքային կորստի պահուստ	(33,349)	(12,136)	(1,851,340)	(1,896,825)
Ընդամենը գուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	4,099,071	418,057	785,942	5,303,070
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	39,327,159	477,731	14,046,868	53,851,758
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	39,142,123	465,286	3,571,716	43,179,125
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	15,628,631	-	21,476	15,650,107
- մինչև 30 օր ժամկետանց	80,187	-	-	80,187
- 31-90 օր ժամկետանց	-	126,869	-	126,869
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	123,167	123,167
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	89,769	89,769
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	15,708,818	126,869	234,412	16,070,099
Պարտքային կորստի պահուստ	(48,786)	(14,352)	(64,043)	(127,181)
Ընդամենը գուտ հիփոթեքային վարկեր	15,660,032	112,517	170,369	15,942,918
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	14,926,681	46,508	127,522	15,100,711
- մինչև 30 օր ժամկետանց	439,806	-	-	439,806
- 31-90 օր ժամկետանց	-	672,849	-	672,849
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	706,424	706,424
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	139,340	139,340
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	699,231	699,231
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	15,366,487	719,357	1,672,517	17,758,361
Պարտքային կորստի պահուստ	(131,801)	(55,156)	(492,536)	(679,493)

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ընդամենը գուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	15,234,686	664,201	1,179,981	17,078,868

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Էքսպրես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	5,364,435	11,627	3,550	5,379,612
- 31-90 օր ժամկետանց	130,976	-	9,185	140,161
- 91-180 օր ժամկետանց	2,172	208,205	6,021	216,398
- 181-365 օր ժամկետանց	-	-	36,704	36,704
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	5,497,583	219,832	55,460	5,772,875
Պարտքային կորստի պահուստ	(184,317)	(72,484)	(24,857)	(281,658)
Ընդամենը գուտ էքսպրես վարկեր	5,313,266	147,348	30,603	5,491,217

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	7,048,818	1,453	2,651	7,052,922
- մինչև 30 օր ժամկետանց	246,618	-	-	246,618
- 31-90 օր ժամկետանց	-	187,509	-	187,509
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	49,717	49,717
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	534	534
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	7,295,436	188,962	52,902	7,537,300
Պարտքային կորստի պահուստ	(32,305)	(29,679)	(24,791)	(86,775)
Ընդամենը գուտ ոսկու գրավով վարկեր	7,263,131	159,283	28,111	7,450,525

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	496,581	493	-	497,074
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,189	-	-	5,189
- 31-90 օր ժամկետանց	-	5,652	-	5,652
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,046	8,046
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	17	17
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	501,770	6,145	8,063	515,978
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,321)	(1,312)	(3,899)	(8,532)
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով գուտ վարկեր	498,449	4,833	4,164	507,446

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությոյ ու ններին կից ծանոթագրույթ ու ններ

Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	877,225	-	-	877,225
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,225	-	-	877,225
Պարտքային կորստի պահուստ	(95)	-	-	(95)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,130	-	-	877,130
Վարկային գծեր				
- ոչ ժամկետանց	2,194,233	92	-	2,194,325
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,885	-	-	27,885
- 31-90 օր ժամկետանց	-	58,990	-	58,990
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	94,225	94,225
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,204	3,204
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	2,222,118	59,082	97,429	2,378,629
Պարտքային կորստի պահուստ	(32,203)	(29,956)	(67,460)	(129,619)
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	2,189,915	29,126	29,969	2,249,010

«Այ Դի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու նների կից ծանոթագրության ու ններ

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			Ուղղմանը հազ. դրամ
	1-ին վուլ հազ. դրամ	2-րդ վուլ հազ. դրամ	3-րդ վուլ հազ. դրամ	
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	1,574,547	8,558	86,140	1,669,245
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,013	-	-	7,013
- 31-90 օր ժամկետանց	-	14,240	-	14,240
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	101,596	101,596
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,997	3,997
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	72,958	72,958
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,581,560	22,798	264,691	1,869,049
Պարտքային կորստի պահուստ	(16,086)	(4,433)	(102,207)	(122,726)
Ընդամենը գուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,565,474	18,365	162,484	1,746,323
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	49,050,997	1,343,045	2,385,474	52,779,516
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված գուտ վարկեր	48,602,083	1,135,673	1,605,679	51,343,435

* Այլ ու սակու մ ներկայ սցված կորստի պահու ստը ներառու մ է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ արդու կտների, պ դ թվու մ՝ վարկայ ին քարտերի և օվերդրաֆսների հետ կապված վոխատվու թյ ան հանձնառու թյ ու նների գծով սկնկալ վող պարտքայ ին կորու ստները:

** Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր ընկերություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում ներառված 15,916,719 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին, իսկ 11,542,109 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը՝ B+ վարկանիշին:

(բ) Պարտքային կորստի պահու ստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ի (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարսքի որակի բարել ախանս պ լ միջոցների վերլ ու ծու թյ ու ն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի

«Ա Դ Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությո՜ւ ններին կից ծանոթագրությո՜ւ ններ

առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2021թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին սրված վարկերի հաշվեկշռայ ին արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրու թյ ամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի սրահաղրման ամսաթվի դրու թյ ամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	17,801,433	-	17,801,433
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	11,210,275	-	11,210,275
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,132	-	4,243,132
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	12,945,018	12,945,018	-
Այլ գրավ	1,835,915	-	1,835,915
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,118,787	-	1,118,787
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	49,154,560	12,945,018	36,209,542
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	2,104,120	2,104,120	-
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	-	-	-
Այլ գրավ	185,376	-	185,376
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	-	-	-
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	2,289,496	2,104,120	185,376
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	51,444,056	15,049,138	36,394,918

31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին սրված վարկերի հաշվեկշռային սրժեք	Գրավի իրական սրժեքը հաշվետու ամսաթվի դրույթ ամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական սրժեքը վարկի սրահադրման ամսաթվի դրույթ ամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	11,686,248	-	11,686,248
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	17,531,201	-	17,531,201
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,923	-	4,243,923
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	4,101,474	4,101,474	-
Այլ գրավ	1,002,609	-	1,002,609
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,041,954	-	1,041,954
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	39,607,409	4,101,474	35,505,935
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	3,294,865	3,294,865	-
Այլ գրավ	268,856	-	268,856
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	7,995	-	7,995
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	3,571,716	3,294,865	276,851
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	43,179,125	7,396,339	35,782,786

* Կորպորատիվ երաշխավորությունները սրահադրել են կառուցվածքային ֆինանսական արդյունաբերության ոլորտի ոլորտում գործող ընկերությունները, և ըստդեկլարացիայի սահմանված իրավունքների, եթե համապատասխան վարկերի գծով սեռի ու նենապարտականցում և, երաշխավորողները կկարողանան ամբողջությամբ ամբ մարել վարկերը:

** Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են 11,789,370 հազար դրամ գումարով բանկերի և հաճախորդների ավանդները (2020թ-ին՝ 3,032,742 հազար դրամ) և 1,155,648 հազար դրամ գումարով կորպորատիվ պարտատուները (2020թ-ին՝ 1,068,732 հազար դրամ):

*** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 66,700 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 922,271 հազար դրամ) գումարն ուղղակիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այնուամենայնիվ, այն ծառայում է որպես ապահովություն ու ներկու վարկատուներին սրահադրված վարկերի դիմաց Բանկում գրավադրված իրավունքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացատրում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության և ներքին կից ծանոթագրության և ներքին

Այդ քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է պն գրավը, որն առավել սեղին է սրժեգրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՊԸ վարկառուների բաժնետերերից ստացված երաշխավորություն և ներքին չեն դիտարկվում սրժեգրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պահանջով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման պլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չսրժեգրկված վարկերի վերադարձել իրություն և նր հիմնականում կախված է վարկառուների վճարում և պարտքի որակից, պլ ոչ գրավի սրժեգրկից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը և ու բաբանչյ ու բ հաշվետու ամսաթվի դրություն ամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրություն ամբ դրամական միջոցների գրավով վարկերի մնացորդը, որի գծով սրժեգրկման գծով պետություն չէր ձևավորվել գրավի առկայություն ամ պահանջով, կազմում էր 7,799,555 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 3,909,967 հազար դրամ):

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Սպառողական վարկերի և ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկերի համար ապահովություն է ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այս վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Դրամական միջոցների գրավով վարկերի և վարկային գծերի մի մասի դիմաց գրավադրված են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված ձեռք բերված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերը և վարկային գծերի մի մասը գրավով ապահովված չեն:

(iii) Առգրավված գրավ

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնականում անշարժ գույքը:

	2021թ.	2020թ.
	Հաշվեկշիռային սրժեգրկում հազ. դրամ	Հաշվեկշիռային սրժեգրկում հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,484,925	1,476,007
Ավելացումներ	1,064,661	1,126,820
Վանառք	(418,660)	(117,902)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	3,130,926	2,484,925

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությոյ ու ններին կից ծանոթագրությոյ ու ններ

2021թ.	2020թ.
Հաշվեկշռայ ին սրժեք հազ. դրամ	Հաշվեկշռայ ին սրժեք հազ. դրամ

Առգրավման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է պարտագանցումով վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Առգրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեգրկումից կորուստները: Արժեգրկումը գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Շուկայական մեթոդը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքների հայտարարված գների վրա, կիրառելով 10%-ից 40% գեղչ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը սրահաղրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեությամբ ունեցած իրականացնող հաճախորդներին:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	27,054,887	29,733,721
Արդյունաբերություն	6,512,723	3,968,121
Շինարարություն	5,266,969	5,378,669
Էներգետիկայի ոլորտ	4,278,515	5,331,535
Հանքարդյունաբերություն	3,233,427	5,706,623
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	2,300,394	1,020,819
Սպասարկման ոլորտ	1,964,185	574,393
Տրանսպորտ և կապ	428,745	447,709
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	25,983	31,145
Այլ	8,517,901	1,659,023
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	66,700,680	52,779,516
	126,284,409	106,631,274
Պարտքային կորստի պահուստ	(9,182,698)	(12,108,714)
	117,101,711	94,522,560

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 119,443,561 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 99,496,065 հազար դրամ) սրահաղրվել են Հայաստանի Հանրապետությամբ ունեցած գործունեությամբ ունեցած իրականացնող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 9,543,732 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 2,690,467 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

(զ) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2020թ-ին՝ երեք), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 16,509,834 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 22,095,098 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 25-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության նմուշ

45 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	4,256,112	848,261	2,067,181	1,478,213	132,399	1,740,943	10,523,109
Ավելացումներ	9,009	20,900	364,787	123,465	700	942,957	1,461,818
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(103,838)	(45,184)	-	(10,922)	(159,944)
Վերադասակարգում	-	-	1,620	(1,620)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	4,265,121	869,161	2,329,750	1,554,874	133,099	2,672,978	11,824,983
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	967,751	81,256	1,373,834	741,008	47,266	589,333	3,800,448
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,252	42,497	288,164	179,840	15,200	300,488	909,441
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(91,939)	(36,830)	-	(10,922)	(139,691)
Վերադասակարգում	-	-	1,620	(1,620)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	1,051,003	123,753	1,571,679	882,398	62,466	878,899	4,570,198
Հաշվեկշռային արժեք	3,214,118	745,408	758,071	672,476	70,633	1,794,079	7,254,785
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,323,235	477,360	1,698,307	1,271,887	122,383	1,052,058	8,945,230
Ավելացումներ	5,483	375,539	371,060	237,204	15,550	705,796	1,710,632
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(72,606)	(4,638)	(6,140)	(26,924)	(5,534)	(16,911)	(132,753)
Վերադասակարգում	-	-	3,954	(3,954)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	4,256,112	848,261	2,067,181	1,478,213	132,399	1,740,943	10,523,109
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	906,124	47,560	1,157,735	578,600	34,458	410,008	3,134,485
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,686	38,334	222,188	180,470	14,826	196,236	735,740
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(22,059)	(4,638)	(6,140)	(18,011)	(2,018)	(16,911)	(69,777)
Վերադասակարգում	-	-	51	(51)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	967,751	81,256	1,373,834	741,008	47,266	589,333	3,800,448
Հաշվեկշռային արժեք	3,288,361	767,005	693,347	737,205	85,133	1,151,610	6,722,661

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

Շենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ գնահատվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնախ գնահատողի կողմից: Անկախ գնահատողի կողմից գնահատված շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում էր վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատման համար որպես հիմք օգտագործվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությունը:

Շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Եթե շենքերի վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,097,959 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 3,172,202 հազար դրամ):

46 Վարձակալու թյ ան գծով պարտավորու թյ ու ններ/ իրալու նքի ձևով սկսիվներ

Օգտագործման

Բանկը վարձակալու ու է սկսիվներ, օրինակ՝ հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի տարածքներ, սովորաբար 5-10 տարի ժամկետով: Ատրև ներկայ սցված է պ ն վարձակալու թյ ու նների մախն սեղեկատլու թյ ու նը, որոնց շրջանալու ու Բանկը հանդես է գալ իս որախ վարձակալ :

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,493,835	1,606,304
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	107,697	114,460
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(231,755)	(226,929)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,369,777	1,493,835

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	311,772	286,048
Մեկից երկու տարի ժամկետով	313,857	286,468
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	910,413	853,246
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	550,509	808,728
Ընդամենը չզեղված վարձակալության գծով վճարվելիք գումար	2,086,551	2,234,490
Չվաստակած ֆինանսական ծախսեր	(578,850)	(691,844)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,507,701	1,542,646

(զ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	231,755	226,929
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	154,293	80,357
Կարճաժամկետ վարձակալություններին վերաբերող ծախսեր	139,513	36,951

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվույթ ու նման ճանաչված գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	347,131	290,591

47 Այլ ակտիվներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	671,377	758,076
Պարտքային կորստի պահուստ	(57,700)	(315,558)
Ընդամենը գուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	613,677	442,518
Կանխավճարներ	1,047,374	934,320
Նյութեր	145,448	80,479
Այլ	62,907	23,209
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,255,729	1,038,008
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,869,406	1,480,526

48 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպույթ ու նմանի ավանդներ և մնացորդներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	9,764,067	11,367,033
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	-	4,596,251
Գրավով ապահովված վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,773,650	892,088
Գրավով ապահովված վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	4,065,120	2,690,750
Ընթացիկ հաշիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7,451,183	7,168,074
Լորո հաշիվներ	70,307	67,255
Այլ պարտավորություններ	48,565	30,802
	27,172,892	26,812,253

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 9,543,732 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հանախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 2,690,467 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված փոխառությունների համար (Ծանոթագրություն 15):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երեք բանկի և պլ ֆինանսական կազմակերպության ու նների (2020թ-ին՝ երեք բանկի և ֆինանսական կազմակերպության) Բանկում սեղաբաշխված միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պ ս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 16,635,717 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 13,595,038 հազար դրամ):

49 Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԲԿ-ի հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	16,504,941
Տեղական բանկերի հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	3,319,049
Տեղական ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	961,822
	13,008,429	20,785,812

Հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված են ամորտիզացված արժեքով չափվող 10,609,072 հազար դրամ գումարով Բանկի սեփական արժեթղթերը (2020թ-ին՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,443,334 հազար դրամ և ամորտիզացված արժեքով չափվող 19,624,563 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը):

50 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	13,337,577	13,416,535

2021թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 12,069,400 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր (2020թ-ին՝ 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով):

(ս) Պարտավորության ու նների և ֆինանսավորման գործու նետության ու նից ստացող դրամական հոսքերի վոլյումից ու նների համադրում

հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,416,535	6,700,803
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	6,038,359	5,708,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(5,042,750)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	995,609	5,708,144
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(1,069,890)	906,469

հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	636,838	488,757
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(641,515)	(387,638)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	13,337,577	13,416,535

51 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	18,422,845	14,602,631
- Իրավաբանական անձինք	21,971,967	11,538,331
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	39,644,335	37,929,956
- Իրավաբանական անձինք	12,124,829	2,702,599
	92,163,976	66,773,517

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 13,922,607 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2020թ-ին՝ 3,675,054 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ հաճախորդներին տրված վարկերի և Բանկի կողմից տրամադրված երաշխավորությունների համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2020թ-ին նման հաճախորդ չկար), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը և կազմում են 5,641,353 հազար դրամ:

52 Այլ պարտավորությամբ ու ներքին

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	949,484	581,895
Վճարային համակարգերին վճարվելիք գումարներ	277,863	100,701
Չհաշվանցված գործարքներ	281,187	15,986
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	595,683	494,566
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,104,217	1,193,148
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	417,532	309,379
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	134,300	136,053
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	551,832	454,432
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	2,656,049	1,638,580

53 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նմեր

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2020թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2020թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2021թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2020թ-ին նույնպես չէին թողարկվել): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գույք փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2021թ-ին և 2020թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

54 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգոտ ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) **Ֆինանսական ռիսկերի ու սու մնասիրության**

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝

Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառու կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ. Այնպես լավ պարտքային կորուստների գույք մասերը

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ել ակնարկային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ և ընդհանուր տեղեկություններ և 3 (ե) (vi) կետում:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի սահման

Որոշելու համար, որոշ քաղաքական գործիքի գծով պարտականության ռիսկը նշանակալի չէ՞նա՞նք, սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը ստեղծում է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի սնցյալ ժամանակաշրջանների վարձի, վարկային որակի վորձադեմների գնահատման և ապագա ամետոտեղեկատվություն ան վրահիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, որոշ քաղաքական գործիքի և ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի սահման համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- պարտականության ստեղծումը ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- պարտականության ստեղծումը ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների վրա) ընդհանուր տեղեկությունների մասով՝ կիրառելի իլիկեյթ ունեցող:

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, որոշ քաղաքական գործիքի և ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի սահման:

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտականության ստեղծումը ունենալու հավանականությունն անվավերացումը ընդհանուր տեղեկությունները,

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցումը ան 30-օրյա առաջնահայելիչ :

Բանկի վարկառուների ենթարկվածությունը ու նրա պարտքային ռիսկին կանոնավոր կերպով հսկվում է, որի պայմանում կարող է ի հայտ գալ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի հայտնիչ: Հսկողությունը ան համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ սեղեկատվությունը ու նրա:

Ենթարկվածությունը ու նրա պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձանց սրված վարկեր)

Ենթարկվածությունը ու նրա պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրված վարկեր)

<ul style="list-style-type: none"> - Հանձնախորհրդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթի մարժաները, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշները, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտների, կառավարման որակը, վերադաս դեկավար անձնակազմի փոփոխությունները: 	<ul style="list-style-type: none"> - Վճարումների մասին տեղեկատվությունը ու նրա, ներառյալ ժամկետանցումը ան կարգավիճակի, մարումների փոփոխվածությունը ան մասին տեղեկատվությունը ու նրա:
---	---

Ենթարկվածությունը ու նրա պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձանց սրված վարկեր)

Ենթարկվածությունը ու նրա պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրված վարկեր)

<ul style="list-style-type: none"> - Վարկանիշային գործակալ ու թյ ու ներքին, մասնա լի հողվածների տյ պ ները, սրտաքին վարկանիշերի փոփոխությունը ու ներքին մասին տեղեկատվությունը ու նրա: - Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտագանցման սկիզբի գները վարկառուի համար՝ առկայության դեպքում: - Վակառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները: 	<ul style="list-style-type: none"> - Տրամադրված սահմանաչափ օգտագործումը, - Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմում մի բավարարումը: - Անկարգի, ֆինանսական և սնտեսական պայմանների առկայան կանխատեսվող փոփոխությունը ու ներքին:
--	--

Պարտագանցման սեղի ու նենաչ ու հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում է ն որպես հիմնական ելակետային տյ պ ներ իրավաբանական անձանց համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման սեղի ու նենաչ ու հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքը ստեղծել իս: Բանկը հավարում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողանի և պարտագանցման վերաբերյալ սեղեկատվությունը ու ն, որը վերլուծվում է ըստ սրտաքին/ծառայությունը ան և վարկառուի սեսակի, ինչպես նաև ըստ պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Ռոշ արտաֆեյների համար օգտագործվում է նաև սրտաքին վարկանիշային գործակալ ու թյ ու ներքին ձեռք բերված տեղեկատվությունը ու նրա: Բանկը սահմանում է պարտագանցման սեղի ու նենաչ ու հավանականությունը ան առավելագույն չափը, որը հավար է պ ն երկրի պարտագանցման սեղի ու նենաչ ու հավանականությունը ան վարկանիշին, որսեղ իր գործունեությունը ու ն է իրականացնում մ վարկառու և:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ել ակետային տվյալներ անհատների համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտականցման ստորի ու նենսակույտի հավանականությունը ան ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մարտիցների Անդրկովի մոդելում: Միգրացիայի մարտիցները կառուցվում են նախորդ 36 ամիսների տվյալների հիման վրա:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրույթի ամբողջական գնահատում է, սրբոյ ոք ստորի է ու նեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչում միցի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և վարկառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալի ոյթ ան չախանիշները սարբեր են փոխառույթ ան տարբեր սեականների, մասնավորապես, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սրվող փոխառույթ ու ներքին համար:

Սկզբնական ճանաչում միցի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նսն պն դեպքերում, երբ դրա պն մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք պլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծություն շրջանակում: Ան վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող պն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրագույն ռիսկի որոշ չախանիշներին, որոնցից է հատկապես ուշադրույթ ան ցանկում ներառվելը: Նսն որակական գործոնները հիմնված են վորձագետների դատողույթ ու ներքին և սնց պլ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա:

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանախախտ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցույթ ու նը հաճախորդներին սրված վարկերի համար և 1 օր ժամկետանցույթ ու նը՝ բանկերին և պլ ֆինանսական կազմակերպույթ ու ներքին սրված վարկերի և փոխառույթ ու ներքին և ներդրումային սրժեթյթերի համար: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն պն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջույթ ամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու սրտույթ պլ ժամանակահատվածը, որը կարող է սրամտրվել վարկառուին:

Որպես ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ ստորի է ու նեցել պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչում միցի վեր, եթե Բանկի քանակական մոդելների հիման վրա որոշվում է, որ ֆինանսական գործիքի մնացած ժամկետի համար պարտականցման ստորի ու նենսակույտի հավանականույթ ու նն աճել է ավելի քան 64%-ով:

Եթե գոյ ույթ ու ն ու նի վկայ ույթ ու ն, որ պլ ևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի համեմատույթ ու ն սկզբնական ճանաչում, գործիքի գծով կորստի պնտ սըր կրկին չախվում է 12-ամս ասկնկալ վող պարտքային կորուստների չախով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, պն թվում՝ վերանայված պն մանների խախտումը, կարող են վկայել պարտականցման ռիսկի աճի մասին, որը պնապնվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյ ույթ ու ն ու նենսակույտ: Նսն դեպքերում Բանկը սահմանում է վորձաբջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները սբար է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չախով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալի որոն նվազել է: Վարկի պն մնացրային պն մանների փոփոխույթ ան դեպքում ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում չախանիշների պլ ևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է հանդիսանալ սրդիական ստեղծկատույթ ու նը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պնտույթ ու ն՝ փոփոխված պն մնացրային պն մաններին համապատասխան:

Արտագանցումը ան սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե՝

- հավանական է, որ վարկառուն ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկա ութ ան դեպքում),
- Բանկի նկատմամբ վարկառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է հաճախորդներին սրված վարկերի համար և ավելի քան 30 օր՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկերի և փոխավորությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Օլերդրաֆտները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խփառում է սահմանված սահմանաչափ կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ որը ցածր է ընթացիկ չնսրված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն վարկառուի սնանկության պայմանում կամ վարկային պարտավորությունները կատարելու վարկառուի անկարողության պահանջով:

Վարկառուի հետ կապված պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Բանկի ներքում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագա ամետսեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագա ամետսեղեկատվության ներառում, երբ գնահատում է, պայմաններ տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագա ամետ սեղեկատվության ներառում գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

Բանկը նույնականացրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններ է ՀՆԱ-ն: Առանցքային գործոնների և ֆինանսական ակտիվների տարբեր պորտֆելների գծով պարտագանցման և կորստի դրույքների կանխատեսվող փոխհարաբերությունները մշակվել են վերջին 6 տարիների տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, չնայած ապագայամետ տեղեկատվության դրական գնահատված ազդեցության բազային մակրո սցենարի շրջանակում, ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն

ճշգրտվել ասպագայամետ տեղեկատվության մասով մակրո սցենարների միջև մեծ տարբերությունների պատճառով՝ պայմանավորված COVID-19 համավարակի հետ կապված իրավիճակով, Լեոնային Ղարաբաղի հակամարտությանը և այլ հանգամանքներով:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի այս մասագրային այս մասները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ 2ու կապակցում այս մասների փոփոխությունը, հաճախորդների պահանջները և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարումներով և ներկայիս կամ հնարավոր վաթսրացման հետ Գոյություն ունեցող վարկը, որի այս մասները փոփոխվել են, կարող է ապահանջվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական աժեքով՝ Ծանոթագրության 3 (ե) (v) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի այս մասները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապահանջման, որոշելու համար, սրբոյ ոք սեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտագանցման սեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մասացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված այս մասներից,
- պարտագանցման սեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մասացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական այս մասագրային այս մասների հիման վրա

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապահանջման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով աժեքով չէ և այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի այս մասները (վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայում)՝ նախապես ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել պարտագանցման ռիսկը: Վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայման Բանկի քաղաքականությունն համաձայն՝ վարկի այս մասները վերանայվում են ընտրանքային կարգով, եթե վարկատուն ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի պարտագանցման մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ վարկատուն ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտ քայլերը մարումները սկզբնական այս մասագրային այս մասների համաձայն կատարելու համար և սկսել վում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված այս մասներով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, սուկուսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանսների այս մասների փոփոխությունը: Վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայման քաղաքականությունը ունի գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց սրված վարկերի համար:

Վարկային այս մասագրի այս մասների վերանայման Բանկի քաղաքականությունն շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանցման սեղի ունենալու հավանականությունն գնահատում և սրտացում ում է ևս հանգամանքը, սրբոյ ոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերանայվել է սուկուսները և մարումները հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային այս մասագրերի այս մասների նման

վերանայում ենք Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների վործը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է վարկառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը այս մասագրի այս մասերի վտվոխությունն ընդհանուր և նրա վերականգնման հնարավորությունը:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային այս մասագրի այս մասերի վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և այս մասերի վերանայումն ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարտքային առումով արժեզրկման վկայություն (սեռ Ծանոթագրության 3 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պրոստիտուտի վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարտքային առումով արժեզրկված/վարկի հետկապիտալացում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պրոստիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պետության կարող է կրկին չափվել 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հավասար գումարով:

Այնպես վող պարտքային կորուստների չափում

Այնպես վող պարտքային կորուստները չափել իս որպես առանցքային ել ակետային տվյալներ հանդես են գալ իս հետևյալ վտվոխականների ժամկետային կառուցվածքները:

- պրոստիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն ընդ,
- կորուստ պրոստիտուտի ղեկավարում,
- պարտքի գումարը պրոստիտուտի պահին:

1-ին վտվոխ գործիքների գծով այնպես վող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա պրոստիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն ընդ պրոստիտուտի ղեկավարում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պրոստիտուտի պահին: Արժեքը ժամկետում այնպես վող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով արժեքը ժամկետի համար պրոստիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն ընդ պրոստիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստի գումարով և պարտքի գումարով պրոստիտուտի պահին:

Պարտիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտիտուտի սեղի ու նենսայ ու հավանականությունն ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Բանկը պրոստիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստ ստը գնահատում է հիմք ընդունելով պրոստիտուտի ու նենսային չկատարած այս մասագրային կողմերին ներկայացված պահանջների պոյ ու նքում միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ սեղեկատվությունը: Պարտիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստի գնահատման մոդելներում ընդհանուր և նրա վերականգնման հնարավորությունը, գրավը, առաջնահերթությունը ու նրա, այս մասագրային կողմի գործում նեում ղեկավար, ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը կազմող ցանկացած գրավի վտվոխական ցանցում մեղմում: Այսպես գոյքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեքը հարաբերակցությունն առանցքային ցուցանիշ է պրոստիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստ ստը որոշելու համար: Պարտիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստի գնահատմանները ճշգրտվում են տարբեր մասնական սցենարների սեռանկյունից և այնպես գոյքով ապահովված վարկերի հետկապիտալացում՝ այնպես գոյքի գների հնարավոր վտվոխությունն նենսային արտացոլելու համար: Պարտիտուտի ղեկավարում առաջացող կորուստ ստը հաշվարկվում է գեղջված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես գեղջման գործակից կիրառելով պոյ ու նավետակոստորոյքը:

Պարտքի գումարը պրոստիտուտի պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պրոստիտուտի ղեկավարում: Բանկը պրոստիտուտի պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով

պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլ լարվող և մաշվածության արդյունքում պարտքի գումարի հնարավոր վտվողությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտականացման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտականացման պահին: Փոխառված անհանձնառու թու նկերի համար պարտքի գումարը պարտականացման պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր արագագումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և արագ ամետստեղեկատվության հիման վրա Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտականացման պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորություն կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին վտվի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտականացման ստորին թու նկերի հավանականություն 12-ամսյա ացուցանիշը, Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտականացման ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ վարկառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը ստում է մինչև այն անսպիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել փոխառված անարդյունավետ կամ դադարեցնել փոխառված անհանձնառու թու նկեր կամ երաշխավորություններ:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի սեսակը,
- պարտքային ռիսկի վարկանիշերը,
- գրավի սեսակը:

Խմբավորումները պարտք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միասեսակ լինել և ապահովել ու համար:

Այն արբեթելների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին տրայններից հասանելի ստեղծակալությունները լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին տրայններից ստացված ուղենիշային ստեղծակալություններ: Ատրն ներկայացված են այն արբեթելները, որոնց համար արտաքին տրայններից ստացված ուղենիշային ստեղծակալություններն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու:

	2021թ. հազ. դրամ ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	2020թ. հազ. դրամ ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային ստեղծակալություն	
			Պարտականացման ստորին թու նկերի հավանականություն	Կորուստ պարտականացման դեպքում
Այլ համարվան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,059,615	8,190,764	«S&P» պարտականացման վերլուծություն հաշվետվության թու նկեր	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծություն հաշվետվության թու նկեր
Անորիգացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,804,988	20,815,911	«S&P» պարտականացման վերլուծություն հաշվետվության թու նկեր	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծություն հաշվետվության թու նկեր

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության և ներքին կից ծանոթագրության ներքին

	2021թ. հազ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	2020թ. հազ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
			Պարտզանցման սեղի ու նենսլ ու հավանականություն	Կորուստը պարտզանցման դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումնային արժեթղթեր	8,059,615	8,190,764	«S&P» պարտզանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտզանցման վերադասակարգման վերլուծության հաշվետվություն
Անորոշացված արժեքով չափվող ներդրումնային արժեթղթեր	18,804,988	20,815,911	«S&P» պարտզանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտզանցման վերադասակարգման վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց սրված վարկեր	11,897,919	18,251,332	«S&P» պարտզանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտզանցման վերադասակարգման վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց սրված վարկեր	18,039,287	9,231,744	«S&P» պարտզանցման վերլուծության հաշվետվություն	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկեր և վոխատվություններ	12,543,566	17,861,537	«S&P» պարտզանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտզանցման վերադասակարգման վերլուծության հաշվետվություն

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավել սզույն ենթարկվածությունը ունը որպես կանոն սրտացվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության և նույն և չճանաչված պայմանագրային հանձնառություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն և չունի արտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա

Ատրև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավել սզույն ենթարկվածությունը ունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԱՍՏՎԱԵՐ		
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,620,339	10,428,520
Դրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	403,975	-
Դրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումնային արժեթղթեր	8,427,360	8,484,090
Անորոշագցված արժեքով չափվող ներդրումնային արժեթղթեր	18,746,983	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին սրված վարկեր և փոխառություններ	12,446,803	17,819,238
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվել իք գումարներ	6,076,072	6,039,207
Հաճախորդներին սրված վարկեր	117,101,711	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	613,677	442,518
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածություն	177,436,920	158,401,995

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում աճանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետզման և արժեթղթերի փոխառության գործառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 15-ում:

Զճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են անանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են անանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության և փոխատվության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝		Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
		հաշվանցված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,082,288	-	6,082,288	(6,082,288)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	6,082,288	-	6,082,288	(6,082,288)	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	13,008,429	(13,008,429)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	17,073,549	-	17,073,549	(17,073,549)	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում հաշվանցված՝	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
		ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գումար	Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,045,468	-	6,045,468	(6,045,468)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	6,045,468	-	6,045,468	(6,045,468)	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(20,785,812)	-	(20,785,812)	16,604,596	-	(4,181,216)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(23,476,562)	-	(23,476,562)	19,295,063	-	(4,181,499)

Վերը այլ ու սակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվույթի ու նույն ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորույթի ու նմերի համախառն և զուտ գումարները չափվում են անորսի գացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվույթի ու նույն:

(գ) Շուկայական Դիսկ

Շուկայական Դիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման Դիսկն է շուկայական գների փոփոխույթի ու նմերի հետևանքով: Շուկայական Դիսկը ներառում է արժույթի ին, սոկոսադրույթի և պլ գնայ ին Դիսկերը: Շուկայական Դիսկն առաջանում է սոկոսադրույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխույթի ու նմերի ազդեցույթի անը և շուկայական գների ու արտադրույթի փոխարժեքների փոփոխանույթի ան մակարդակի փոփոխույթի ու նմերին: Շուկայական Դիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական Դիսկին ենթարկվածույթի ու նը և պահպանել պ նը ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով Դիսկի դիմաց եկամտաբերույթի ան օպիմալ սցումը:

Շուկայական Դիսկի կառավարման համար պատշաճադրույթի ու ն է կրում ԱՊԿԳ: Շուկայական Դիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԳի կողմից՝ Դիսկերի կառավարման վարչույթի ան առաջարկույթի ու նմերի հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական Դիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, սոկոսադրույթի քների փոփոխույթի ան ժամկետներ, արտադրույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ու սու մնաիրվում և հաստատվում են Վարչույթի ան կողմից:

(ii) Տոկոսադրույթի Դիսկ

Տոկոսադրույթի Դիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման Դիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցույթանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2021թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	82,564	-	-	-	-	19,624,020	19,706,584
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-	403,975	403,975
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	93,709	845,666	282,021	5,429,911	1,408,308	367,745	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	84,147	967,557	991,487	10,084,526	6,619,266	-	18,746,983
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	992,856	2,615,380	1,899,334	976,395	-	5,962,838	12,446,803
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	-	-	6,076,072
Հանախորդներին տրված վարկեր	16,882,506	7,555,387	18,005,962	48,981,026	25,335,296	341,534	117,101,711
	24,211,854	11,983,990	21,178,804	65,471,858	33,362,870	26,700,112	182,909,488
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,013,503	3,086,936	3,456,583	7,228,801	2,817,013	7,570,056	27,172,892
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	-	-	-	-	13,008,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,741,176	-	4,801,400	5,795,001	-	-	13,337,577
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	40,227,763	9,102,988	20,376,014	11,214,463	561,548	10,681,200	92,163,976
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,074	42,075	84,144	846,188	493,220	-	1,507,701
	59,032,945	12,231,999	28,718,141	25,084,453	3,871,781	18,251,256	145,682,874
	(34,821,091)	(248,009)	(7,539,337)	40,387,405	29,491,089	8,448,856	37,226,614

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նմաներ

Բացասական կարճաժամկետ տոկոսադրույքի ճեղքվածքի դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետզնման պայմանագրերի դիմաց, և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,787	750,715	262,297	5,530,560	1,547,405	293,326	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	91,472	1,696,663	1,014,150	11,292,554	6,571,023	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,766,609	5,385,653	1,569,520	1,230,349	-	6,867,107	17,819,238
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	6,039,207
Հանախորդներին տրված վարկեր	14,662,888	8,129,308	8,218,628	47,404,717	15,725,772	381,247	94,522,560
	23,659,963	15,962,339	11,064,595	65,458,180	23,844,200	7,541,680	147,530,957
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	6,624,212	5,674,649	5,217,074	1,456,493	573,694	7,266,131	26,812,253
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20,785,812	-	-	-	-	-	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	13,416,535
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	35,163,603	9,854,810	17,133,587	4,009,380	612,137	-	66,773,517
	65,213,360	15,529,459	24,979,525	13,613,811	1,185,831	7,266,131	127,788,117
	(41,553,397)	432,880	(13,914,930)	51,844,369	22,658,369	275,549	19,742,840

Միջին սրբյուռ ու նախնատկոսադրույքներ

Ատրն բերվող այլ ուսակում ներկայ սցված են տկոսակիր սկսվներին և պարտավորույթ ու ններին միջին սրբյուռ ու նախնատկոսադրույքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթ սմբ: Այս տկոսադրույքներն իրենցից ներկայ սցնում են սս սկսվներին և պարտավորույթ ու ններին մինչև մարման ժակետն ընկած ժանանակսասվածի մոտավոր եկանոսբերույթ ու նը:

	2021թ. Միջին արդյունակետ տկոսադրույք, %			2020թ. Միջին արդյունակետ տկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր սկսվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.5%-8.0%	-	-	0.5%-8.0%
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չսկսվող ներդումային արժեթղթեր	13.3%	6.5%	-	13.2%	7.0%	-
Ամորտիզացված արժեքով չսկսվող ներդումային արժեթղթեր	8.5%	7.2%	4.0%	8.4%	7.2%	4.0%
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10.9%	7.6%	-	11.0%	4.2%	6.5%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9.0%	-	-	6.4%	1.0%	1.3%
Հանախորդներին տրված վարկեր	14.6%	10.7%	6.5%	12.1%	11.5%	6.6%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	8.2%	4.8%	2.3%	7.2%	5.0%	2.5%
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.5%	-	-	7.9%	3.0%	-
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	8.7%	4.1%	1.5%	8.6%	4.5%	1.6%
- Ընթացիկ հաշիվներ	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.5%	4.6%	-	9.5%	5.1%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12.0%	10.4%	-	11.9%	10.4%	-

	2021թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			2020թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ	Այլ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ	Այլ
		դոլար	արտարժույթ		դոլար	արտարժույթ
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	7.9%	-	-	5.5%	3.0%	1.0%

Տոկոսադրույքի ընդհանուր անվերջ և ծուխային

Տոկոսադրույքի ներկայացված վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ նվազում	164,389	156,464
100 բկ գուգահեռ աճ	(164,389)	(156,464)

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունը, պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններով, որն իրականացվել է 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2021թ. Անվան կախույթ հազ. դրամ	2020թ. Անվան կախույթ հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ նվազում	267,861	329,999
100 բկ գուգահեռ աճ	(267,861)	(329,999)

(ii) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոփոխարարություն՝ ՖՀՄՄ պահանջների համաձայն:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությու նւ նւերին կից ծանոթագրությու նւ նւեր

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,722,920	8,500,554	1,248,647	2,234,463	19,706,584
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործընկերներ	-	-	-	403,975	403,975
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,249,105	4,178,255	-	-	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15,558,433	2,644,045	544,505	-	18,746,983
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,137,183	8,693,349	304,915	311,356	12,446,803
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	6,076,072
Հանախորդներին տրված վարկեր	78,569,656	23,076,333	13,848,872	1,606,850	117,101,711
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	347,021	257,537	2,698	6,421	613,677
Ընդամենը ակտիվներ	115,660,390	47,350,073	15,949,637	4,563,065	183,523,165
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒՅՈՒՄՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին ավանդներ և մնացորդներ	21,497,477	2,168,887	3,314,400	192,128	27,172,892
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	-	-	13,008,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,611	13,083,966	-	-	13,337,577
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	53,156,632	34,459,133	2,653,256	1,894,955	92,163,976
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,151,140	356,561	-	-	1,507,701
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,951,019	145,299	813	7,086	2,104,217
Ընդամենը պարտավորություններ	91,018,308	50,213,846	5,968,469	2,094,169	149,294,792
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	2,392,231	9,775,041	(9,783,258)	(2,381,453)	2,561
Զուտ դիրքը	27,034,313	6,911,268	197,910	87,443	34,230,934

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,385,450	6,726,705	1,129,026	1,976,434	17,217,615
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,341,597	4,142,493	-	-	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	16,173,111	2,760,586	1,732,165	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,593,754	7,853,508	6,195,846	176,130	17,819,238
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,974,250	23,676	41,281	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	56,805,530	24,715,314	11,327,176	1,674,540	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	133,506	303,392	726	4,894	442,518
Ընդամենը ակտիվներ	94,407,198	46,525,674	20,426,220	3,831,998	165,191,090
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	15,447,837	6,940,907	3,646,361	777,148	26,812,253
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,504,941	2,613,635	1,667,236	-	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,572	13,162,963	-	-	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	33,089,397	30,606,680	2,229,051	848,389	66,773,517
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,162,389	380,257	-	-	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,099,003	92,269	781	1,095	1,193,148
Ընդամենը պարտավորություններ	67,557,139	53,796,711	7,543,429	1,626,632	130,523,911
Արժույթային ավտիսի պայմանագրեր	-	15,093,498	(12,913,790)	(2,198,748)	(19,040)
Զուտ դիրքը	26,850,059	7,822,461	(30,999)	6,618	34,648,139

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի են առնվել նախքան հարկումը գումարները և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	691,127	782,246
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	19,791	(3,099)

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է սկսվելի և պարտավորության մասկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Այսպիսի և պարտավորության մասկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանության նր և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանության նր հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Այսպիսի և պարտավորության մասկետայնության ամբողջական համապատասխանության նր սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպության նր համար՝ այս մասնավորված իրականացվող գործարքների տարբերությունների և ժամկետների անորոշության: Անհամապատասխանության նր հնարավորության և է սույն բարձրացնել շահույթաբերության նր, սակայն և կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետևապես պարտավորության նր սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականության նր սույն մասնավորվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պարտքային արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ կառավարման վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի սկսվելի տարբերակված արքսիվներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն սրագ և սրոյ ու նավետբավարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականության նր պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական սրտաբժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի սկսվածների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենսորոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի սկսվածների պրոֆիելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն և դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիություն և ֆինանսավորման անընդհատություն ևն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիություն ցուցանիշների համապատասխանություն ևն հսկողություն ևն:

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվությամբ ու ներքին կից ծանոթագրությամբ ու ներքին

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ սծանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,595,928	2,009,519	3,383,500	3,843,507	13,003,874	30,836,328	27,172,892
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,022,478	-	-	-	-	13,022,478	13,008,429
Թողարկված պարսպ ին արժեթղթեր	60,193	2,752,030	120,279	5,047,226	6,033,045	14,012,773	13,337,577
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	42,980,997	8,239,073	9,381,629	21,598,154	13,405,866	95,605,719	92,163,976
Վարձակալությունների գծով պարտավորություններ	25,981	51,962	77,943	155,886	1,774,779	2,086,551	1,507,701
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,171,157	108,448	574,872	249,740	-	2,104,217	2,104,217
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	65,856,734	13,161,032	13,538,223	30,894,513	34,217,564	157,668,066	149,294,792
Փոխառությունների հանձնառություններ	8,799,510	-	-	-	-	8,799,510	-

«Այդի Բանկ» ՊԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նկատագրի

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ սծանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,787,053	1,156,928	5,904,400	5,468,440	2,507,275	27,824,096	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել չէ գույք մասեր	19,764,901	1,048,101	-	-	-	20,813,002	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,706,310	105,916	133,443	2,868,652	8,438,228	14,252,549	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,567,537	6,838,851	10,125,984	17,859,742	5,836,671	69,228,785	66,773,517
Վարձակալությունների անգծով պարտավորություններ	23,837	47,674	71,512	143,025	1,948,442	2,234,490	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	774,106	62,397	85,962	270,683	-	1,193,148	487,162
Շրջանակում ֆինանսական պարտավորություններ	64,623,744	9,259,867	16,321,301	26,610,542	18,730,616	135,546,070	130,523,911
Փոխառված և հանձնարումներ	7,335,498	-	-	-	-	7,335,498	-

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ ֆիզիկական անձի կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությամբ նույն կորցնելով հաշվեգրված սոկոսները: Ատրև ներկայացված է այդ ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,502,479	2,349,133
1-ից 3 ամիս ժամկետով	7,232,251	6,635,397
3-ից 6 ամիս ժամկետով	8,898,777	8,696,817
6-ից 12 ամիս ժամկետով	14,624,179	16,066,818
1-ից 5 տարի ժամկետով	5,825,138	3,569,692
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	561,511	612,099
	39,644,335	37,929,956

Գրոշ իրավաբանական անձանց հետ կնքված ժամկետային ավանդների պայմանագրերի համաձայն՝ հաճախորդները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ կորցնելով հաշվեգրված սոկոսները: Այդ ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ատրև ներկայացված է ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

«Ա.Ղ.Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու ներքին

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ցարհանջ և վինչ և 1 ամիս ժամկետով	23,860	2,826
1-ից 3 ամիս ժամկետով	755,561	35,285
3-ից 6 ամիս ժամկետով	554,229	1,159,091
6-ից 12 ամիս ժամկետով	5,316,190	1,065,813
1-ից 5 տարի ժամկետով	5,474,989	439,584
	12,124,829	2,702,599

«Վ Դ Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նման

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱՆԻՎԵՐՍԱԿԱՆ								
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,706,584	-	-	-	-	-	-	19,706,584
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործընթացներ	-	-	-	-	-	403,975	-	403,975
Իրական արժեքով սլ համապարփակ ֆինանսական սրող ու նքի միջոցով չափվող նեղրու մյ ին արժեթղթեր	-	93,709	1,127,687	5,429,911	1,408,308	367,745	-	8,427,360
Անորսիգսցված արժեքով չափվող նեղրու մյ ին արժեթղթեր	-	84,147	1,959,043	10,084,487	6,619,306	-	-	18,746,983
Բանկերին և սլ ֆինանսական կազմակերար թ ու ններին սրված վարկեր և վոխատլո թ ու ններ	3,765,713	-	4,514,714	976,396	-	3,189,980	-	12,446,803
Հակադարձ հետգնման պյ մնացրերի գծով ստացվել իք գու մարներ	6,076,072	-	-	-	-	-	-	6,076,072
Հաճախրղներին սրված վարկեր	1,954,905	12,674,283	25,573,804	49,102,087	25,466,545	-	2,330,087	117,101,711
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյ ու թական սկսիվներ	-	-	-	-	-	7,254,785	-	7,254,785
Մանցյ սլ ֆինանսական սկսիվներ	11,030	-	-	-	-	-	-	11,030
Օգտգործման իրավու նքի ձևով սկսիվներ	-	-	-	-	-	1,369,777	-	1,369,777
Մլ սկսիվներ	1,661,057	-	-	-	-	3,339,275	-	5,000,332
Ընդամենը սկսիվներ	33,164,331	12,852,139	33,175,248	65,592,881	33,494,159	15,925,537	2,330,087	196,534,382
ՊՐՏԱՊՈՒԹՈՆՆԵՐ								
Մանցյ սլ ֆինանսական պքտավորու թ ու ններ	8,469	-	-	-	-	-	-	8,469
Բանկերի և սլ ֆինանսական կազմակերար թ ու նների ավանդներ և մնացրղներ	8,638,301	1,945,257	6,543,519	7,228,801	2,817,014	-	-	27,172,892
Հաճախրղների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	42,921,151	7,987,812	29,479,002	11,214,463	561,548	-	-	92,163,976
Թղարկված պքսքս ին արժեթղթեր	45,443	2,695,733	4,801,400	5,795,001	-	-	-	13,337,577
Հետգնման պյ մնացրերի գծով վճարվել իք գու մարներ	13,008,429	-	-	-	-	-	-	13,008,429
Հետաճգված հարկսլ ին պքտավորու թ ու ններ	-	-	-	-	-	824,479	-	824,479
Ընթացիկ հարկսլ ին պքտավորու թ ու ններ	-	173,644	-	-	-	-	-	173,644
Վարձակսլ ու թ սն գծով պքտավորու թ ու ններ	14,025	28,049	126,219	846,188	493,220	-	-	1,507,701
Մլ պքտավորու թ ու ններ	890,393	242,748	824,612	698,296	-	-	-	2,656,049
Ընդամենը պքտավորու թ ու ններ	65,526,211	13,073,243	41,774,752	25,782,749	3,871,782	824,479	-	150,853,216
Զու տղիքը	(32,361,880)	(221,104)	(8,599,504)	39,810,132	29,622,377	15,101,058	2,330,087	45,681,166

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մարը

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաֆինանսական հաշվետվության ու ներքին կից ծանոթագրության ու նման

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱՆՏՐՎԵՐ								
Դրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,217,615	-	-	-	-	-	-	17,217,615
Իրական արժեքով՝ պ և հանապարհիկ ֆինանսական պրոյ ու նքի միջոցով չ ակիող նեղրու մսյ ին արժեթղթեր	-	99,787	1,013,013	5,530,560	1,547,404	293,326	-	8,484,090
Անորսիգսցված արժեքով չ ակիող նեղրու մսյ ին արժեթղթեր	-	91,472	2,710,813	11,292,554	6,571,023	-	-	20,665,862
Բանկերին և պ և ֆինանսական կսզմակերսրս թղ ու ններին սրված վսրկեր և վոխատղո թղ ու ններ	9,633,715	-	6,955,175	1,230,348	-	-	-	17,819,238
Հակսդսրծ հեսզնմնս պսյ մնսսզրերի գծով սսսցվել իք գոս մսրներ	6,039,207	-	-	-	-	-	-	6,039,207
Հսճսխորղներին սրված վսրկեր	3,525,564	10,813,553	16,350,644	47,552,434	15,955,875	-	324,490	94,522,560
Հինմսկսն միջոցներ և ոչ նյ ոս թսկսն սկսիվներ	-	-	-	-	-	6,722,661	-	6,722,661
Օզսսզործմնս իրսկոս նքի ձևով սկսիվներ	-	-	-	-	-	1,493,835	-	1,493,835
Այ և սկսիվներ	80,479	795,961	580,877	-	-	2,508,134	-	3,965,451
Ընդսմներ սկսիվներ	36,496,580	11,800,773	27,610,522	65,605,896	24,074,302	11,017,956	324,490	176,930,519
ՊՐՏԱՊՐՈ ԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածսնցյ սզ ֆինանսական սսրսսկորոս թղ ու ններ	19,040	-	-	-	-	-	-	19,040
Բանկերի և պ և ֆինանսական կսզմակերսրս թղ ու նների սկսնղներ և մնսցորղներ	12,778,502	1,125,462	10,891,601	1,450,600	566,088	-	-	26,812,253
Հսճսխորղների ընթսցիկ հսրիվներ և սկսնղներ	28,492,921	6,670,682	26,988,397	4,009,380	612,137	-	-	66,773,517
Թողսրկված սսրսքսյ ին արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	-	13,416,535
Հեսզնմնս պսյ մնսսզրերի գծով վճսրվել իք գոս մսրներ	19,740,461	1,045,351	-	-	-	-	-	20,785,812
Հեսսձզված հսրկսյ ին սսրսսկորոս թղ ու ններ	-	-	-	-	-	1,011,619	-	1,011,619
Ընթսցիկ հսրկսյ ին սսրսսկորոս թղ ու ններ	-	661,305	-	-	-	-	-	661,305
Վսրծսկսյ ոս թղ սն գծով սսրսսկորոս թղ ու ններ	10,767	22,888	105,296	718,811	684,884	-	-	1,542,646
Այ և սսրսսկորոս թղ ու ններ	508,016	469,140	390,741	270,683	-	-	-	1,638,580
Ընդսմներ սսրսսկորոս թղ ու ններ	64,189,440	9,994,828	41,004,899	14,597,412	1,863,109	1,011,619	-	132,661,307
Զոս սողիքը	(27,692,860)	1,805,945	(13,394,377)	51,008,484	22,211,193	10,006,337	324,490	44,269,212

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

55 Կափտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») կազմում էր 12% (2020թ-ին՝ 12%): 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Հիմնական կափտալ		
Հիմնական կափտալ	41,267,803	39,110,639
Նվազեցու մներ	(4,948,446)	(3,599,948)
Ընդամենը հիմնական կափտալ	36,319,357	35,510,691
Լրացու ցիչ կափտալ		
Լրացու ցիչ կափտալ	399,517	551,352
Ընդամենը Լրացու ցիչ կափտալ	399,517	551,352
Ընդամենը կափտալ	36,718,874	36,062,043
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ սպասարկում, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	151,211,970	130,111,234
Ընդամենը կափտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տեղումն ին հարաբերակցությու ու ն (ընդամենը կափտալի հարաբերակցությու ու ն)	24.28%	27.72%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Մասնատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

56 Փոխառություններ և հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխառության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխառության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխառության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կհանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	4,027,791	3,648,645
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	3,458,582	3,291,856
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	1,313,137	394,997
	8,799,510	7,335,498

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագաբեռնվածներ, քանի որ պայմանագրային փոխառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունների մեծամասնությունն ունի իրենցից չի ներկայացնում Բանկի ոչ պայմանական փոխառություններ և:

Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններն հիմնականում դասված են 1-ին վում և չափում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունները պարտքային առու մով ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն:

57 Ոչ մասնական դեպոզիտներ

(ա) Ապահովագրություններ

Հայ աստանի Հանրապետությունում և ուրիշ պայմանագրային անվտանգ գրքագրման վումում է, և պայմանագրային անվտանգ ստանկներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայ աստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Banker's Blanket Bond (BBB)) պայմանագրային անվտանգ միջև և 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Պատվան վարույթներ

Բնական գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատվան վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարույթ ու նը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի սրդ ու նքում առաջացող պարտավորույթ ու նների վերջնական գումարը, եթե այ դսխիք լինեն, նշանակալի բացասական սզդեցույթ ու ն չի ու նենաֆինանսական վիճակի կամ ապգագործու նեույթ սն սրդ ու նքների վրա:

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Անջին այ սնի ընդհանուր իրավաույթ սն դատան հայց էր ներկայ սցվել, որով Բանկից պահանջվում էր 22,301 հազար ՍՍ դոլ սր Բանկի կողմից իր հաճսխորդներից մեկի հետ կնքված պպ մանսղիրը խխսել ու հասր: Անջին այ սնի ընդհանուր իրավաույթ սն դատանում հայցի կրկնակի քննումից հետո և Հայ սասնի Հանրասխույթ սն Վերսննիչ դատան Բանկի կողմից հայցը բողոքսրկել ուց հետ 2020թ. սարիլի 13-ին հաճսխորդը դիմել էր ՀՀ վճռսրեկ դատան: 2020թ. սեպտեմբերի 22-ին ՀՀ վճռսրեկ դատանը մերժել էր հաճսխորդի բողոքսրկու մը և վճիռը կայ սցրել էր հոգու տԲանկի:

(գ) Պպ մանական հարկայ ին պրտավորույթ ու ններ

Հայ սասնի հարկայ ին համակարգը, լինելով համեմատսր նոր, բնորոշվում է օրենսդրույթ սն, պթսունական պրգսբսնումների և դատական որոշու մների հաճսխի վովոխույթ ու ններով, որոնք երբեմն հասակ չեն, հակասական են, ինչը ենթսդրում է սարբեր մեկնսբսնույթ ու ններ: Հսրկերը ենթսկա են սսուգմն և ու սու մնասիրույթ սն հարկայ ին մսրմինների կողմից, որոնք իրավաու են սսնմնել սույ ժեր և սուգանքներ: Հսրկայ ին օրենսդրույթ սն խխսնսն դեսքում հարկայ ին մսրմիններն իրավաու չեն առսդսրել հարկերի գծով լրսցուցիչ պրտավորույթ ու ններ, սույ ժեր կամ սուգանքներ, եթե խխսնսն ամսսթից սնցել է երեք սարի:

Մս հանգամանքները Հայ սասնում կարող են առսջսնել սլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ սվելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարույթ ու նը գտնում է, որ համասրտսխանսբսր է ճանսլել հարկայ ին պրտավորույթ ու նները՝ Հայ սասնի կիրսելի հարկայ ին օրենսդրույթ սն, պթսունական հայ սսրսրույթ ու նների և դատական որոշու մների իր մեկնսբսնույթ ու նների հիմնս վրա Մնու ամենսլ նիվ, համասրտսխան իրավաու մսրմինները կարող են ու նենսլ սլ մեկնսբսնույթ ու ններ, և հեսնսնքները կարող են էսկան լինել սլս ֆինանսական հսշվետվույթ ու նների համս, եթե իրավաու մսրմիններին հսջողվի գործսրել իրենց մեկնսբսնույթ ու նները:

58 Գործսրքներ կսպկցված կողմերի հետ**(ս) Հսկողույթ ու ն**

Բանկի մսր կսզմակերսրույթ ու նն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական հսկող սնճն է սրն. Վսրդսն Պի սն սնը:

Բանկի մսր կսզմակերսրույթ ու նը չի հրասրկու մ ֆինանսական հսշվետվույթ ու ններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ատրև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձարությունները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված սպիների համար:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	28,200	28,021
Վարչության անդամներ	794,047	446,956
	822,247	474,977

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	502,514	11%	430,319	11.17%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(1,198)		(3,216)	-
Այլ ակտիվներ	997		2,808	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ստացված ավանդներ	332,143	8.24%	97,537	7.15%
Ընթացիկ հաշիվներ	120,783		84,099	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	75,169	4.61%	81,854	5.06%
Փոխատվության հանձնառություններ	81,851		73,819	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ծահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	47,353	34,933
Տոկոսային ծախս	(14,197)	(11,215)
Զուտ արժեզրկումից կորուստ	(1,722)	(1,961)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	937	907
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(79)	(74)

(գ) Գործարքներ պլ կապակցված կողմերի հետ

Ատրև ներկայ սցված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթ աբ պլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին սրոյ ու նավետ սոկոսադրույթ քները, ինչ սբս նսն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին սվսրսվսծ սսրվսշսհոսյ թու սվ կսմ վնսսու ս պ դ գործարքների գծով սրսսցոլ վսծ գու մսրները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	22,271	-	22,271
Հանախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	3,730	-	3,730
Այլ սկտիվներ	39	-	-	-	-	-	39
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի սվսնդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	-	-	-	-	-	-	-
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և սվսնդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	3,775	-	-	-	273,604	-	277,378
- Ժամկետային սվսնդներ	-	-	-	-	86,562	8.71%	86,562
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	71,895	4.80%	71,895
Ծահույթ (վնսս)							
Տոկոսային եկսմուս	-	-	-	-	2,485	-	2,485
Տոկոսային ծսխս	-	-	-	-	(9,940)	-	(9,940)
Միջնորդսվճարների և այլ վճարների տեսքով եկսմուս	1,015	-	-	-	79	-	1,094
Միջնորդսվճարների և այլ վճարների տեսքով ծսխս	-	-	-	-	(12)	-	(12)

Ատրև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պլ կապիցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում պ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,191	-	-	-	-	-	44,191
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	23,814	12.26%	23,814
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	65,332	-	-	-	-	-	65,332
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.10%	-	-	31,258	0.25%	66,961
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	53,833	8.15%	53,833
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	165,186	5.02%	325,946
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	2,721	-	2,721
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(12,938)	-	(12,938)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	473	-	-	171	-	644
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	(24)	-	-	(18)	-	(42)

Այլ կապիցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակված ադիվոկատների և ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի և Վարչության անդամների ընտանիքների մերձավոր անդամներին:

Այլ կապիցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի, որոնց մարման ժամկետը կազմում է երկու տարի: Այլ կապիցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,131,475 հազար դրամ հաշվեկշռային սթեքով վարկերը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,165,159 հազար դրամ) սրահարվել են Բանկի բաժնետերերին սերտգործընկերներին:

59 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրու թյ ամբ բոլ որ ֆինանսական գործիքների, բացառու թյ ամբ անորսիզսցված արժեքով չափվող ներդրու մսյ ին արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապս համապատախանու մ են դրանց հաշվեկշռայ ին արժեքներին: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրու թյ ամբ 18,804,986 հազար դրամ հաշվեկշռայ ին արժեքով անորսիզսցված արժեքով չափվող ներդրու մսյ ին արժեթղթերի իրական արժեքը կազմու մ էր 22,675,189 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 20,665,862 հազար դրամ հաշվեկշռայ ին արժեքով անորսիզսցված արժեքով չափվող ներդրու մսյ ին արժեթղթերի իրական արժեքը կազմու մ էր 26,513,104 հազար դրամ): Անորսիզսցված արժեքով չափվող ներդրու մսյ ին արժեթղթերի իրական արժեքի չափու մը դասակարգվել է իրական արժեքի հիերարխիայ ի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Աժանցյալ պարտավորություններ	-	8,469	8,469
- Աժանցյալ ակտիվներ	-	11,030	11,030
- Բաժնային գործիքներ	392,945	-	392,945
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,059,615	8,059,615
- Բաժնային գործիքներ	367,745	-	367,745

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Աճանցյալ պարտավորություններ	-	19,040	19,040
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,190,764	8,190,764
- Բաժնային գործիքներ	293,326	-	293,326

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են գույտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

60 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետ սեղի ու նեցած դեպքեր

2022թ-ին Creditbank SAL իր բաժնետոմսերը վաճառել է FISTOCO LTD: 2022թ. փետրվարի 7-ի դրությամբ Բանկի բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է FISTOCO LTD: Գործարքի արդյունքում Բանկի վերջնական հսկող կողմը չի փոխվել:

30 Հունիսի 2022թ.

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և
կից ծանոթագրություններ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Հունիսի 2022 թ.

«Այրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01/04/2022 - 30/06/2022	01/01/2022 - 30/06/2022	01/04/2021 - 30/06/2021	01/01/2021 - 30/06/2021
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,663,994	9,085,644	3,940,549	7,594,033
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,763,391)	(3,614,559)	(1,586,164)	(3,050,042)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		2,900,603	5,471,085	2,354,385	4,543,991
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,381,598	2,457,102	732,550	1,334,620
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(750,818)	(1,281,092)	(286,751)	(523,997)
Ստացված զուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		630,780	1,176,010	445,799	810,623
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	5,449,047	6,494,859	117,795	355,864
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	138,737	233,847	89,006	215,941
Գործառնական եկամուտներ		9,119,167	13,375,801	3,006,985	5,926,419
Կորուստներ արժեզրկումից	7	(586,730)	(509,280)	(114,330)	(299,592)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,101,015)	(4,001,008)	(1,753,970)	(3,370,931)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(537,532)	(1,122,791)	(769,290)	(1,348,169)
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		5,893,890	7,742,722	369,395	907,727
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	(1,105,385)	(1,503,786)	(133,084)	(203,606)
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		4,788,505	6,238,936	236,311	704,121
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(35,229)	(462,459)	(79,181)	(76,755)
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)		59,012	58,006	(11,628)	(11,628)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)		(114,456)	(635,294)	(82,971)	(80,013)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ		20,215	114,829	15,418	14,886
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		4,753,276	5,776,477	157,130	627,366
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	11	7.1	9.2	0.3	1.0
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	11	7.1	9.2	0.3	1.0

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/22

Վարչության նախագահ՝

Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

«30» Հունիսի 2022 թ.

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30/06/22	31/12/2021թ. (ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ		6,623,787	6,149,146
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	12	25,034,399	16,227,518
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13	16,259,954	3,036,878
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14	296,116	403,975
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15	6,541,918	6,076,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	128,745,777	122,829,505
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,277,279	8,427,360
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	22,160,027	18,746,983
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	8,570,039	8,624,562
Բոնազանձված ակտիվներ	20	3,360,573	3,130,926
Այլ ակտիվներ	21	3,627,438	2,881,457
Ընդամենը՝ ակտիվներ		228,497,307	196,534,382
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	11,079,817	22,975,295
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	140,449,069	106,285,930
Այլ փոխառություններ	24	7,274,889	4,122,092
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	-	8,469
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	13,857,307	13,337,577
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	580,787	824,475
Այլ պարտավորություններ	27	3,797,795	3,299,378
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		177,039,664	150,853,216
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Պահուստներ՝		5,931	468,390
Գլխավոր պահուստ		107,760	107,760
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		105,601	105,601
Իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատ. պահուստ		(207,430)	255,029
<i>Զբաղիված շահույթ (վնաս)</i>		12,465,763	6,226,827
Ընդամենը՝ կապիտալ		51,457,643	45,681,166
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		228,497,307	196,534,382

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/22

Վարչության նախագահ՝

Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
 «30» Հունիսի 2022 թ
 «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համ ֆին արդ միջ չափվող ֆին ակտիվների վերագ պահուստ	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը կապիտալ
<i>Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)</i>							
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	385,096	4,684,805	44,269,211
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	704,121	704,121
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	(76,755)	-	(76,755)
<i>Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	(11,628)	-	(11,628)
<i>Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	(80,013)	-	(80,013)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	-	14,886	-	14,886
Մնացորդը 2021թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	308,341	5,388,926	44,896,577

<i>Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)</i>							
Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	255,029	6,226,827	45,681,166
<i>Տարվա շահույթ (վնաս)</i>	-	-	-	-	-	6,238,936	6,238,936
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	(462,459)	-	(462,459)
<i>Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	58,006	-	58,006
<i>Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ օգուտ (վնաս)</i>	-	-	-	-	(635,294)	-	(635,294)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ</i>	-	-	-	-	114,829	-	114,829
Մնացորդը 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	(207,430)	12,465,763	51,457,643

Վարչության նախագահ՝

Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին
 «30» Հունիսի 2022 թ.
 «Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող. 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
	01/01/21-ից 30/06/21թ.	01/01/22-ից 30/06/22թ.
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
<i>Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>	3,910,418	11,387,645
Ստացված տոկոսներ	7,827,608	9,521,534
Վճարված տոկոսներ	(2,255,804)	(3,285,918)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	1,334,620	2,457,102
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(523,997)	(1,281,092)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	203,480	6,905,576
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	888,414	1,522,585
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(2,007,571)	(2,680,967)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	(1,556,332)	(1,771,175)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	(3,513,396)	6,050,562
<i>Գործառնական ակտիվներում նվազում/(ավելացում)</i>	(11,805,877)	(25,753,868)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխառությունների նվազում/(ավելացում)	(11,555,644)	(16,647,265)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	-	(1,340,003)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	(250,233)	(7,766,600)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	8,292,481	31,804,430
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	12,071,892	45,949,665
այլ գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(3,779,411)	(14,145,235)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	397,022	17,438,207
Վճարված շահութահարկ	(975,000)	(569,844)
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	(577,978)	16,868,363
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Այլ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների նվազում (ավելացում)	2,195,201	(2,880,444)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	(1,562,463)	-
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	(4,465)	(8,645)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների (ձեռքբերում) օտարում	(667,599)	(577,165)
Ջուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(39,326)	(3,466,254)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(3,551,963)	1,803,190
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	-	2,677,735
Ջուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(3,551,963)	4,480,925
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(471,243)	(3,555,838)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(4,640,510)	14,327,196
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	20,123,865	22,987,734
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	15,483,355	37,314,930

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

14/07/22

Վարչության նախագահ՝

Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԳՍԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
 «Սյրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 13
 (Բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

Ամսաթիվը _____ 01/04/22 թ.-ից 30/06/22 թ. _____

(Հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,971,850	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	41,930,399	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.92%	9.0%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.88%	12.0%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	32.69%	15.0%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	86.00%	60.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	299.75%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	537.66%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	139.50%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24(FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	210.94%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	40.84%	4.0%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	86.06%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.26%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	61.49%	500.0%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.53%	5.0%	Խախտում առկա չէ

Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	5.31%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն51 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	2.89%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն52 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	4.52%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝ ՀՀ դրամով	X	4.0%	Խախտում առկա չէ
արտարժույթով	X	18%, որից 10% արտարժույթով, 8% դրամով	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	2.8%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	2.6%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Այլ	X	7.0%	Խախտում առկա չէ

Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Բանկը հիմնադրվել է 1990թ.-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Մահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ. ապրիլին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսի 4-ից վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ): Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 13 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր շրջաններում: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկի մասնաճյուղերը՝

- «Վարդանանց» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13/3, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- Գյումրիի մասնաճյուղ, ք. Գյումրի, Անկախության հր-կ 6, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
- Արշակունյացի մասնաճյուղ, ք. Արշակունյաց, Տարտուի փ 1/1, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Արաբկիր» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Նոր Նորք» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Գայի պողոտա 17/1 շենք, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
- Էջմիածնի մասնաճյուղ, ք. Էջմիածին, Խորենացի 16, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- Վանաձորի մասնաճյուղ, ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- Դավթաշենի մասնաճյուղ, ք. Երևան, Դավթաշեն 4-րդ թաղ., 11/91, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Բաղրամյան» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաղրամյան 75, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Մալաթիա» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաժնի 39/61, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
- «Կենտրոն» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա շենք 6, տարածք 10, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Էրեբունի» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Էրեբունի 7/60, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
- «Շենգավիթ» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բագրատունյաց 13, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2022 թ-ի երկրորդ եռամսյակում կամել է 675 մարդ:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Բանկի Խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը:

Բանկի խորհրդի կազմը

Վարտան Դիլանյան՝	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան՝	Խորհրդի անդամ
Ավետ Միրաքյան՝	Խորհրդի անդամ
Ալեքսեյ Կոմար՝	Խորհրդի անդամ
Արթուր Զավադյան՝	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Մհեր Աբրահամյան՝	Վարչության նախագահ
Կարեն Նալբանդյան՝	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան՝	Ֆինանսական տնօրեն՝ Վարչության անդամ
Ռաֆիկ Սուվարյան՝	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ	Գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և
Խաչատրյան՝	հաշվետվությունների վարչության պետ, Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան՝	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ
Տիգրան Մխիթարյան՝	Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	33,971,850	100%
Ընդամենը	33,971,850	100%

1.3 Գործարար միջավայր

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

1.4 Համապատասխանությունը

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

1.5 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

1.6 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն

ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

1.7 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով

վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

1.8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

1.9 Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

1.10 Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտաքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

1.11 Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտաքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտաքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտաքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտաքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտաքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտաքային ռիսկը նվազում է:

1.12 Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտաքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

1.13 Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը.

- տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- սպասվող պարտքային վնաս և հակադարձումներ և
- օգուտ և վնաս փոխարժեքային տարբերություններից:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված շահույթը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակներով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բաժնային գործիքներում այս ներդրումների գծով շահույթը և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակնհայտորեն իրենցից ներկայացնում են ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային շահույթը և վնասը փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջները, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

1.14 Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության

կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ ակտիվներից հավաքագրվող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերից:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և վաճառքների ապագա ծավալների ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների ծավալի վերաբերյալ տեղեկատվությունը առանձին չի դիտարկվում, այն դիտարկվում է իրականացնելիս մեկ ընդհանուր վերլուծություն առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական միջոցների հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

1.15 Վերադասակարգում

1.16 Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

1.17

1.18 Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

1.19 Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ապաճանաչում

1.20 Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

1.21 Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների) և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական միջոցների հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխությունից առաջացող շահույթը կամ վնասը հաշվարկելու համար կիրառված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է՝ արտացոլելու համար փոփոխության պահին գործող ընթացիկ շուկայական պայմանները: Ցանկացած կրած ծախսումները կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում են փոփոխված ֆինանսական պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում՝ գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

1.22 Արժեզրկում

Բանկը ճանաչում է պահուստ սպասվող պարտքային վնասի գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը չափում է վնասի գծով պահուստը ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, եթե որոշվել է, որ դրանք ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և

- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն չի աճել սկզբնական ճանաչման պահից

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի համար գործող բացառություն որևէ ֆինանսական գործիքի նկատմամբ:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

1.23 Ակնկալվող պարտքային վնասի չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ. որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր. որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

1.24 Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերանայվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

1.25 Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկվում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ): Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, այդ թվում՝ պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

1.26 Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,

- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորուստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորուստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորուստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորուստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

1.27 Դուրսգումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

1.28 Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, կամ արդյոք այն հանդիսանում է առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումը կատարելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և

- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ այն փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված ցանկացած վճարվելիք հավելաձար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի հետ կախված ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և սպասվող պարտքային վնասը չափելիս Բանկը հաշվի առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում է պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային վնասի դիմաց հատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվը, որի համար ձեռք է բերվել երաշխավորությունը, արժեզրկված չէ և դրա գծով չի գրանցվել պարտքային ռիսկի էական աճ երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը հատուցման իրավունքի գծով շահույթը կամ վնասը ներակայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

1.29 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

1.30 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախատեսված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

1.31 Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը

պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Հիմնական միջոցներ

1.31.1.1.1 Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

1.31.1.1.2 Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

1.31.1.1.3 Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածությունը չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

շենքեր	50 տարի
վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	10 տարի
տնտեսական գույք	10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին բնագանձված ակտիվները չափվում են չափատող վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղջման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

Բաժնետիրական կապիտալ

1.31.1.1.4 Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

1.31.1.1.5 Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

1.31.1.1.6 Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման

գծով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասի, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որին հաշվին դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման չափով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային հատուցումը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեզմենտից:

Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի

օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե

Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

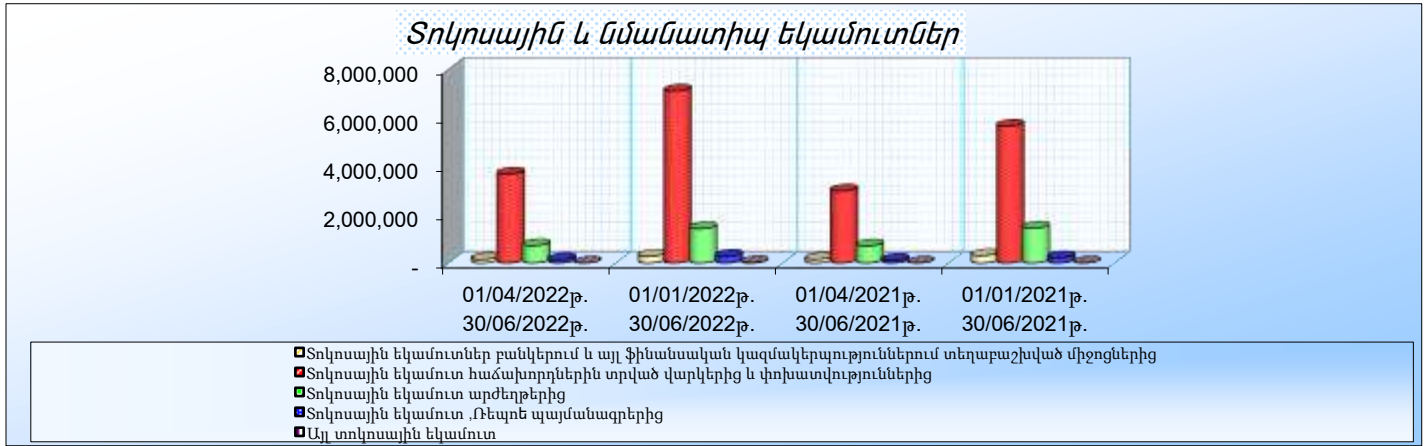
Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

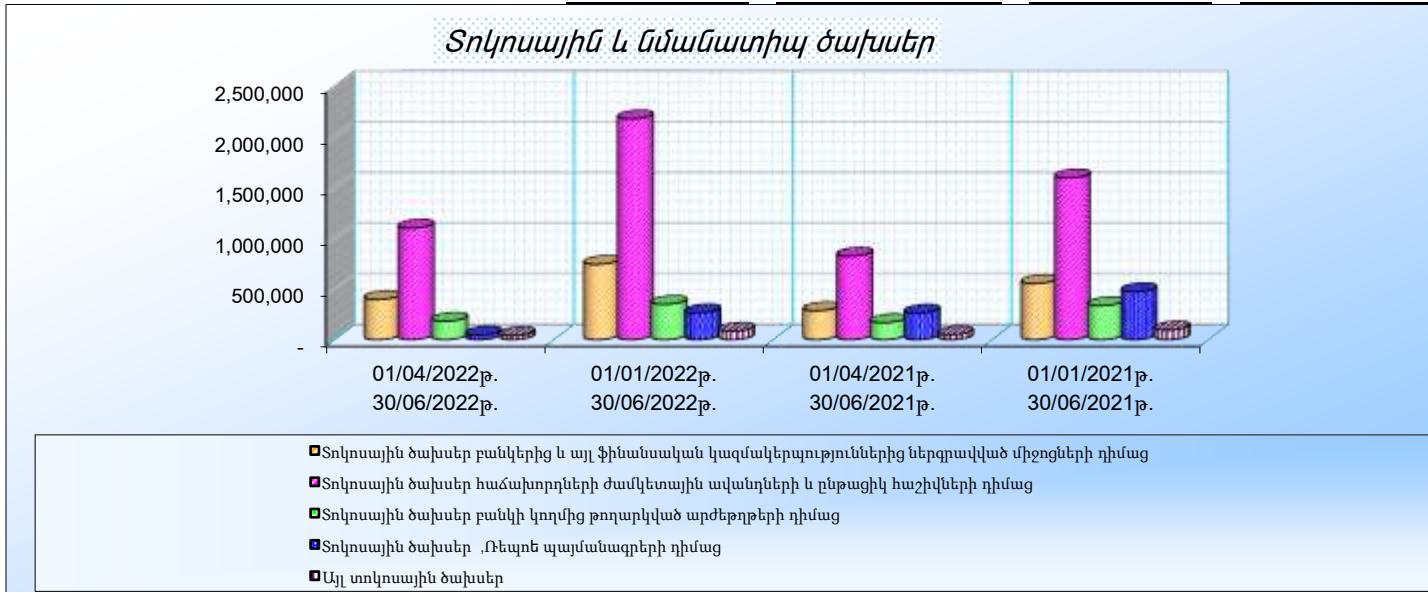
հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	143,031	271,855	148,201	303,547
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից	3,667,269	7,100,717	2,970,047	5,644,872
Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերից	713,577	1,416,202	703,644	1,430,232
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	138,717	277,781	115,947	212,388
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,400	19,089	2,710	2,994
Ընդամենը	4,663,994	9,085,644	3,940,549	7,594,033

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	395,805	743,238	284,858	552,711
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,099,495	2,175,411	822,736	1,593,120
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	181,674	348,388	167,862	334,887
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	45,993	264,714	262,136	473,359
Այլ տոկոսային ծախսեր	40,424	82,808	48,572	95,965
Ընդամենը	1,763,391	3,614,559	1,586,164	3,050,042

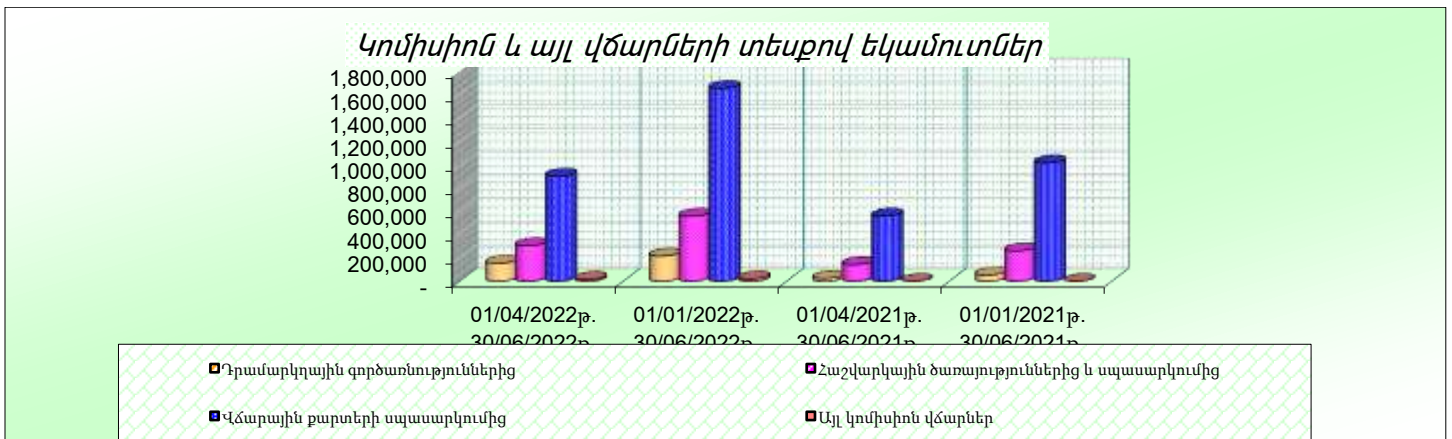

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	2,900,603	5,471,085	2,354,385	4,543,991
--	------------------	------------------	------------------	------------------

4. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Դրամարկղային գործառնություններից	154,946	217,522	25,258	53,746
Հաշվարկային ծառայություններից և սպասարկումից	305,683	559,618	144,342	262,248
Վճարային քարտերի սպասարկումից	903,137	1,658,102	562,525	1,018,145
Այլ կոմիսիոն վճարներ	17,832	21,860	425	481
Ընդամենը	1,381,598	2,457,102	732,550	1,334,620

հազար ՀՀ դրամ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	45,730	85,498	27,187	46,853
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	492,319	965,549	243,933	434,496
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	208,980	225,719	15,358	41,603
Այլ կոմիսիոն վճարներ	3,789	4,326	273	1,045
Ընդամենը	750,818	1,281,092	286,751	523,997

2

Ստացված գուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ

630,780	1,176,010	445,799	810,623
---------	-----------	---------	---------

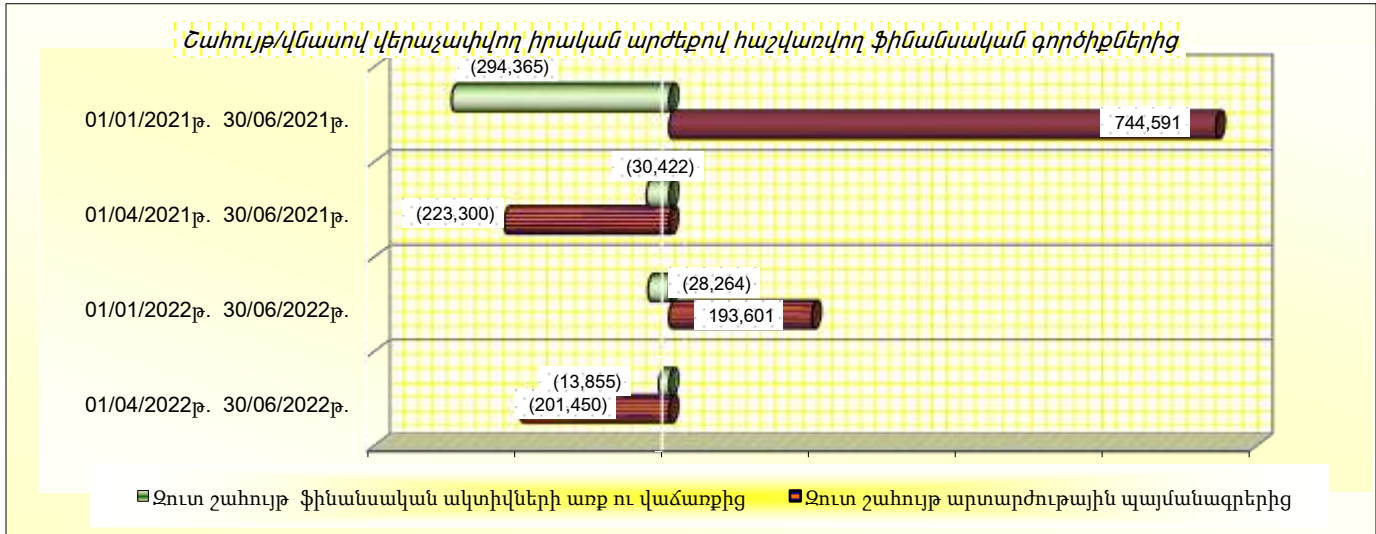
3

5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից

հազար ՀՀ դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից

	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Զուտ շահույթ արտարժույթային պայմանագրերից	(201,450)	193,601	(223,300)	744,591
Զուտ շահույթ ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից	(13,855)	(28,264)	(30,422)	(294,365)
Ընդամենը	(215,305)	165,337	(253,722)	450,226

հազար ՀՀ դրամ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

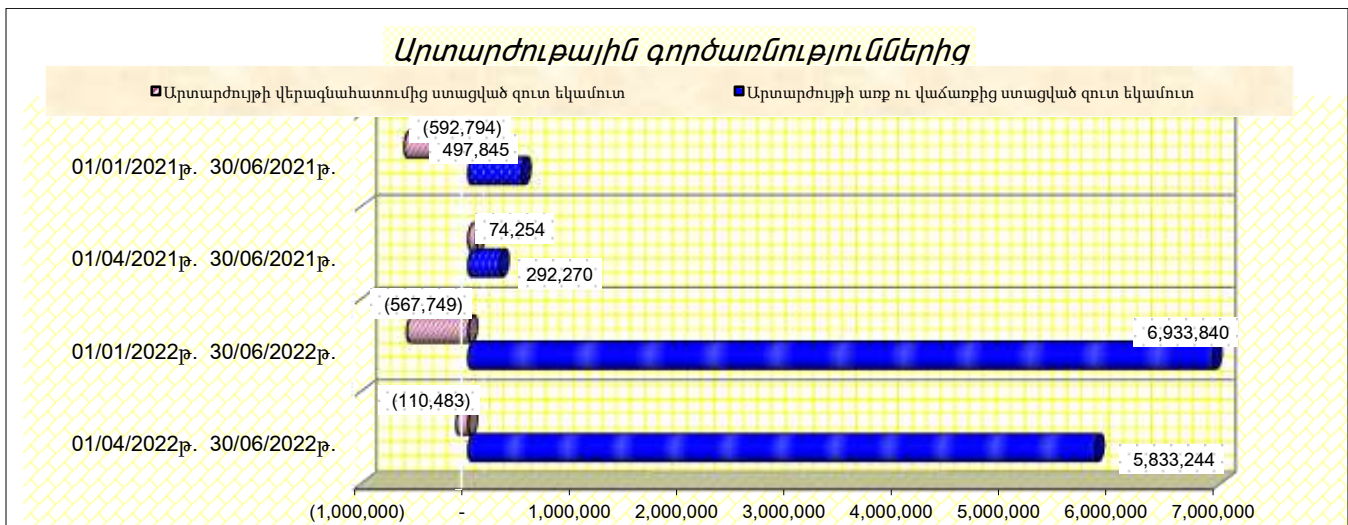
Զուտ շահույթ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից
Ընդամենը

	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
	(60,408)	(59,836)	(37)	(37)
Ընդամենը	(60,408)	(59,836)	(37)	(37)

Արտարժույթային գործառնություններից

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ
Արտարժույթի վերազնահատումից ստացված զուտ եկամուտ
Ընդամենը

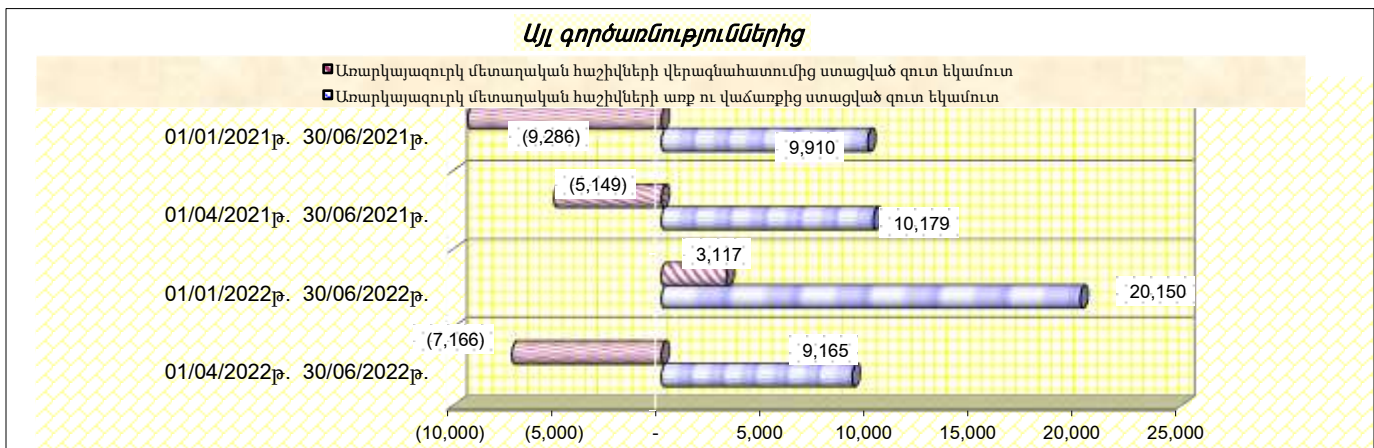
	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
	5,833,244	6,933,840	292,270	497,845
	(110,483)	(567,749)	74,254	(592,794)
Ընդամենը	5,722,761	6,366,091	366,524	(94,949)

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնություններից

	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների արք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	9,165	20,150	10,179	9,910
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(7,166)	3,117	(5,149)	(9,286)
Ընդամենը	1,999	23,267	5,030	624

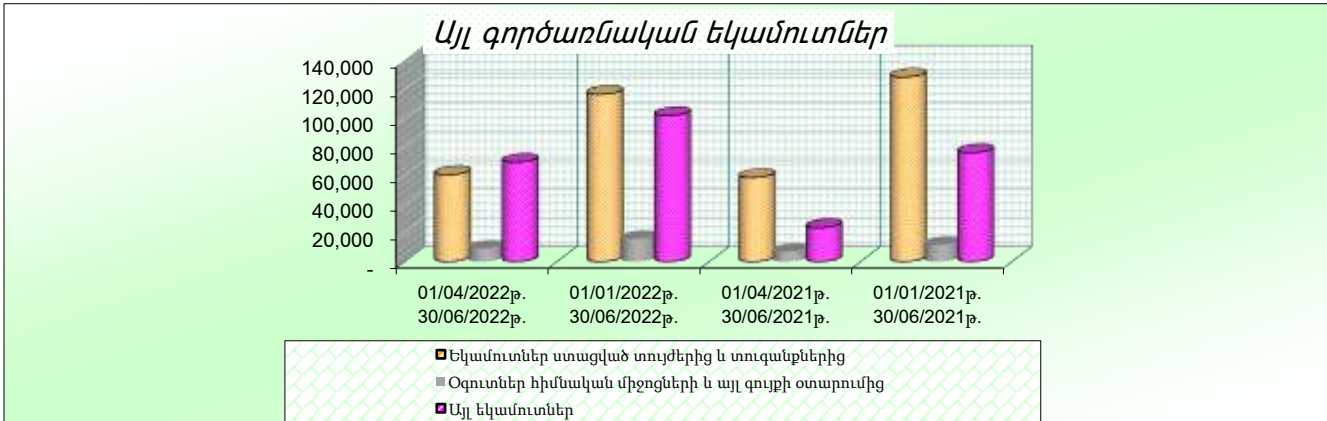
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5,449,047	6,494,859	117,795	355,864
---	------------------	------------------	----------------	----------------

6. Այլ գործառնական եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնական եկամուտներ

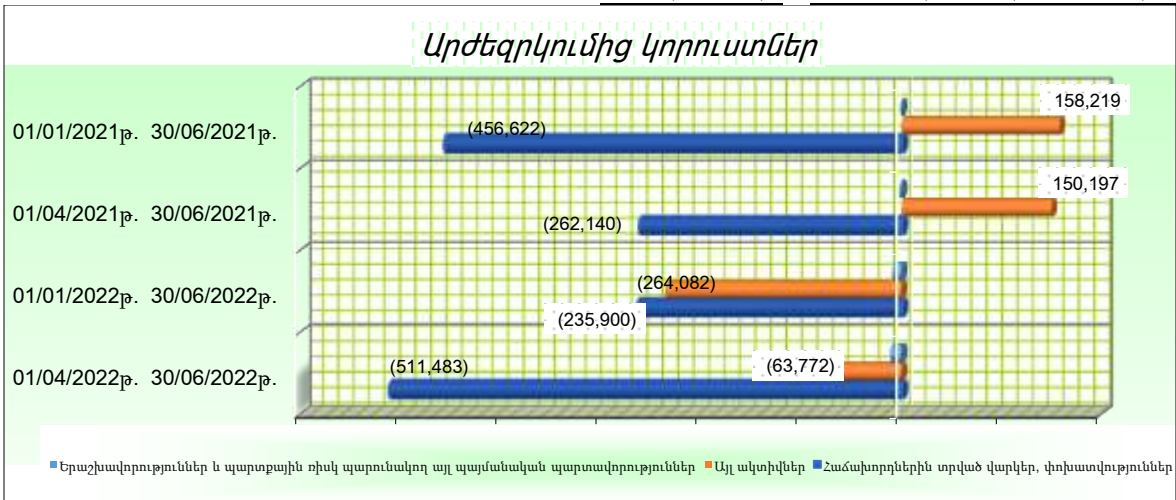
	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	60,513	116,444	58,502	128,433
Օգուտներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	9,032	15,751	6,903	11,642
Այլ եկամուտներ	69,192	101,652	23,601	75,866
Ընդամենը	138,737	233,847	89,006	215,941

7. Արժեզրկման ծախս

հազար ՀՀ դրամ

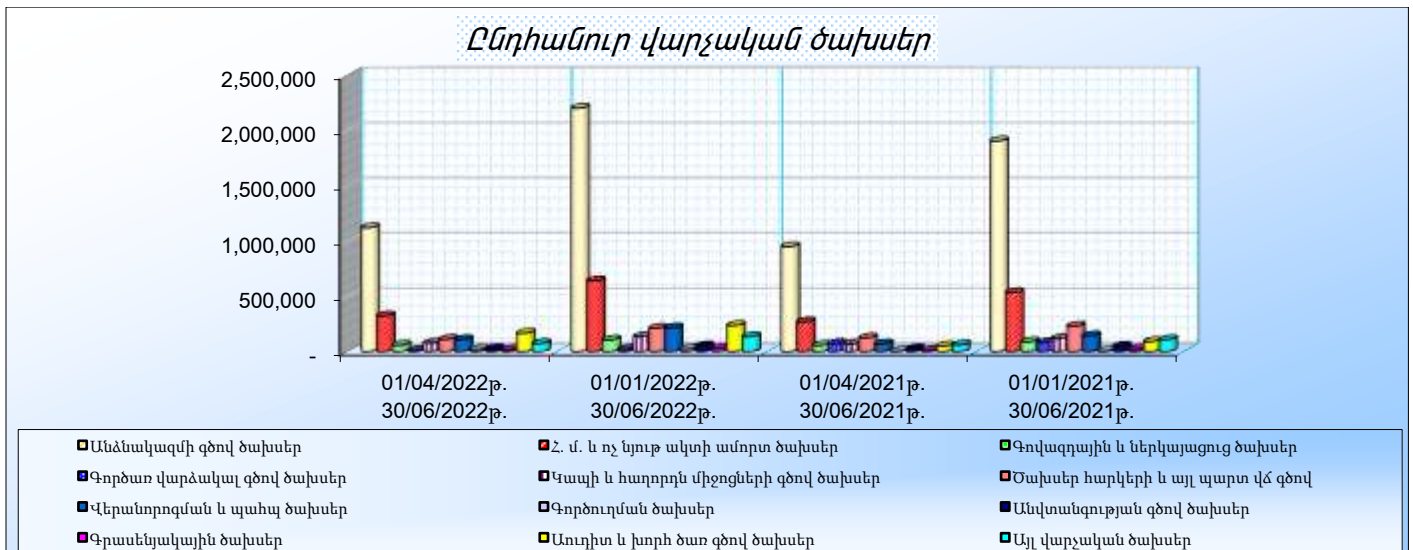
	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Արժեզրկումից կորուստներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ	(511,483)	(264,082)	(262,140)	(456,622)
Այլ ակտիվներ	(63,772)	(235,900)	150,197	158,219
Երաշխավորություններ և պարտքային ռիսկ պարունակող այլ պայմանական պարտավորություններ	(11,475)	(9,298)	(2,387)	(1,189)
Ընդամենը	(586,730)	(509,280)	(114,330)	(299,592)

8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր	1,121,838	2,203,360	948,994	1,906,751
Հ. մ. և ոչ նյութ ակտի ամորտ ծախսեր	322,619	640,332	269,115	534,230
Գովազդային և ներկայացուց ծախսեր	55,854	103,807	54,844	88,170
Գործառ վարձակալ գծով ծախսեր	9,599	20,264	72,835	80,738
Կապի և հաղորդի միջոցների գծով ծախսեր	75,350	136,233	68,083	119,461
Ծախսեր հարկերի և այլ պարտ վճ գծով	110,917	211,675	124,694	230,157
Վերանորոգման և պահպ ծախսեր	107,409	214,070	68,570	142,576
Գործուղման ծախսեր	18,585	21,718	2,237	2,651
Անվտանգության գծով ծախսեր	25,293	49,918	23,928	47,989
Գրասենյակային ծախսեր	16,611	29,481	10,500	20,992
Աուդիտ և խորհ ծառ գծով ծախսեր	165,220	235,277	50,637	90,150
Այլ վարչական ծախսեր	71,720	134,873	59,533	107,066
Ընդամենը	2,101,015	4,001,008	1,753,970	3,370,931

Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը հաշվետու եռամսյակում կազմել է 675 (2021թ. 2-րդ եռամսյակում՝ 614):

9. Այլ գործառնական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

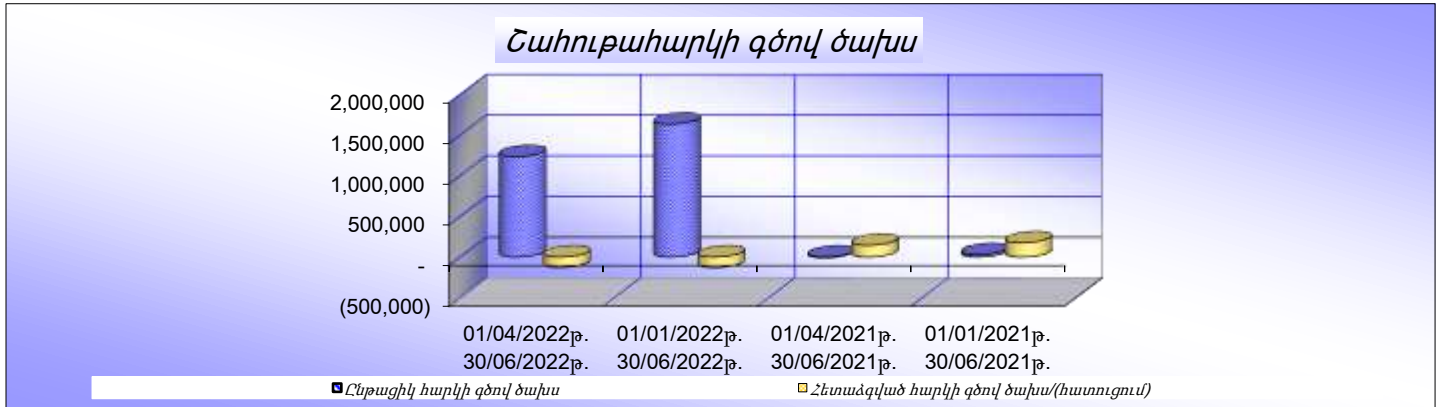
<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	<u>01/04/2022թ. 30/06/2022թ.</u>	<u>01/01/2022թ. 30/06/2022թ.</u>	<u>01/04/2021թ. 30/06/2021թ.</u>	<u>01/01/2021թ. 30/06/2021թ.</u>
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	8,000	16,000	5,667	10,667
Կորուստներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	15,819	15,852	12,802	19,918
Այլ ծախսեր	513,713	1,090,939	750,821	1,317,584
<i>այդ թվում՝ վճարային գործառնությունների գծով</i>	<i>343,616</i>	<i>710,521</i>	<i>613,658</i>	<i>1,051,854</i>
Ընդամենը	537,532	1,122,791	769,290	1,348,169

10. Շահութահարկի գծով ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

<u>Շահութահարկի գծով ծախս</u>	<u>01/04/2022թ. 30/06/2022թ.</u>	<u>01/01/2022թ. 30/06/2022թ.</u>	<u>01/04/2021թ. 30/06/2021թ.</u>	<u>01/01/2021թ. 30/06/2021թ.</u>
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,232,900	1,632,645	(10,646)	29,370
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(հատուցում)	(127,515)	(128,859)	143,730	174,236
Ընդամենը	1,105,385	1,503,786	133,084	203,606

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

հազար ՀՀ դրամ

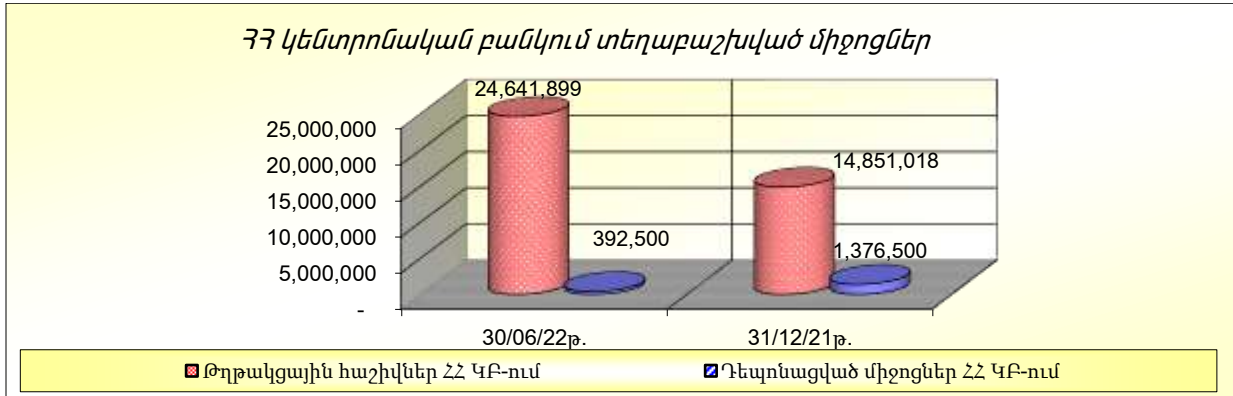
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ	4,788,505	6,238,936	236,311	704,121
Բաժնետոմսերի քանակը	679,437	679,437	679,437	679,437
<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ</u>	7.1	9.2	0.3	1.0

12. ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

	30/06/22թ.	31/12/21թ.
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,641,899	14,851,018
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	392,500	1,376,500
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	25,034,399	16,227,518

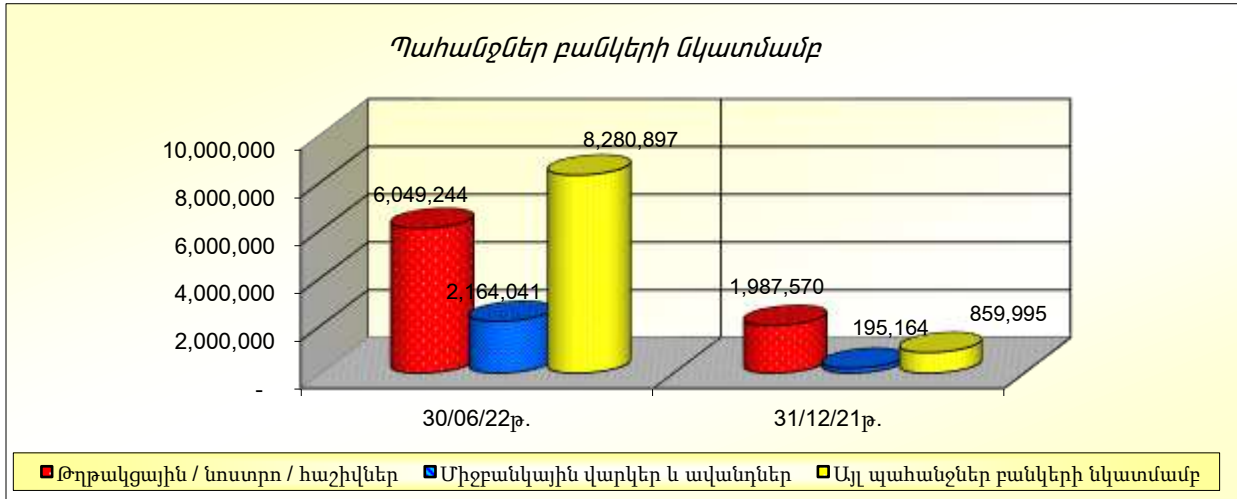
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային որոշ միջոցների 4%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով (10% արտարժույթով, 8 % դրամով):

13. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

<u>Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ</u>	<u>30/06/22թ.</u>	<u>31/12/21թ.</u>
Այլ բանկեր	6,049,244	1,987,570
Ընդամենը	6,049,244	1,987,570
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ</u>		
Այլ բանկեր	2,164,041	195,164
Ընդամենը	2,164,041	195,164
<u>Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ</u>		
Այլ բանկեր	8,280,897	859,995
Ընդամենը	8,280,897	859,995
Սպասվող պարտքային կորուստ	(234,228)	(5,851)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,259,954	3,036,878

14. Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

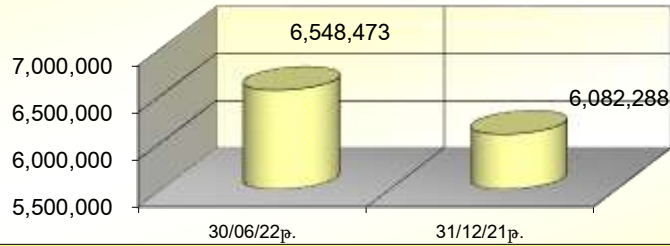
	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	269,192	392,945
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	26,924	11,030
	296,116	403,975
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	-	8,469
	-	8,469

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

15. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30/06/22թ.	31/12/21թ.
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,548,473	6,082,288
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,548,473	6,082,288
Սպասվող պարտքային կորուստ	(6,555)	(6,216)
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,541,918	6,076,072

Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

□ ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ

16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

(հազ. դրամ)

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Առևտրային վարկեր

	30/06/2022թ.	31/12/2021թ.
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններին	6,348,898	5,818,792
Վարկեր իրավաբանական անձանց	49,514,968	56,499,969
Վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին	2,101,722	1,977,314
Ընդամենը	57,965,588	64,296,075

Անհատներին տրված վարկեր

Սպառողական վարկեր	24,352,385	23,597,206
Էքսպրես վարկեր	10,761,279	8,546,621
Ոսկու գրավով վարկեր	8,378,570	7,908,548
Հիպոթեքային վարկեր	29,914,419	26,200,489
Գյուղատնտեսական վարկեր	74,930	95,176
Ընդամենը	73,481,583	66,348,040

Ընդամենը վարկեր

Արժեզրկման գծով պահուստ	(2,701,394)	(7,814,610)
Ընդամենը գուտ վարկեր	128,745,777	122,829,505

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշները

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2022 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ:

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Չամբյուղ 1		Չամբյուղ 2		Չամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	54,802,295	543,650	-	-	-	-	54,258,645	0.99%
· Ոչ ժամկետանց	19,470	40	18,030	69	2,605,968	1,331,617	1,311,742	50.38%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	3,530	151	-	-	13,903	-	17,282	0.87%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	5,357	882	-	-	4,475	16.46%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	4,161	834	3,327	20.04%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	31,973	1,162	30,811	3.63%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	460,901	299	460,602	0.06%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	23,000	191	23,387	951	3,116,906	1,333,912	1,828,239	42.20%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	54,825,295	543,841	23,387	951	3,116,906	1,333,912	56,086,884	3.24%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Չամբյուղ 1		Չամբյուղ 2		Չամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	22,727,518	155,481	11,148	72	121,626	17,032	22,687,707	0.75%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	299,388	19,615	80,466	4,425	51,704	9,222	398,296	7.71%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	251,358	38,415	19,603	1,307	231,239	14.66%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	245,766	64,957	180,809	26.43%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	136,774	49,285	87,489	36.03%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	407,034	-	407,034	0.00%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	23,026,906	175,096	342,972	42,912	982,507	141,803	23,992,574	1.48%
Էքսպրես վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	10,166,701	140,328	64,736	739	106,553	61,831	10,135,093	1.96%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	222,052	25,422	18,314	828	7,919	4,663	217,372	12.45%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	165,913	61,301	7,734	4,530	107,816	37.91%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	10,388,753	165,750	248,963	62,868	123,563	71,900	10,460,762	2.79%
Ոսկու գրավով վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	7,779,710	21,346	576	1	9,497	3,099	7,765,337	0.31%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	375,876	11,731	12,854	394	1,064	357	377,312	3.20%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	179,822	22,869	2,980	994	158,939	13.05%

· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	8,500	2,988	5,512	35.15%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	7,691	4,705	2,986	61.18%
վարկեր Ընդամենը Ոսկու գրավով	8,155,586	33,077	193,252	23,264	29,732	12,143	8,310,086	0.82%
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	29,637,424	72,245	-	-	73,394	507	29,638,066	0.24%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	40,291	3,135	12,864	1,013	-	-	49,007	7.80%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	18,859	3,754	25,018	1,515	38,608	12.01%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	37,094	3,595	33,499	9.69%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	9,119	4,267	4,852	46.79%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	60,356	-	60,356	0.00%
վարկեր Ընդամենը հիփոթեքային	29,677,715	75,380	31,723	4,767	204,981	9,884	29,824,388	0.30%
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	62,227	562	-	-	1,360	806	62,219	2.15%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	11,343	2,483	8,860	21.89%
վարկեր Ընդամենը գյուղատնտեսական	62,227	562	-	-	12,703	3,289	71,079	5.14%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	71,311,187	449,864	816,910	133,811	1,353,486	239,018	72,658,890	1.12%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2021 թվականի դետեմբերի 31-ի դրությամբ

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	55,103,649	320,209	-	-	-	-	54,783,440	0.58%
· Ոչ ժամկետանց	41,500	124	37,974	136	8,483,746	6,794,305	1,768,655	79.35%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	15,647	773	-	-	3,097	1,456	16,515	11.89%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	5,575	750	50,084	116	54,793	1.56%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	7,569	2,299	5,270	30.37%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	9,018	3,764	5,254	41.74%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	538,216	293	537,923	0.05%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	57,147	897	43,549	886	9,091,730	6,802,233	2,388,410	74.02%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	55,160,796	321,106	43,549	886	9,091,730	6,802,233	57,171,850	11.08%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3		Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ		
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	21,867,214	119,107	41,016	330	114,820	10,584	21,893,028	0.59%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	236,262	11,753	-	-	38,067	5,677	256,899	6.35%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	307,809	38,264	78,382	30,714	317,213	17.86%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	222,902	60,882	162,020	27.31%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	181,902	74,916	106,986	41.18%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	508,832	-	508,832	0.00%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	22,103,476	130,860	348,825	38,594	1,144,905	182,773	23,244,978	1.49%
Էքսպրես վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	8,213,173	130,094	12,940	166	7,853	4,595	8,099,110	1.64%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	171,838	20,184	318	38	2,213	1,124	153,023	12.24%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	131,827	46,881	3,464	2,004	86,406	36.13%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	1,167	8	1,159	0.69%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	1,828	769	1,059	42.07%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	8,385,011	150,278	145,085	47,085	16,525	8,500	8,340,757	2.41%
Ոսկու գրավով վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	7,516,374	18,007	2,800	10	8,836	3,094	7,506,899	0.28%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	241,750	7,436	211	6	-	-	234,519	3.08%

· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	100,077	14,526	2,631	922	87,260	15.04%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	23,547	8,956	14,591	38.03%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	12,322	8,269	4,053	67.11%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	7,758,124	25,443	103,088	14,542	47,336	21,241	7,847,322	0.77%
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	25,974,023	54,675	-	-	20,126	-	25,939,474	0.21%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	34,044	1,711	-	-	1,185	713	32,805	6.88%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	15,568	2,298	-	-	13,270	14.76%
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	32,694	2,491	30,203	7.62%
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	58,629	8,119	50,510	13.85%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	64,220	-	64,220	0.00%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	26,008,067	56,386	15,568	2,298	176,854	11,323	26,130,482	0.27%
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	82,213	609	-	-	-	-	81,604	0.74%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	12,963	451	-	-	-	-	12,512	3.48%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	95,176	1,060	-	-	-	-	94,116	1.11%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	64,349,854	364,028	612,566	102,519	1,385,620	223,837	65,657,656	1.04%

Հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի

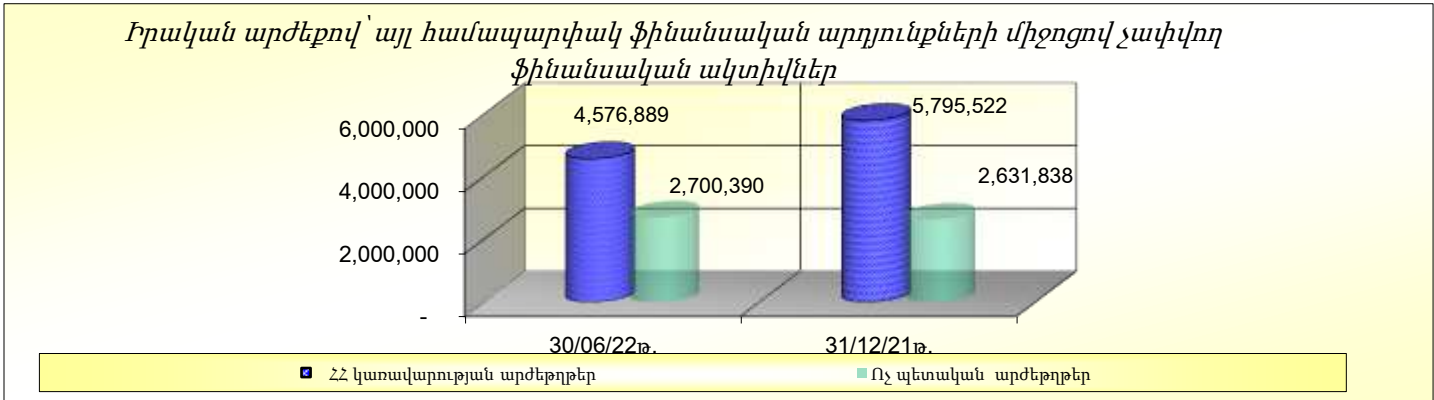
	30/06/2022թ.	31/12/2021թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	32,103,613	27,821,004
Արդյունաբերություն	10,916,662	4,330,717
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	5,666,132	837,949
Էներգետիկայի ոլորտ	2,290,279	0
Շինարարություն	2,322,220	1,244,004
Տրանսպորտ և կապ	96,494	141,688
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն	111,792	18,281
Սպասարկման ոլորտ	1,776,811	644,104
Այլ	2,681,585	29,258,328
Անհատներին տրված վարկեր	<u>73,481,583</u>	<u>66,348,040</u>
	131,447,171	130,644,115
Արժեզրկման գծով պահուստ	<u>(2,701,394)</u>	<u>(7,814,610)</u>
	128,745,777	122,829,505

Վարկերի գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հսկայան է՝

	30/06/22թ.	30/06/21թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /</i>	7,814,610	9,823,253
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	(264,082)	456,622
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	<u>(4,849,134)</u>	<u>(1,010,145)</u>
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	<u>2,701,394</u>	<u>9,269,730</u>

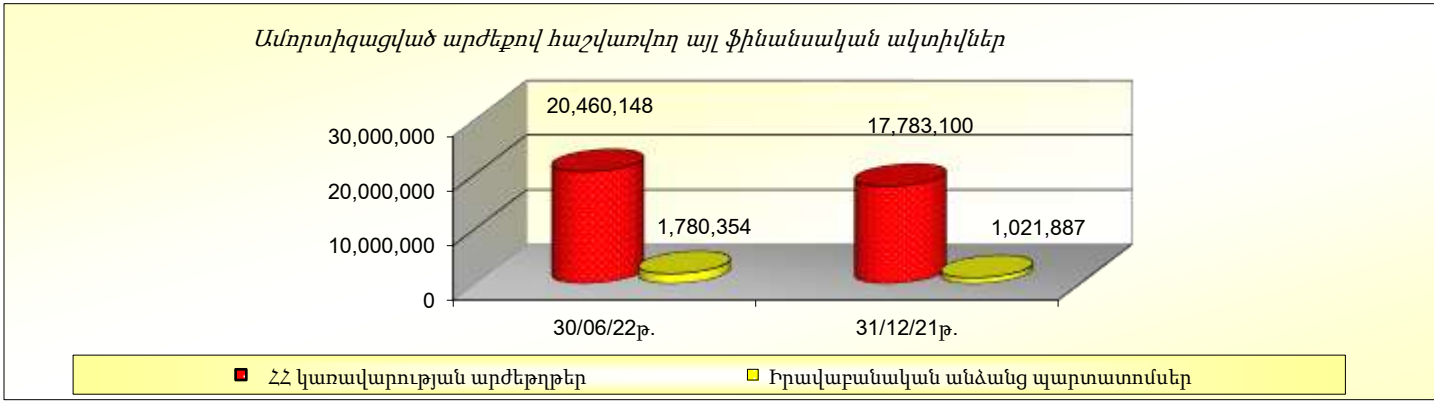
17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/22թ.	31/12/21թ.
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,576,889	5,795,522
Ոչ պետական արժեթղթեր	2,700,390	2,631,838
Ընդամենը	<u>7,277,279</u>	<u>8,427,360</u>
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	<u>7,277,279</u>	<u>8,427,360</u>

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
<i>Բանկի կողմից պահվող</i>		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	20,460,148	17,783,100
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	<u>20,460,148</u>	<u>17,783,100</u>
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	1,780,354	1,021,887
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	<u>1,780,354</u>	<u>1,021,887</u>
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	<u>22,240,502</u>	<u>18,804,987</u>
Սպասվող պարտքային կորուստ	<u>(80,475)</u>	<u>(58,004)</u>
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	<u>22,160,027</u>	<u>18,746,983</u>

19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

6

7

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	4,247,122	875,480	2,411,947	1,562,189	124,610	2,810,387	2,035,688	14,067,423
Ավելացումներ	-	2,326	289,585	10,435	-	62,799	281	365,426
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,381)	(25,827)	-	-	-	(46,208)
Վերադասակարգումներ	-	-	2,923	(2,923)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	4,247,122	877,806	2,684,074	1,543,874	124,610	2,873,186	2,035,969	14,386,641
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	1,069,592	134,458	1,653,659	928,442	57,737	960,363	729,479	5,533,730
Ավելացումներ	20,694	10,839	86,041	43,020	3,799	95,356	62,870	322,619
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,126)	(19,621)	-	-	-	(39,747)
Վերադասակարգումներ	-	-	13	(13)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	1,090,286	145,297	1,719,587	951,828	61,536	1,055,719	792,349	5,816,602
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	3,156,836	732,509	964,487	592,046	63,074	1,817,467	1,243,620	8,570,039

Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ. 3,177,530 741,022 758,288 633,747 66,873 1,850,024 1,306,209 8,533,693

8

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	4,256,354	850,807	2,171,769	1,487,687	133,097	1,898,493	1,980,944	12,779,151
Ավելացումներ	6,642	1,919	130,385	20,850	-	87,956	45,270	293,022
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(71,401)	(1,326)	-	(1,199)	-	(73,926)
Վերադասակարգումներ	-	-	451	(451)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	4,262,996	852,726	2,231,204	1,506,760	133,097	1,985,250	2,026,214	12,998,247
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	988,250	91,675	1,413,491	789,802	50,987	643,760	480,488	4,458,453
Ավելացումներ	20,739	10,558	70,338	44,755	3,799	75,061	43,865	269,115
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(65,626)	(899)	-	(1,199)	-	(67,724)
Վերադասակարգումներ	-	-	214	(214)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	1,008,989	102,233	1,418,417	833,444	54,786	717,622	524,353	4,659,844
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	3,254,007	750,493	812,787	673,316	78,311	1,267,628	1,501,861	8,338,403
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	3,268,104	759,132	758,278	697,885	82,110	1,254,733	1,500,456	8,320,698

20. Բռնագանձված ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ		
Այլ	10,473	10,474
Անշարժ գույք	3,350,100	3,120,452
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	3,360,573	3,130,926

Բռնագանձված ակտիվները ներառում են գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ:

21. Այլ ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Կանխավճարներ	955,229	901,196
Նյութեր և պաշարներ	130,071	145,448
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	9,654	31,223
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	1,181	-
Այլ	2,563,367	1,864,672
Ընդամենը	3,659,502	2,942,539
Այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ	(32,064)	(61,082)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,627,438	2,881,457

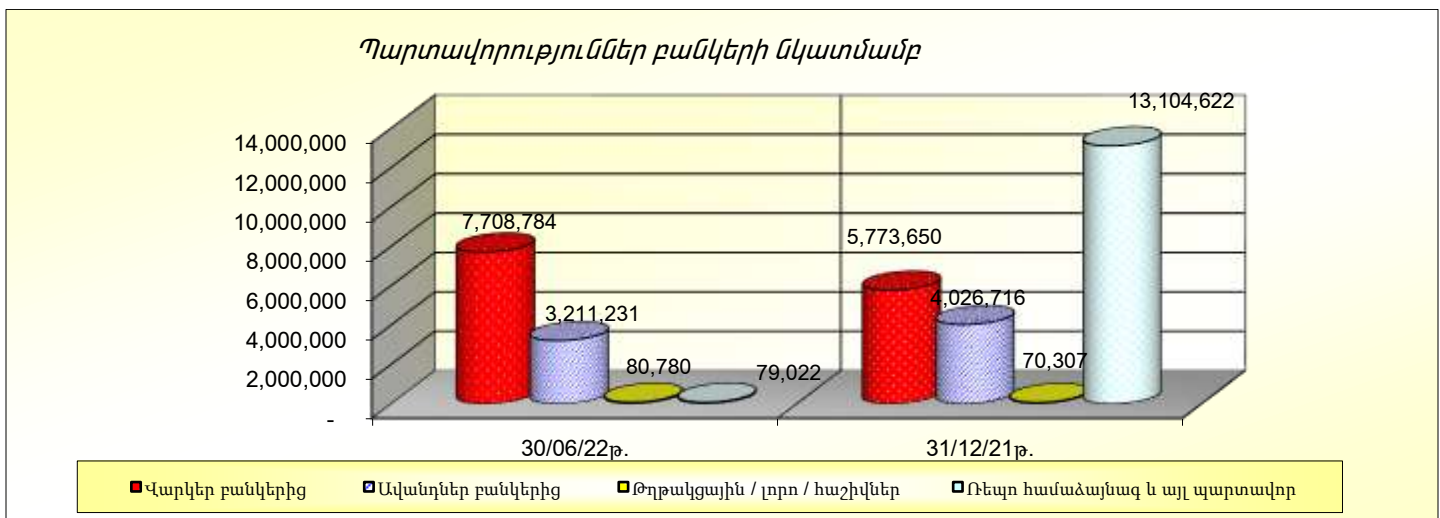

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

	30/06/22թ. հազ. դրամ	30/06/21թ. հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /</i>	61,082	130,533
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	(14,955)	(120,559)
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	(14,063)	274,357
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	32,064	284,331

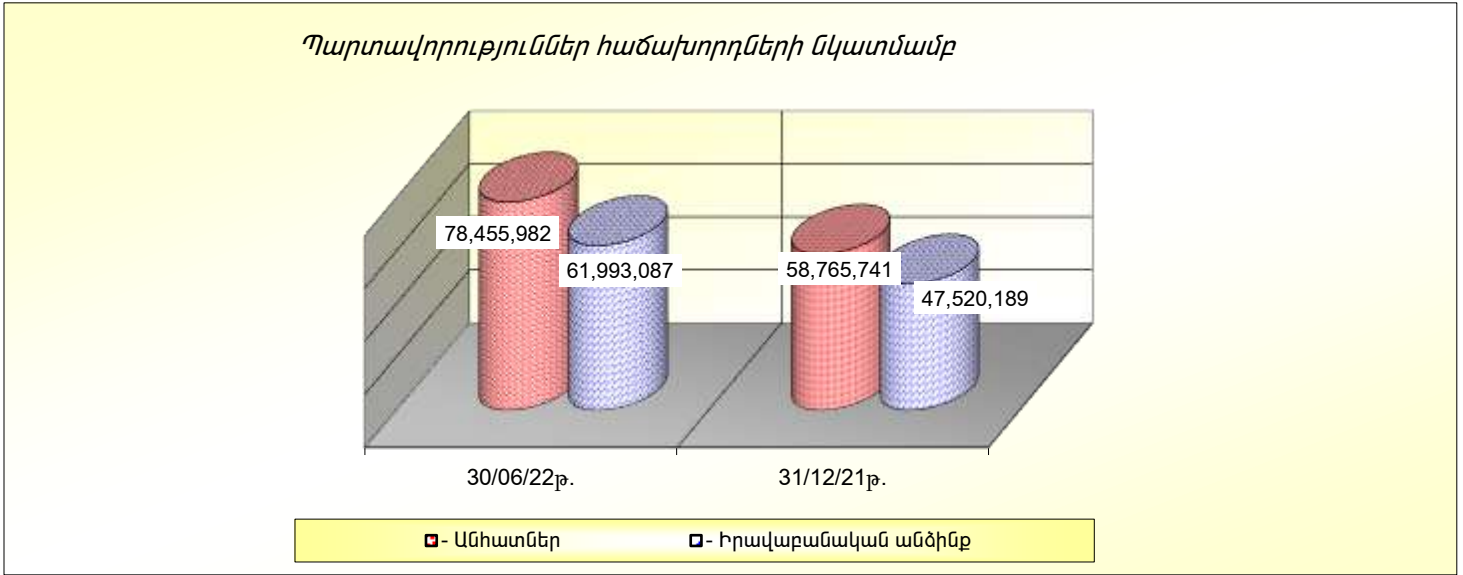
22. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	7,708,784	5,773,650
Ավանդներ բանկերից	3,211,231	4,026,716
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	80,780	70,307
Ռեպո համաձայնագրի և այլ պարտավոր	79,022	13,104,622
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	11,079,817	22,975,295

23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

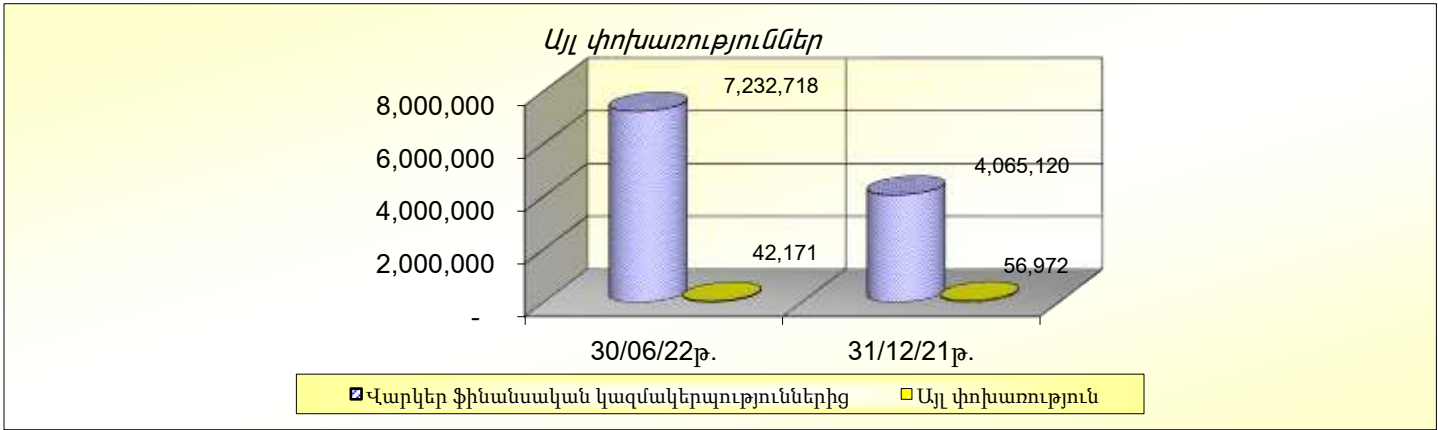
	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
<i>Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ</i>		
- Անհատներ	43,624,678	19,121,406
- Իրավաբանական անձինք	40,594,060	29,714,981
<i>Ժամկետային ավանդներ</i>		
- Անհատներ	34,831,304	39,644,335
- Իրավաբանական անձինք	21,399,027	17,805,208
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	140,449,069	106,285,930

24. Այլ փոխառություններ

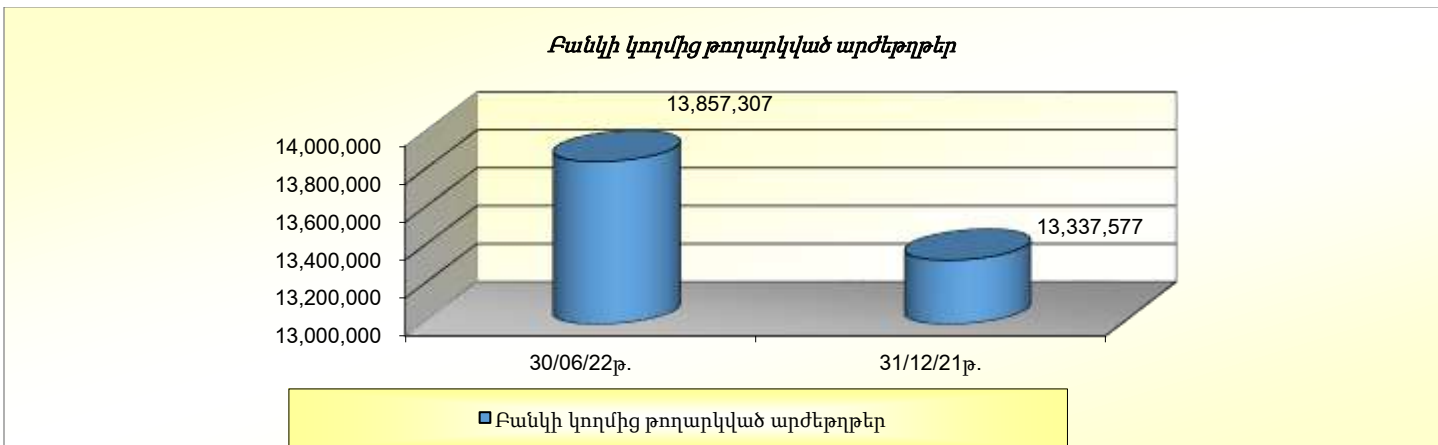
	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	7,232,718	4,065,120
Այլ փոխառություն	42,171	56,972
Ընդամենը այլ փոխառություններ	7,274,889	4,122,092

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,857,307	13,337,577
Ընդամենը Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,857,307	13,337,577

26. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2021թ.	Նախորդ տարիներին վերաբերվող հարկի ազդեցություն	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 Հունիսի 2022թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,160	-	-	-	1,160
Արժեթղթեր	(83,892)	-	1,218	114,829	32,155
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,977	-	-	-	1,977
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(864,130)	-	229,753	-	(634,377)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(13,615)	-	659	-	(12,956)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(264,895)	-	0	-	(264,895)
Այլ ակտիվներ	(35,016)	-	2,104	-	(32,912)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	282,487	-	-	-	282,487
Այլ պարտավորություններ	151,449	-	(104,875)	-	46,574
	(824,475)	-	128,859	114,829	(580,787)

27. Այլ պարտավորություններ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	379,384	394,126
Վճարման ենթակա շահութահարկ	1,332,996	173,644
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,354,173	1,507,701
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	569,425	1,028,360
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	108,671	134,300
Այլ	35,819	53,218

Ընդամենը	3,780,468	3,291,349
Այլ պահուստներ	17,327	8,029
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,797,795	3,299,378

28. Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 33,971,850 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 679,437 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ անվանական արժեքով:

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերն է

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	33,971,850	100%
Ընդամենը	33,971,850	100%

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

29. Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

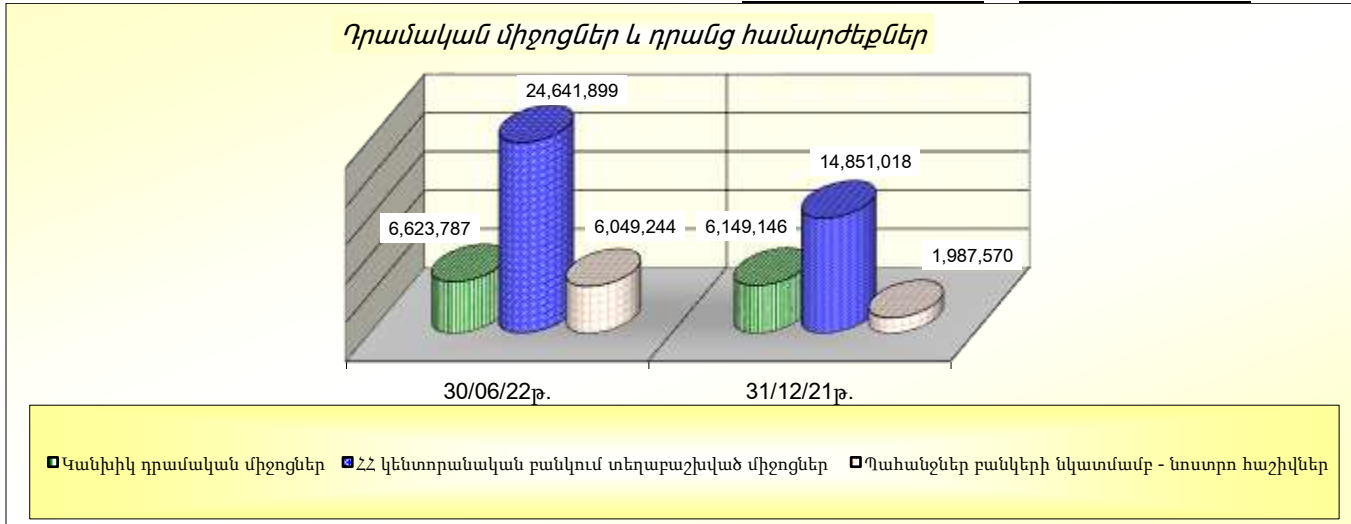
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

30. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	6,149,146
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	24,641,899	14,851,018
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	6,049,244	1,987,570
Ընդամենը	37,314,930	22,987,734

31. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

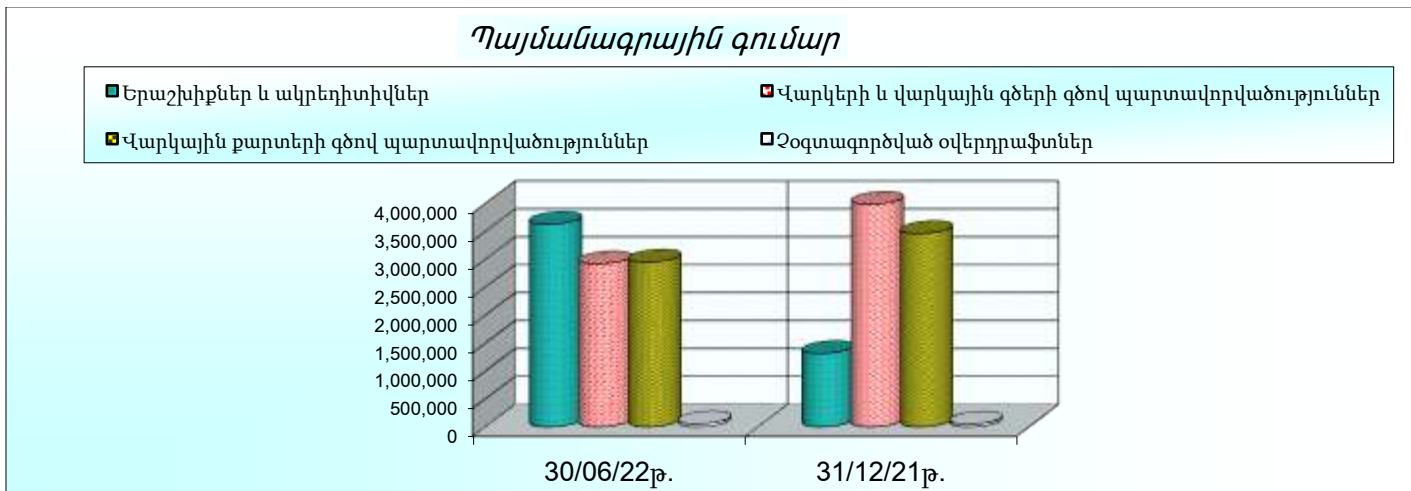
Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	3,623,685	1,313,137
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	2,916,587	3,980,351
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	2,947,172	3,458,582
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	53,188	47,440
Ընդամենը	9,540,632	8,799,510

32. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլ գործարքներ:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

2022 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ

2021 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ

	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
--	-------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------------

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում

Ակտիվներ

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	-	524,785	-	395,438
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված	-	284,898	-	406,334
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված		(177,361)		(259,023)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	632,322	-	542,749
Արժեզրկման պահուստ	-	(1,856)	-	(1,625)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	630,466	-	541,124

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	39	-	44	-
Մուտքեր	-	-	6	-
Ելքեր	(39)	-	(9)	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	41	-

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	65,446	-	65,462	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	-	-	16	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(65,446)	-	(25)	-
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	65,453	-

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	274,661	279,242	5,013	235,293
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	3,450,942	8,139,874	1,054,012	1,356,619

Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(3,569,530)	(6,238,332)	(1,057,155)	(1,308,598)
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	156,073	2,180,784	1,870	283,314
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				
Արժեթղթեր հունվարի 1-ի դրությամբ	-	122,814	-	139,028
Ժամանակաշրջանի ընթացքում իրացված(մարված) արժեթղթեր	-	461,089	-	15,158
Արժեթղթեր ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	583,903	-	154,186

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	01/01/2022թ. – 30/06/2022թ.	Հազար ՀՀ դրամ 01/01/2021թ. – 30/06/2021թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	222,506	223,080
Ընդամենը Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	222,506	223,080

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30/06/22

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	-	-	-	-	-	-	6,623,787
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	24,641,899	-	-	-	-	392,500	-	25,034,399
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,135,823	-	1,968	122,163	-	-	-	16,259,954
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	26,924	-	-	-	-	269,192	-	296,116
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,541,918	-	-	-	-	-	-	6,541,918
Հաճախորդներին տրված վարկեր Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,532,311	9,316,075	25,001,314	60,462,196	29,346,654	-	1,087,227	128,745,777
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	294,960	4,520,294	2,094,280	367,745	-	7,277,279
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	1,021,559	8,322,308	12,816,160	-	-	22,160,027
Բոնազանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,360,573	-	3,360,573
Այլ ակտիվներ	3,328,378	-	10,117	260,152	-	-	28,791	3,627,438
Ընդամենը ակտիվներ	60,831,040	9,316,075	26,329,918	73,687,113	44,257,094	12,960,049	1,116,018	228,497,307

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	802,398	-	3,126,630	6,531,178	619,611	-	-	11,079,817
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	87,461,678	9,881,947	29,035,514	13,599,023	470,907	-	-	140,449,069
Այլ փոխառություններ	89,091	119,520	439,261	2,397,701	4,229,316	-	-	7,274,889
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	39,969	46,616	4,072,100	9,698,622	-	-	-	13,857,307
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	580,787	-	-	-	-	580,787
Այլ պարտավորություններ	1,226,190	11,860	1,458,076	704,884	396,785	-	-	3,797,795
Ընդամենը Պարտավորություններ	89,619,326	10,059,943	38,712,368	32,931,408	5,716,619	-	-	177,039,664
Զուտ դիրք	(28,788,286)	(743,868)	(12,382,450)	40,755,705	38,540,475	12,960,049	1,116,018	51,457,643

Ռիսկի կառավարում

9.1 Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

9.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի

գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատական վարկավորման ծառայությունների բաժնի կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման բաժնի հետ համատեղ մշակված գնահատման մոդելները և դիմումների սովյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

9.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

9.4 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

9.5 Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,415,960	2,100,055	347,671	719,939	40,162	6,623,787
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	7,591,805	12,694,057	4,748,537	-	-	25,034,399
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	92,039	9,026,390	4,701,259	2,303,890	136,376	16,259,954
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	26,924	-	-	-	-	26,924
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,465,296	76,622	-	-	-	6,541,918
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	89,650,787	26,135,131	9,934,485	3,025,374	-	128,745,777
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	3,863,766	3,413,513	-	269,192	-	7,546,471

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	15,569,025	6,172,304	418,698	-	-	22,160,027
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,570,039	-	-	-	-	8,570,039
Բռնագանձված ակտիվներ	3,360,573	-	-	-	-	3,360,573
Այլ ակտիվներ	<u>2,572,964</u>	<u>927,431</u>	<u>83,890</u>	<u>43,153</u>	<u>-</u>	<u>3,627,438</u>
Ընդամենը՝ ակտիվներ	<u>141,179,178</u>	<u>60,545,503</u>	<u>20,234,540</u>	<u>6,361,548</u>	<u>176,538</u>	<u>228,497,307</u>

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,776,176	654,711	2,614,077	34,853	-	11,079,817
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	71,763,090	51,770,597	11,974,653	4,754,150	186,579	140,449,069
Այլ փոխառություններ	7,274,889	-	-	-	-	7,274,889
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,513,921	12,343,386	-	-	-	13,857,307
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	580,787	-	-	-	-	580,787
Այլ պարտավորություններ	<u>3,378,566</u>	<u>414,398</u>	<u>2,499</u>	<u>2,332</u>	<u>-</u>	<u>3,797,795</u>
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	<u>92,287,429</u>	<u>65,183,092</u>	<u>14,591,229</u>	<u>4,791,335</u>	<u>186,579</u>	<u>177,039,664</u>
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 30 Հունիսի 2022թ.	<u>48,891,749</u>	<u>(4,637,589)</u>	<u>5,643,311</u>	<u>1,570,213</u>	<u>(10,041)</u>	<u>51,457,643</u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<u>ՀՀ դրամ հազ. դրամ</u>	<u>ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ</u>	<u>Եվրո հազ. դրամ</u>	<u>Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ</u>	<u>Այլ արտարժույթ հազ. դրամ</u>	<u>Ընդամենը հազ. դրամ</u>
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,605,781	865,564	419,758	1,162,798	95,245	6,149,146

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,640,857	6,992,258	594,403	-	-	16,227,518
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	141,885	1,463,058	318,770	219,910	893,255	3,036,878
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	11,030	-	-	392,945	-	403,975
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	-	6,076,072
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	79,564,464	27,809,534	13,848,872	1,606,635	-	122,829,505
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	4,249,105	4,178,255	-	-	-	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	15,564,367	2,645,835	536,781	-	-	18,746,983
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,624,562	-	-	-	-	8,624,562
Բռնագանձված ակտիվներ	3,130,926	-	-	-	-	3,130,926
Այլ ակտիվներ	2,312,038	521,608	13,573	34,238	-	2,881,457
Ընդամենը ակտիվներ	131,921,087	44,476,112	15,732,157	3,416,526	988,500	196,534,382

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	18,849,387	762,292	3,311,941	51,675	-	22,975,295
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	65,831,818	35,894,308	2,656,828	981,493	921,483	106,285,930
Այլ փոխառություններ	4,118,263	3,829	-	-	-	4,122,092
Աձանցյալ ֆինանսական	8,469	-	-	-	-	8,469

պարտավորություններ

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	253,609	13,083,968	-	-	-	13,337,577
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	824,475	-	-	-	-	824,475
Այլ պարտավորություններ	2,780,141	511,518	7,412	307	-	3,299,378
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	92,666,162	50,255,915	5,976,181	1,033,475	921,483	150,853,216
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 Դեկտեմբերի 2021թ.	39,254,925	(5,779,803)	9,755,976	2,383,051	67,017	45,681,166

9.6 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից: Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Մտորն բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չգեղջված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չգեղջված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

9.7 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2021թ-ին՝ 12%): 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին: Մտորն բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	Հունիս 2022թ.	Դեկտեմբեր 2021թ.
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	24.88%	23.34%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

9.8 Պայմանական դեպքեր

9.9 Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Bankers Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր:

9.10 Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք

մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: